ཤེར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུས་རྣམ་བཞག་ ཡིད་བཞིན་མཛོད་ཁྱབ་བསྡུས། ཡིད་བཞིན་མཛོད་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཚིག་འགྲེལ་བཅས་བཞུགས་སོ།།

མཐོ་སློབ་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མ་པའི་བདེ་དོན་ལྷན་ཁང་།

སྤར་ཐེངས་དང་པོར་:— ༥༠༠

1986

ཞེར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུས་རྣམ་བཞག་ ཡིད་
བཞིན་མཛོད་གྲུབ་བསྡུས། ཡིད་བཞིན་མཛོད་ལེའུ་བཅོ་
བརྒྱད་པའི་ཚིག་འགྲེལ་བཅས་
བཞུགས་སོ།།

མཐོ་སློབ་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མ་པའི་བདེ་དོན་ལྷན་ཁང་།

སྤར་ཐེངས་དང་པོར:— ༥༠༠

1986

KARMA
GYURME
Karma Lekshey Ling Library
Swoyambhu
Nepal

Published By—

Nyingmapa Students welfare Committee

Cen. Ins. of high Tib. Studies

(Post Graduate teaching & Research)

Sarnath, Varanasi

INDIA

Printed at

The Sushil Printing Pres

Hiraman Pur, Sarnath–221007.

Varanasi (U.P) India.

དཀར་ཆག

ཨང་	ལེ་ཚན་མཚན་བྱང་	ཤོག་གྲངས་
༡	གླེང་བརྗོད་	༡
༢	ཤེར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་	༡
༣	ཡིད་བཞིན་མཛོད་གྲུབ་བསྡུས་	༤༧
༤	ཡིད་བཞིན་མཛོད་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཚིག་འགྲེལ་	༡༡༩
༥	མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུས་རྣམ་བཞག་	༡༢༩
༦	སྐར་བྱང་སྐྲོན་ཚིག་	༡༥༡

གླེང་བརྗོད

༄༅། །དེ་ཡང་མི་མཛེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞིང་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་སྐོར་བའི་ནང་ནས་རབ་དང་འབྲིང་དང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བཀའ་བར་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དབུ་མ་རྩ་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་དཀྲལ་ཞིང་། དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ཟླ་བ་གྲགས་པ། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་སོགས་ཀྱིས་ཐལ་རང་གི་ཚུལ་དུ་དཀྲལ་བས་རྩ་ཤེས་ནི་གཞུང་ཕྱི་མོ་འི་དབུ་མ་ཡིན་ནོ། སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་དཀྲལ་བས་འདི་ཡང་ཐལ་རང་ཐུན་མོང་གི་གཞུང་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་ཕྱིར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སོགས་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔར་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དུ་བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་། མཐའ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱུད་བླ་མས་མཐར་ཐུག་རིགས་དང་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་

པས་ཐེག་ཆེན་དབུ་མའི་གཞུང་ཡིན་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པས་གཙོ་བོ་སེམས་ཙམ་པའི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་འགྲེལ་དང་། འཕྲེད་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སྤྱིའི་ཟབ་རྒྱས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་ཡིན་ནོ། དེ་དག་ལས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་ལ་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་མ་སྦྱར་བ་དགུ་སྟེ་གཙོ་བོ་རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་ལ། བོད་དུ་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་སྐབས་ལྷ་བཙད་པོ་ཁྲི་སྲོང་གི་འབུམ་ཊཱི་ཀ་དང་། ཕྱི་དར་དུས་རྔོག་ལོ་ཙ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཊཱིཀ་ཆེན་སོགས་དང་། ཕྱིས་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། རོང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག །རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས། ཀརྨ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ། ཀུན་མཁྱེན་པདྨ་དཀར་པོ། མཁན་ཆེན་གཞན་དགའ། རྫ་དཔལ་སྤྲུལ། འཇམ་མགོན་མི་ཕམ། ཐུབ་བསྟན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ། མཁན་ཆེན་པདྨ་བཛྲ་དང་བོད་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་སྐབས་སུ་བབས་པ་རྫོགས་ཆེན་མཁན་པོ་པདྨ་བཛྲས་མཛད་པའི་སྤྱི་དོན་དང་། མཁན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུས་རྣམ་བཞག །འཇམ་མགོན་མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་ཕྱི་ནང་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་དཀྲལ་བ་ཡིད་བཞིན་མཛོད་ཀྱི་གྲུབ་བསྡུས་དང་། ཡིད་བཞིན་མཛོད་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཚིག་འགྲེལ་བཅས་འདི་དག་

ཀླཱུ་རཱ་ཙ་སཱི་མཐོ་སློབ་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་རང་གཞུང་སློབ་ར་ཚན་དུ···
ཡོད་པ་མ་ཟད་བློ་གསར་ཀུན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཐབས་ཆེ་བར་བརྟེན།
སྐྱབས་རྗེ་དར་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད···
ཟབ་མོས་སྤར་བསྐྲུན་མཐུན་རྐྱེན་གནང་བ་ལ་སྔ་འགྱུར་བདེ་དོན···· ···
སྐབས་བཅུ་གསུམ་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བོད་རྒྱལ་ལོ་
༢༡༡༢ ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༠ ཉིན་སྤར་ཐེང་དང་པོར་ཚར་ ༤༠༠ སྤར་བསྐྲུན་
ཞུས་པས་དགེ་ལེགས་འཕེལ། ཞེས་བདེ་དོན་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་
པདྨ་ཧྣ་རས་སྤྲུར་བ་དགེའོ། །

༄༅། །ཨོཾ་སྭ་སྟི༔ ཚོགས་གཉིས་གསེར་སྦྱངས་ལས་གྲུབ་
མཚན་དཔེའི་སྐུ། །མཁྱེན་བརྩེའི་འོད་ཟེར་སྟོང་གི་དྲྭ་བ་ཅན། །སྲིད་
པ་གསུམ་ན་མཚུངས་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ། །བསྐལ་བཟང་རྣམ་འདྲེན་
བཞི་པས་དགེ་ལེགས་སྩོལ། ༡ །འོད་མཚན་སྟོང་འབར་རྒྱལ་བའི་
གསང་གསུམ་འཕྲུལ། །སིནྡྷུ་རིཔད་མཚོར་འཆི་མེད་རྡོ་རྗེའི་སྐུར། །
ཡོངས་བཞེངས་རྒྱལ་དབང་པདྨ་སམ་བྷ་པའི། །ཞབས་སེན་ནོར་
བུའི་ཕྲེང་བ་གཙུག་ཏུ་མཆོད། ༢ །བཀྲ་ཤིས་སྲིད་པ་གསུམ་ན་སྟོན་
པའི་དབྱངས། །ཚངས་སོགས་ཆེ་རྒུའི་རྣ་བའི་རྒྱན་གྱུར་པ། །མཉམ་
མེད་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་གི་ཕྲུལ། །ཞི་བསིལ་བདུད་རྩིའི་དཔལ་
དེས་རིང་དུ་སྒྲོངས། ༣ །ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོའི་
བཅུད། །རྒྱལ་སྲས་སེམས་དཔའ་ཆེ་རྣམས་འཛུག་པའི་ངོགས། །
དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་གཤེགས་པའི་ཤུལ། །ཤེས་རབ་ཕ་
རོལ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཆེན་པོ། ༤ །ཏྲུ་ལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་རྒྱལ་སྲས་མི་
ཕམ་པས། །ལེགས་བཤད་ངོ་མཚར་རྒྱ་ཆེན་སྤྲོད་པའི་སྲོལ། །ཤིང་
རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལས། །སྙིང་པོར་དྲིལ་བའི་
གདམས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྩོལ། ༥ །ཅེས་ཚིག་ས་སུ་བཅད་པ་ཉུང་ངུས་
མདུན་བསྡུས་ནས་འདིར་འཕགས་བཞིའི་བསྐྱེད་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གདན་ལ་འབེབས་
པའི་མན་ངག་མགོན་པོ་བྱམས་པས་མཛད་པའི་བསྡུས་དོན་ནི། །
སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བསྐལ་བཟང་རྣམ་··

འཛིན་བཞི་པས། གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱལ་པོ་འི་ཁབ་ཀྱི་བྱ་རྒོད་ཕུང་པའི་རི་བོར། །འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཤེས་རབ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ། །སྙིང་རྗེ་ཆུ་ཀླུང་དང་མཚུངས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འི་རིགས་ཅན་ཤ་སྟག་ལ། དུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གདུལ་བྱའི་འཁོར་ཉེ་བར་འདུས་ཤིང་དུས་ལ་བབས་པ་ན། །ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། རྒྱས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ། འབྲིང་པོ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ། བསྡུས་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་པ་སོགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས····ལས། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་སུ་གདན་ལ···ཕབ་པ་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་སྲོལ་དང་། སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་རྒྱལ་ཚབ་མ་ཕམ་པས་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་གསལ་བར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་སྲོལ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི····མ་སྟེ། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་པའི་ལམ། རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་·····ལམ། ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་མདོ་ཙམ་འཆད་···པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ ཛོད་བྱེད་དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་དང་། བཛོད་བྱ་དེ་ལྡན་གྱི་གཞུང་། གང་གིས་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་བྱང་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། འགྱུར་ཕྱག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨ་བྷི་ས་མ་ཡ་སོགས་ནས། ཤཱཀྱ་ཞེས་པ་སྟེ། འདུལ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། མཚན་ཡོད་གནས་བཅས་ཙམ་པ་ཀ། བཱ་ར་ཎཱ་སི་ཡངས་པ་ཅན། །རྒྱལ་པོ་འི་ཁབ་ནི་དྲུག་པ་སྟེ། །འདི་དྲུག་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་ངོར་ཤེས། །ཞེས་པ་ལྟར། གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་…ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་ཟེར། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སོགས། རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་སྒོ་ནས་མཚན་སྨོས་ན། ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ། སྐད་ལ་བག་ཆགས་འཇོག རྒྱུད་ལ་བྱིན་རླབས་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །འགྱུར་ཕྱག་ནི། སངས་རྒྱས་དང་སོགས། འཚལ་ལོ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་དུས་སུ་བཀས་བཅད་པའི་སྡེ་སྣོད་ངོས་འཛིན་གྱི་ཕྱག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགྱུར་ལ་བར་ཆད་མེད་ཅིང་མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་ཡིན། གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག བཤད་བྱ་གཞུང་གི་རང་བཞིན། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། གདུལ་བྱ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། མཁས་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་

པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་ཐོག་མར། རང་དོན་དུ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དོན་གདུལ་བྱ་དང་བ་བསྐྱེད་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་མཐར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས། དེ་ལ་ཕྱག་མཛད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་སོགས་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ། ཞེས་པ་སྟེ། ཉན་རང་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་རང་དོན་ཞི་བདེ་གཉེར་བ་རྣམས། ཉོན་མོངས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་འཁྲིད་པར་མཛད་པའི་གཞི་ཤེས་དང་། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ངེས་ལེགས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་སྐལ་པ་དང་འཚམས་པར་སྒྲུབ་པར་མཛད་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་དང་ལྡན་པའི། རྗོད་བྱེད་ལུང་གི་ཆོས་དྲང་ངེས་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་རྣམས་གསུང་བར་མཛད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ།། ཉན་རང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇོགས་ངའི་སངས་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་འཕགས་པ་བཞིའི་ཡུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དགོས་འབྲེལ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཤུགས་ཀྱིས་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།

སྟོན་པས་འདི་ལས་སོགས། རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་ཏེ། མཆོད་པར་བརྗོད་པའི་འོག་ཏུ། ཞེས་ར་དམན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས། བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདི་ལ། བརྗོད་བྱ་དང་། དགོས་པ་དང་། ཉིང་དགོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་དོ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་ནས། དེ་བཞི་ཡོད་པའི་ངེས་ཞེས་སམ། ཡོད་ལས་ཆེ་སྙམ་པའི་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་བརྗོད་བྱ……བསྟན་ཏེ། སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། ཡུམ་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པའི། ཡུལ་མཁྱེན་པ་གསུམ། རྒྱུ་སྦྱོར་བ་བཞི། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་ཉིང་དགོས་མཐར་ཐུག་ནི། རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་གཞན་གྱིས་སྤྱོང་བ་སྟེ་ཐོབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ……ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་ཕར་ཕྱིན……བཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཞེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཡི་དོན་དྲན་པ་ལ་བཞག…ནས་འཐོབ་དགོས་པར་བསྟན། གསུམ་པ་དགོས་པ་ནི། མདོ་འི་དོན་རྣམས་ཚོགས་མེད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་བརྩམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་པར་བཤད། བཞི་པ་འབྲེལ་བ་ནི་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས།

མདོ་འི་དོན་རྟོགས་ཏེ། ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པས་རྣམ་མཁྱེན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་སོ།། ༀ །གསུམ་པ་བཤད་བྱ་
གཞུང་གི་རང་བཞིན་ལ་གདུལ་བྱའི་གང་ཟག་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ……
རྣམས་ལ། མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་པ། འབྲིང་པོ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ། བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ལ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་བཤད་པ་གསུམ་ལས། འདིར་དང་པོ་ལ།
ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་
ལས། འདིར་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད་པ་ལ། སྐབས་
བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དོན་བདུན་ཅུར་
ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ་བསྟན་ན། ཕྱིས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དུས་སུ།
དོན་ཚན་རྣམས་མ་འཁྲུགས་པར། འཆད་པ་པོས་འཆད་བདེ་ཞིང་།
ཉན་པ་པོས་གོ་སླ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །
དེ་ལ་དང་པོ་སྐབས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་ཡང་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅོ་
ལྔས་བསྟན་པ་ལས་ཐོག་མར། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། དངོས་
པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་འི་དོན་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་ན།
བརྗོད་བྱེད་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན། བརྗོད་བྱ་ལམ་དང་འབྲས་
བུའི་ཤེར་ཕྱིན་མ་ལུས་པ་མཐའ་དག་ཡང་དག་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་བཤད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས།

དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཚན་གཞི་ནི། ཐེག་ཆེན་
འཕགས་ལམ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ། མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་མི་གནས་པའི་མྱང་……
འདས་སུ་ཕྱིན་པའམ་ཕྱིན་བྱེད་དེ། སྡུད་པ་ལས། ཆོས་རྣམས་
རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་གྱུར་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་
རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་སློབ་
དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད།།
ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་དེ་དང་ལྡན་པས།།
གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྒྲ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་
དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་བསྡུས་པའི་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཙོ་བོ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆ་རྣམས་
ཤེར་ཕྱིན་ཕལ་པ་སྟེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་དང་
གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་རྣམས་བཏགས་པ་བ་ཡིན། ས་མཚམས་ནི། ཐེག་
ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།
ངེས་ཚིག་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་
དོ། །ཅེས་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པའི་
རབ་སྟེ། སྲིད་ཞིའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལ། མངོན་
རྟོགས་བརྒྱད། དངོས་པོ་བརྒྱད། སྐབས་བརྒྱད་ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ནི། དོན་བསྡུས་སྒྲོན་མེར། མངོན་རྟོགས་ཤེས་རྒྱུད་རིམ་

པ་སྟེ། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ནི་རྗོད་བྱ་ལ། །སྐབས་ནི་བརྗོད་བྱེད་ཤ་ཏྲི་གསུང་། །ཞེས་པ་ལྟར། མངོན་རྟོགས་ནི་གང་ཟག་གི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དངོས་པོ་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྐབས་ནི་རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་གསུང་། འོ་ན་དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཅེ་ན། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་དང་། །རྩེ་མོར་ཕྱིན་དང་མཐར་གྱིས་པ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེ་རྣམ་བརྒྱད། །ཅེས་པ་ལྟར་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་དེ་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་ཡོད། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་མཐའ་དག་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། རྫོགས་སྨིན་སྦྱང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སློབ་ལམ་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཐེག་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གསུམ་ཡོད། གཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཉེ་ཚེ་བའི་མཁྱེན་པ་དེ་གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཡོད། མཁྱེན་

གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སྐྱེ་མེད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་བསྡུས་ཏེ་སྒོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་བཞི་པ་རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས··རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། མི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ། ཟབ་པའི་སྦྱོར་བ་སོགས་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་ཡོད། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་མེད་གསུམ་བསྡུས་དེ་སྒོམ་པ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལྔ་པ་རྩེ་མོར·····ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་རྩེ་སོགས་བདུན་ཡོད། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི·····རྣམ་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་དྲུག་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མཐར་གྱིས་པ་སོགས་བཅུ་གསུམ་ཡོད། མཁྱེན་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་དེ་བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི·····སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་རྟོགས་པ་སོགས་བཞི་ཡོད། སྦྱོར་བ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་དེ། བརྒྱད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ལུས་ཡིན་ཕྱིར། །ཡོན་ཏན་བསམ་ཡས་ཀུན་

ཧེན་ཕྱིར། །རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ངོ་བོ་འི་ཕྱིར། །སྐྱོབ་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་
སོགས་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འི་བརྗོད་བྱའི་
དངོས་པོའམ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་ལས་མང་
མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བས་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་
གྲངས་བརྒྱད་དུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། གང་ཟག་གཅིག་
འཚང་རྒྱ་བ་ལ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་དང་།
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ་སྦྱོར་བ་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་བསྡུས་སྒྲོན་
མེ་ལས། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་དུ་མཁྱེན་པ་གསུམ། །སྒོམ་པའི་དུས་
སུ་སྦྱོར་བ་བཞི། །འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ཞེས་
གསུང་། འོ་ན་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་ཅི་ཡིན་
ཞེ་ན། དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་ན་དེ་ཐོབ་
པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་ལྟར། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་
ཟག་འབྲས་བུ་ལ་བྲོད་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ། རང་གཞན་གྱི་དོན་
གཉིས་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་བསྟན། དེ་ཐོས་ནས་དེའི་ཐབས་
ལ་འཇུག་པས། དེ་འཐོབ་པའི་ཐབས་སམ་ལམ་ཚང་ལ་མ་ནོར་
བ་ལམ་ཤེས་བསྟན། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གོལ་ས་ཤེས་ནས་
སྤོང་དགོས་པས། དེའི་ཆེད་དུ་གཞི་ཤེས་བསྟན། དེ་ལྟར་ན་
ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ། དེའི་གོལ་ས་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་བཅས་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ལམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་ཙམ་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤས། ཐོས་བསམ་དུས་སུ་འབྲས་བུ་དང་། །རྒྱུ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་དུ། །གདན་ལ་ཕབ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུང་། འོ་ན་ཉམས་ལེན་སྦྱོར་བ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མཆེད་པ་ཕ་སྤུམ་གདན་ལ་ཕབ་ནས་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག །འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྒོམ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། དེ་ཡང་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཟབ་མོའི་ཉམས་ལེན་སྤྲོས་བྲལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་རྒྱུང་རབ་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཉམས་ལེན་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ…པར་བྱེད་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་རྒྱུན་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་སྐད་གཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་ནི། དོན་བསྡུས་སྒྲོན་མེ་ལས། སྒོམ་པའི་དུས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་། །གནས་སྐབས་འབྲས་བུ་བརྟན་བྱེད་པ། །རྒྱུ་ཡི་མཐར་ཐུག་དག་གིས་རྫོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་གྲངས་ངེས་ཏེ། རྣམ་ཀུན་དང་རྩེ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་དོན་དུ་སྤོང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་འབད་མེད…

ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་ཅིང་། མཐར་སྐད་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་
དོན་གྱི་རྟེན་རྟོགས་པ་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པ་…
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་སྟེ་གཟུགས་སྐུ་མཛད་པ་དང་…
བཅས་པ་ཞར་ལ་འཇོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཆོས་
ཀྱི་སྐུ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་
ལ་ཕབ་ནས་ལམ་སྦྱོར་བཞི་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་… …
འབྲས་བུ་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་པས་སོ།། ༈ །།གཉིས་པ་དོན་བདུན
ཅུའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི །
ལམ་སྦྱོར་བཞིའི། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན། ལམ་ཤེས།
གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པའི་ཆོས་བཅུ་ཡོད་དེ། གང་
ཞེ་ན། གཞུང་རྩ་བ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ × ངེས་འབྱེད་
ཡན་ལག × སྒྲུབ་པ་ཡི་ནི་ × ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ × དམིགས་པ་
དག་དང་ × གོ་ཆ་འཇུག་པའི་ × ཚོགས་ནི་ངེས་པར་ × ཐུབ་
པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་
ཇི་ལྟར་མཚོན་ཚུལ་ལ་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་ཚུལ་མི་…
འདྲ་བ་གསུམ་སྟེ། བཅུ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་
པས་རྒྱུ་མཚོན་ནས་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇོ་བོ་རྗེས།
རྒྱུ་བཅུ་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་

ལྡེ་བུ་དང་། ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་གྱིས་འབྲས་བུ་དང་། ལྷག་
མས་རྒྱུ་བསྟན། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟན་པས། རྒྱུ་
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་ནས་བསྟན་པར་བཞེད་པ་དང་། ཡང་
གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་གཙོ་བོ། ཤེས་
བྱ་གཙོ་བོའི་དོན་བཅུ་ཙམ་བཤད་པས་རྣམ་མཁྱེན་རྫོགས་པར······
མཚོན་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡིས་སྨྲོན་བྱའི་
གྲངས་མཁྱེན་པ། །ངེད་ལ་ཉེར་མཁོ་འགའ་ཡང་མེད། །བླང་དང་
དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་དང་བཅས་པ་རིག་བརྗོད་པ། །གང་
ཆེ་ཚད་མ་ཉིད་འདོད་ཀྱི། །ཐམས་ཅད་རིག་བརྗོད་མ་ཡིན་ནོ། །
རིང་པོ་མཐོང་ངམ་མིན་ཀྱང་རུང་། །འདོད་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་
བ་ཡིན། །ཞེས་གསུང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་པའི་ཆོས་
རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་
བཤད་པ། དེ་ཉིད་དག་བྱེད་གདམས་ངག་བཤད་པ་གདམས་པའི་
འབྲས་བུ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག །གདམས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་
བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྟེན་ནི། སྤྱིར་མི་ཡིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་

སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་ལྡན་སོགས་དགོས་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ལྷ་ཀླུ་གནོད་སྦྱིན་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་བར་ལམ་ཤེར་ཀྱི་ནང་ང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་གསུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི། རྒྱལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་མེའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་གྱུར་ཅིང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དད་བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་ལ་དད་གྱུར་ནས། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེའོ།། ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཡི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེར་འདོད། ། ཅེས་པ་ལྟར་རོ ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་འདུན་པ་ལ་བཞེད་པ་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ་དང་། སློབ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོ། དཀར་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྟེན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མཚན་གཞིར་བཞེད་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ །མཚན་ཉིད་ནི་རྩ་བས་དངོས་བསྟན་ལྟར། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས་ལས་བསྒྲལ་ནས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་སྐལ····· པ་བཞིན་འགོད་པའི་དོན་དུ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་གཙོ་སེམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས····· ལྡན་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྨོན་འཇུག་གཉིས་ཏེ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ།
བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་དང་ནི། བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།
འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་གང་ཞིག །ལུས་ངག་གི་བྱ་བས་ཟིན་མ་ཟིན་དང་། ཚོ་གའི་སྒོ་ནས་སྡོམ་པ་བཟུང་བ་དང་། མ་བཟུང་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་སྟེ། སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་དང་། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་པོ་ནས་བཞག་དགོས་སོ།།

སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ར་ཊ་པ་བརྡའ་ལས་ཐོབ་པ་ཆོགས་བསྐྱེད··· པ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཕྲ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྒོམ་སྟོབས་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྔ་མ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གྲོགས་སྟོབས་རྒྱུ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས།། ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་འབྱུང་བ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། །ཅེས་སྟོབས་ལྔ་ལས་སྐྱེ་བ་ལས། སྔ་མ་མི་བརྟན་པ་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་། གཞན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ།།

ཕྱི་མ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རབ་མཉེས་བྱས།། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་

ཞེས་ནི། །སྨིན་བྱེད་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར།
ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷུང་ཆ་ནོས་པ
དང་། རྗེས་སྐྱབ་དམ་པ་ཚོགས་གཉིས་གྲངས་མེད་བ་ཅིག་ཏུ་བསགས་
པ་དང་། རྟོགས་པ་དམ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པར་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། ད་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
སེམས་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོར་སྨིན་པ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི
རྣལ་འབྱོར་གོམས་པར་གྱུར་པ་ལས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན
དམ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མདོ་
སྡེ་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་
བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་
བཞིན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཚོགས་ལམ་ནས་
མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་།
ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྒྲིབ་
པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཞག་སྟེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །བཞེད་ཚུལ་
གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
བཀོད་ནས་རང་ཉིད་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ཕྱུགས་རྫི་ལྟ་བུ་དང་། བདག
གཞན་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པ་མཉན་པ་ལྟ་བུ་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་སྒྲོལ་བར་འདོད་པ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དང
གསུམ་དུ་བཞེད་དོ། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནི། །མཐར་
ཐུག་གི་འབྲས་བུ་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་འཐོབ་ཅིང་། གནས་སྐབས་

ཀྱི་འབྲས་བུ་མིང་རྒྱལ་བའི་སྲས་སུ་འཕོ་ཞིང་། དོན་ལྷ་མི་ཀུན་གྱི་
ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གསེར་
འགྱུར་རྩི་ཡིས× མི་གཙང་ལུས་འདི× རིན་ཆེན་རིན་ཐང་×
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས× བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས× འཁོར་:བའི་
བཙོན× བདེ་གཤེགས་རྣམས× འཇིག་རྟེན་ལྷ× ཞེས་སོ། །
མདོར་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚད་ནི་ནམ་མཁའ་དང་
མཉམ་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྟེ། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་
མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་
དེ་ལ× ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི× དེ་ནི་དེ་བས× ཞེས་གསུངས་
སོ༎ ༎དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་རླབ་པོ་ཆེ་ལ…
འཇུག་པའི་སྒོ་དང་པོ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་ལས་འཁྲོས་པའི་དོན…
གྱི་དབྱེ་བ་ཙུང་ཟད་བཤད་ནས། ད་ནི་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་ས་
མཚམས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ནི། གཞུང་རྩ་བར། དེ་
ཡང་ས་གསེར× གཏེར་དང་× རྡོ་རྗེ་རི་སྨན× ཡིད་བཞིན་
ནོར་བུ× རྒྱལ་པོ་མཛོད× བཞིན་པ་བཀོད་མའི× སྒྲ་བརྙན་
ཆུ་བོ × རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན།
དཔེ་ས་ནས སྤྲིན་ལྟ་བུའི་བར་གྱི་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི།
དོན་སེམས་བསྐྱེད་རང་གི་ངོ་བོ། འདུན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས།
ཆོས་སྐུ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་གྱི་དབྱེ……

བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པོ། །ཆོས་མཐུན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་དཔེ་དོན་
མཚུངས་པར་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཇི་
ལྟར་ན། དང་པོ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན་དཔེ་ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།
སངས་རྒྱས་དང་དེའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི……
གཞིའི་དངོས་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་
ཀྱི་རྒྱུན་གནས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི× དཔེ་གསེར་ལྟ་བུ×
ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གིས་བསྡུས་པ་ཕན་བདེའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང……
ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྷག་པའི་བསམ་
པ་དང་× དཔེ་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུ× བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་
བདུན་སོགས་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ……
བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྐྱེ་མེད་གསུམ་མཁྱེན་པའི་སྦྱོར་བ་དང་×
དཔེ་མེ་ལྟ་བུ× མཁྱེན་གསུམ་ཡུལ་ཤེས་པའི་གེགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་
པའི་བུད་ཤིང་སྲེག་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་×
དཔེ་གཏེར་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ× ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་ཀྱང་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་
པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི× དཔེ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུ། སྟོབས་
སོགས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་…
ཕྱིར༎ བདུན་པ་བཟོད་པའི× དཔེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ× མི་
མཚོན་སོགས་མི་འདོད་པའི་དངོས་པོས་ཡིད་མི་འཁྲུགས་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི× དཔེ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ× བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པར་གྱུར་པ་བདུད་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་བསམ་གཏན་གྱི× དཔེ་རིའི་རྒྱལ་པོ× མཚན་མར་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བས་དེང་ངེ་འཛིན་ལས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དང་× དཔེ་སྨན་ཆེན་པོ× ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གཟུང་བར་རྟོག་པ་སོགས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཅིག་པ་ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་× དཔེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ× སྙིང་རྗེ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་འགྲོ་རྒྱུད་གང་གི་ཚེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མ་གཏོང་བའི་ཕྱིར། བཅུ་གཉིས་པ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་× དཔེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ× གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྨོན་ལམ་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གསུམ་པ་སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་× དཔེ་ཉི་མ་ལྟ་བུ× གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་བཞི་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་× དཔེ་དྲི་ཟའི་གླུ་ལྟ་བུ× ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྙན་པ་གདུལ་བྱའི་ཡིད་འདུན་པར་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། བཅོ་ལྔ་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་× དཔེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ× མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པས་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་× དཔེ་མཛོད་ཁང་ལྟ་

བྲ་× ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་
བདུན་པ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་དང་× དཔེ་ལམ་པོ་ཆེ་
ལྟ་བུ་× འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་
པའི་ཕྱིར། བཅོ་བརྒྱད་པ་གཞན་དོན་ལ་བརྩེ་བའི་སྙིང་རྗེ་དང་།
ཆོས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་དང་× དཔེ་བཞོན་པ་
བཟང་པོ་ལྟ་བུ་× སྲིད་ཞིའི་མཐར་མི་ལྟུང་བར་མི་གནས་པའི་རྒྱུང་
འདས་སུ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། བཅུ་དགུ་པ་ཚིག་དོན་མི་
བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་གཟུངས་དང་གཞན་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཆད་
པའི་སྤོབས་པ་གཉིས་དང་× དཔེ་བཀོད་མའི་ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་× ཐོས་
པ་མཐའ་དག་འཛིན་ཅིང་མི་ཟད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཤུ་པ།
ཆས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་× དཔེ་ཀུན་
དགའི་སྒྲ་བརྙན་ལྟ་བུ་× ཐར་འདོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་
དབྱངས་སྙན་པར་སྒྲོགས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་གཅིག་པ། བགྲོད་པ་
གཅིག་པའི་ལམ་དང་× དཔེ་ཆུ་བོ་འི་རྒྱུན་ལྟ་བུ་× ཤེས་དང་
ཤེས་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སྙིང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་
གི་ངང་གིས་འཇུག་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་རིས་
སུ་མ་ཆད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཉེར་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་×
དཔེ་སྤྲིན་ལྟ་བུ་× དགའ་ལྡན་ན་བཞུགས་པ་སོགས་མཛད་པ་བཅུ་
གཉིས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེའི་ལོ་ཏོག་སྨིན་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཉི་ཤུ་

རྩ་གཉིས་པོ་འདིས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀས་བསྡུས་པའི་སེམས······བསྐྱེད་མཐའ་དག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ས་མཚམས་ཀྱང་། དང་པོ་གསུམ་ཚོགས་ལམ། དེ་ནས་གཅིག་སྦྱོར་ལམ། དེ་ནས་སྦྱིན་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་བཅུ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་མཐོང་སྒོམ་གྱི་བསྡུས་པའི་ས་བཅུ། དེ་ནས་མངོན་ཤེས་སོགས་དང་ལྡན་པ་ལྔ་ནི་ས་བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་ལྡན་པ་སོགས་ཐ་མ་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྦྱོར······དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ་དེ་རྣམས་ན་ཡོད། དེས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་པའི་ཆོས་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པ་དེ་སོང་།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་དག་བྱེད་གདམས་ངག་སྟེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་བརྗོད་བྱེད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་སྟོན་པ་གདམས་ངག་ཕལ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན། དེ་ཡང་གདམས་ངག་ནོད་པ་པོ་འི་གང་ཟག་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་མ་ཐག······པ་དང་། ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་མོས་སྤྱོད་ལ་གནས་པ། ནོད་ཡུལ། ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག་སྟོན་ནུས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྒྱན་ལས།

དེ་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་ཞི་གནས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེན་རྙེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུང་། དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་དེ། སྐྱབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་× ལམ་ནི་× སྤྱན་ལྔ་× ཡོན་ཏན་དྲུག× སྒོམ་ཞེས་བྱ་ལ་× བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཅེས་པ་ལྟར་བཅུ་ལས། དང་པོ་སྐྱབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། སྐྱབ་ཚུལ་དོན་དམ་པར་འཁོར་གསུམ་དང་བྲལ་བས་བདེན་ཞེན་མེད་པར། ཐ་སྙད་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་དམིགས་དེ་བདེན་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསླབ…པར་བྱའོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གདམས་སོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་གདམས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་ལྡོག་གི་བྱ་བའི་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཤེས་བྱར་ཞེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་སྤང་བྱར་ཞེན་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་ཐོབ་བྱར་ཞེན་པ་དང་། ལམ་བདེན་ལ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་བྱར་ཞེན་པ་སྟེ། ཞེན་པ་བཞི་པོ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་ངོར་བྱ་བ་ལ་གདམས…པའོ། །གསུམ་པ་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གདམས་པ་ནི། ལམ་གྱི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་གོང་དུ་འཕེལ་བ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་རག་ལས་པས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ……དགོས་ལ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འི་དཀོན་

མཆོག་གསུམ་ཡོན་དན་བརྒྱད་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ལ་ལམ། དགེ་འདུན་ལ་གྲོགས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསླབ་པར་བྱ་བར་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྙོམས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་སྤོང་བྱེད། སྒོ་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བསླབ་པར་གདམས་པ་དང་། ལྔ་པ་སྙིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་དང་། དྲུག་པ། བདག་ཉིད་བརྙས་ངའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་དང་། བདུན་པ་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་དན། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དང་། གནས་སྐབས་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཤའི་སྤྱན་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ལྷའི་སྤྱན་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་དང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྣམས་ཐོགས་མེད་དུ་ཤེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ནོ། སྤྱན་ལྔ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཕྱིན་དྲུག་གི་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་དུ…

དེ་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་ཞི་གནས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེན་རྙེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུང་། དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་དེ། སྐྱབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་× ལམ་ནི་× སྤྱན་ལྔ་× ཡོན་ཏན་དྲུག × སྒོམ་ཞེས་བྱ་ལ་× བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཅེས་པ་ལྟར་བཅུ་ལས། དང་པོ་སྐྱབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། སྐྱབ་ཚུལ་དོན་དམ་པར་འཁོར་གསུམ་དང་བྲལ་བས་བདེན་ཞེན་མེད་པར། ཐ་སྙད་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་དམིགས་ཏེ་བདེན་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསླབ…པར་བྱའོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གདམས་སོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་གདམས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་ལྡོག་གི་བྱ་བའི་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཤེས་བྱར་ཞེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་སྤང་བྱར་ཞེན་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་ཐོབ་བྱར་ཞེན་པ་དང་། ལམ་བདེན་ལ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་བྱར་ཞེན་པ་སྟེ། ཞེན་པ་བཞི་པོ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་དོར་བྱ་བ་ལ་གདམས…པའོ། །གསུམ་པ་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གདམས་པ་ནི། ལམ་གྱི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་གོང་དུ་འཕེལ་བ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་རག་ལས་པས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ……དགོས་ལ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འི་དཀོན་

མཆོག་གསུམ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ། སྐྱབས་
སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ལ་ལམ།
དགེ་འདུན་ལ་གྲོགས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་
གྱིས་བསླབ་པར་བྱ་བར་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྒྲུབ་པའི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་སྒོམས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་སྤོང་བྱེད། སྒོ་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་
ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བསླབ་པར་གདམས་
པ་དང་། ཞུ་བ་སྒྲིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་
འགྲུས་ལ་གདམས་པ་དང་། དྲུག་པ། བདག་ཉིད་བརྙས་ངའི་
ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ······
གདམས་པ་དང་། བདུན་པ་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན། མཐར་ཐུག
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དང་། གནས་སྐབས་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་
པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཐམས་
ཅད་མཐོང་བ་ཤའི་སྤྱན་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ལྷའི་སྤྱན་དང་། འདུས་བྱས་དང་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་སྤྱན་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣོ་
རྟུལ་དང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྣམས་ཐོགས་
མེད་དུ་ཤེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཐམས་ཅད་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ནོ། སྤྱན་
ལྔ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཕྱིན་དྲུག་གི་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ···

སྒྱུ་མ་ལྟར་བལྟས་ནས་སློབ་ཅིང་དོན་དམ་པར་སྤྲོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་
རྟོགས་པས་བསླབ་པར་བྱ་བར་གདམས་པ་དང་། བརྒྱད་པ། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འགོད་པ་དང་། འཕགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་བྲིམས་པ་དང་། ཡིད་འོང་གི་ཡུལ་རྣམས་དང་ཕྲད་པ་དང་།
ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་
སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ། ས་གཡོ་བ་དང་འོད་འགྱེད་པ་སོགས་རྫུ་འཕྲུལ་
གྱི་མངོན་ཤེས། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་ལྷའི་
རྣ་བའི་མངོན་ཤེས། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས། རང་གཞན་རྣམས་
ཀྱི་སྔོན་གྱི་ཚེ་རབས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ སྔོན་གྱི་
གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས། ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་
འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་
བ་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས། སྒྲིབ་གཉིས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོར་གྱུར་
བའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་
སྟེ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་དོན…
དམ་པར་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསླབ་པར་གདམས་པ་
དང་།། དགུ་པ་མཐོང་སྤང་ཀུན་བཏགས་གི་གཉེན་པོར་སྡུག་བསྔལ་
ཆོས་བཟོད། ཆོས་ཤེས་སོགས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག
སྒྱུ་མ་མཁན་རང་གིས་སྤྲུལ་པའི་སྒྱུ་མ་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པ་བཞིན་རང་
རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བར་གདམས་པ་དང་། བཅུ་པ་སྒོམ་སྤང་ལྷན་

སྐྱེས་སྐྱོང་བའི་གཉེན་པོར། ཐེག་ཆེན་སློབ་ལམ་ལ་སྤྱང་གཉེན་གཉིས་
སུ་མེད་པར་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ་བར་གདམས་པ་སྟེ་··
གདམས་ངག་བཅུ་པོ་འདི་ཙམ་ཁོ་ནས་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ····
བའི་བཞེད་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་པས་གྲངས་··
ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་རྣམ་མཁྱེན་མཛོན་པའི་ཆོས་གཉིས་པ་ཐལ།
གསུམ་པ་གདམས་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནི།
གདམས་པའི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས། ངེས་འབྱེད་ཀྱི་ཡན་
ལག་སྦྱོར་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཐེག་
ཆེན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག·····
མོས་སྤྱོད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པ་སྟེ། དབྱེ་ན། དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ།
ཡོངས་འཛིན་བཞིས་གཉེན། སྙན་ཆོས་རྟོག་པ་དང་ལྷུས་
ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དྲོད་རྩེ་བཟོད···
མཆོག་བཞི་འོ། སྦྱོར་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ནི། གླིང་གསུམ་གྱི་མི་
དང་། འདོད་པའི་ལྷ། བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་རུང་ཐོབ་པའོ། །
ངོ་བོ་སྒོས་དྲུང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཞེས་གང་ཞིག་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་
སྤྱི་འཛལ་བའི་བློ་སྒྲ་དོན་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི།
གཟུགས་སོགས་དོན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཙམ····
ལས་མ་གདོགས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་
དྲོད་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཆོས་ལ་ངེས་རྟོག་གི་བཟོད་པ···
དང་པོ་ཡིན། རྟོགས་པའི་དོན་ལ་ཞེན་མེད་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན

པོར་བརྩམ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ནི་རྩེ་མོ་སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །བརྩོན་པའི་འབྲས་བུ་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་འདི་ནི་ནང་གི་སེམས་ཁོ་ནར་ཟད་དོ་ཞེས་སེམས་ཙམ་ལ་གནས་པ་ནི། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་འཛིན་ནོ།། དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་གཡེང་བ་སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའི་མཇུག་ཏུ་མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཆོས་མཆོག་དེ་མ་ཐག་པའ···· ཏིང་འཛིན་ཅེས་བྱ། དེ་ལྟར་སྦྱོར་ལམ་བཞི་པོ་རེ་རེ་བཞིན་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་ཕྱེ་བས་ནང་གསེས་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་པའ་ཆོས་གསུམ་པ་ཐལ། བཞི་པ་གདམས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲུབ་ངའ་རྟེན་རིགས། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ། སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཞིག་སྒྲུངས་ན་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི···· མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྤྱིར་ཉན་ཐོས་སློ་པ་རྣམས་སེམས་བྱུང་འདོད་ཆང་མེད་པ་ལ་འཕགས་པའི་རིགས་སུ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་རམ་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ལ་རིགས་སུ་བྱས་ནས་འདུས་བྱས་ལ་འདོད་པ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་གཤིས་ལ་

རང་གི་ངོ་བོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གྲུབ་པ་བསལ་བཞག་མེད་པའི་....ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ལ་འདོད་པ་གཉིས། དབུ་མ་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཤིས་ལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་ལ་རིགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཕྱི་མ་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་× གཉེན་པོ་དང་ནི་× དེ་དག་ཡོངས་སུ་× ཤེས་རབ་སྙིང་བརྗེར་× སློབ་མ་ཐུན་མོང་× གཞན་གྱི་དོན་གྱི་× ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་× འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར། བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཆོས། ངེས་འབྱེད་བཞི། མཐོང་སྒོམ་གཉིས་དང་དྲུག གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ། སྦྱོང་བ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ། སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྦྱོང་བ་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་སྒྲུབ་པ། ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ། སློབ་མ་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲུབ་པ། སྐལ་པ་ངང་འཚམས་པར་གཞན་གྱི་དོན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ། ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་འདིར་ཆོས་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྟེན་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཅུ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་པའི་ཆོས་བཞི་པ་ཐལ། གཉིས་པ་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ནི། དམིགས་པ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་བྱར་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཡང་དགེ་ལ་× འཇིག་རྟེན་པ་

ཡི་ × གང་དག་འཇིག་རྟེན་ × ཟག་བཅས་ × གང་དག་འདུས་
བྱས་ × སློབ་མ་ཐུན་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། །གང་དག་ཐུབ་པའི་
ཐུན་མོང་མིན། ཅེས་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དང་པོར་བདག་
གིས་སྤང་བྱ་དང་དོར་བྱ་དང་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་སྙམ་····
པའི་བློ་སྐྱེ་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་
བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་དམིགས་པར་བཞག་གོ །དེ་ནས་སྤང་
བྱའི་དགེ་བ་དེ་ལ། དང་པོ་དང་། ཕྱི་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་
ཅེས་སེམས་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
གཉིས་དམིགས་པར་བཞག འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འཕགས་པའི་
ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་དང་། ངོ་བོ་གང་ཡིན་སེམས་པ་ན། དེ་ནི་ཟག་
བཅས་དང་ཟག་པ་མེད་པའོ་ཞེས་དེ་གཉིས་དམིགས་པར་བཞག ཟག་
མེད་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཅེས་སེམས་པ་ན། འདུས་བྱས་
ཀུན་རྫོབ་དང་འདུས་མ་བྱས་དོན་དམ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ ཞེས་དེ་གཉིས···
དམིགས་པར་བཞག ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་འདུས་མ་
བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས། འདུས་མ་བྱས་ལ་དམིགས་
པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་ཅེས་སེམས་པ་ན། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་སོགས་
དང་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་དང་། ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་
གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་གཉིས་དམིགས་པར་བཞག །དེ་ལྟར་ན་དང་
པོ་དགེ་བ་ནས། ཐ་མ་སྟོབས་སོགས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་
བར་ལ་རིམ་གྱིས་དམིགས་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་དགོས་པས།

སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་
ས་མཚམས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་
པས་སོ། །དེས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་པའི་ཆོས་ལྔ་པ་ཐལ། གསུམ་
པ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། གང་ཞིག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་
བྱང་སེམས་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་པའི་མཐར་ཐུག་གི་
འབྲས་བུ་དེ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་
ཀུན་མཆོག་ × སྤོང་དང་རྟོགས་ཀྱང་ × ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ × ཆེད་
དུ་བྱ་བ་འདི་ཤེས་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་
སངས་རྒྱས་ནི་མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པ་
སྤངས་པའི་སྤོང་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཐམས་ཅད་གཟིགས་
པའི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
སངས་རྒྱས་ནི་རང་བྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་
བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ། ས་མཚམས་ནི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་ཁོ་ནའོ། །དེས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་པའི་ཆོས་དྲུག་པ་ཐལ།
བཞི་པ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་ཕྱིར་གོ་བགོས་
པ་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཞུགས་པ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཞུགས་
པ་མཐར་ཕྱིན་བྱེད་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པ་ངེས་
འབྱུང་གི་སྒྲུབ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་ནི། ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་གང་ཞིག་
ཕར་ཕྱིན་དྲུག་རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་ཚང་བར་བསྡུས་ནས་ཉམས…

སྒྲུ་ལེན་པ་དེ་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡོ་མི་ཟ་ཐུན་ཕྱོགས་
ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་ལ་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད་རིང་།
དབྱེ་ན། དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བརྟུས་
པ་ཡིས། །གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་དེ། །དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་ཇི་
བཞིན་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་དེ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་
དེ་ལ་འགོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་ཏུས་ནས་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ནི་སོ་སོ་འི་སྦྱིན་པ། རང་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་ཉན་རང་གི་བསམ་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོ་འི་ཚུལ་ཁྲིམས།
རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཞན་གྱིས་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱིས་སེམས་མི་
འཁྲུགས་པ་སོ་སོ་འི་བཟོད་པ། གཞན་དོན་དུ་ཕྱིན་དྲུག་སྒྲུབ་པ་
ལ་ཆེས་ཆེར་སྤྲོ་བ་སོ་སོ་འི་བརྩོན་འགྲུས། གཞན་དོན་དང་རྣམ་
མཁྱེན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པས་བསྒྲུབ་པ་སོ་སོ་འི་བསམ་གཏན།
ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་དང་། དོན་དམ་ལ་བརྟེན་
ནས་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པས་རློམ་སེམས་མེད་པ་སོ་སོ་འི་
ཤེས་རབ་སྟེ། ཕན་ཚུན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་བསྡུས་ནས་ཉམས་
སྒྲུ་ལེན་པ་སྟེ། བསྡུ་ན་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་དྲུག་དང་། རྒྱས་པར་སོ་
དྲུག་གོ །དེས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་པའི་ཆོས་བདུན་པ་ཐལ། གཉིས་
པ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་
མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པ་གང་ཞིག་སྒོམ་བྱུང་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དེ་འཇུག་སྒྲུབ་ཀྱི་

མཚན་ཉིད། འཇུག་སྒྲུབ་ཙམ་ཚོགས་ལམ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་ནས་ཡོད་ཅིང་། དབྱེ་ན་འཇུག་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་དགུ་ཡོད་པས་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་× ལམ་དང་བྱམས་ལ་× དམིགས་པ་མེད་དང་× འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་× ཆེད་དུ་བྱ་དང་× རྣམ་ཀུན་× འཇུག་པའི་སྒྲུབ་× འཇོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ། ཞེས་པ་ལྟར། དང་པོ་ནི། སེམས་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་ལས་ལྡོག་ནས་དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སེམས་བརྟན་པ་དེ་ཚོགས་གཉིས་ལ་སློབ་པས་དེའི་འོག་ཏུ་སྨིན་སོང་·· ཕྱིར་དྲུག་ལ་འཇུག་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཚོགས་བསགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་རྟོགས་པ་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ནི་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མེད་… བཞི་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལྔ་པ་ནི། གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ན་དེའི་འཆིང་བ་ནི་མངོན་ཞེན་ཡིན་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དྲུག་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། ལས་དང་བྱ་བ་དང་བྱེད་པོ་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་མེད་པ་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ···· བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་…

སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དང་། བདུན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་དང་མི་འགལ་བར་སྤྱོད་པ་རྣམས། རང་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་གསུམ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་འབད་པ་རྣམས་དེའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་བརྩོན་པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ལ་འཇུག་པ་དང་། དགུ་པ་ནི། མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་རྣམས་ད་ནི་བདག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་སྦྱོ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་དགུའོ། །དེས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་པ་ཐལ། གསུམ་པ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བཤད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་དངོས་སུ་འབྱིན་པ་དེ་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྦྱིར་ཚོགས་ཙམ་ཞིག་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད་ཀྱང་། འདི་གཙོ་བོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ཞིག་ལ་འདོད་པས། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ན་ཚོགས་སྒྲུབ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་དང་། ས་དང་གཉེན་པོ་འི་ཚོགས་གཉིས་མཐོང་སྒོམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ས་བཅུ་ན་ཡོད།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། བརྩེ་དང་སྦྱིན་ལ་× ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་× ཟུང་དུ་འབྲེལ་× ཐབས་ལ་མཁས་× ཡེ་ཤེས་དང་ནི་× ལམ་དང་གཟུངས་དང་× གཉེན་པོ× རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་

པ་ལྔར་བཅུ་བདུན་ཡོད་དེ། གྲངས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་སྙིང་རྗེའི་ཆོ…
དང་།། དེར་འགོད་པའི་ཐབས་སྦྱོར་བ་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཚོགས་དྲུག་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་དང་། ཞི་གནས་
ཀྱི་ཡུལ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། སྲིད་ཞིའི་
མཐར་མི་ལྟུང་བ་དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟེ་མཉམ་བཞག…
གིས་བསྡུས་པའི་ཚོགས་གསུམ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པས་
བསྡུས་པ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་ཅིང་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ལྟ་བས་བསྡུས་པ་
སྟོང་པ་ཉིད་ཏི་ཤུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤྱོད་པས་བསྡུས་པ་
དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནས། ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་
མེད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་གོས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར…
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ནི། དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་
ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་། བསོད་ནམས་མང་པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་
ཡིན་པས་བསོད་ནམས་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པས་བསྡུས་པ།
བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ། མཐོང་སྒོམ་གཙོ་བོར་
གྱུར་པའི་ལམ་དང་། དམིགས་པ་འཛིན་པས་བསྡུས་པ་དྲན་ཤེས་
ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་འཛིན་པ་དང་། གསང་སྔགས་དང་བཟློད་
པའི་རྒྱུ་གྱུར་པའི་གཟུངས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་
ཤེས་གང་ཞིག་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་

པས་དང་། མཐོང་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་
བརྒྱད་སྟོང་བའི་གཉེན་པོ་འི་ཚོགས་དེ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བཅུ་བདུན་
ནོ།། །ངེས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་པའི་ཆོས་དགུ་པ་ཐལ། བཞི་པ་ངེས་
འབྱུང་སྒྲུབ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མེད་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་གང་ཞིག་འབྱུང་ས·····
མཐར་ཐུག་ཏུ་གཏོན་མི་ཟ་བར་འབྱིན་བྱེད་ས་བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་ལམ་
གྱིས་བསྡུས་པ་དེ། ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་
ན།། ཡུལ་འབྱུང་ས་བརྒྱད་ཡོད་པས། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ངེས་འབྱུང་
གི་སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ་ ཆེད་དུ་བྱ× སེམས་ཅན་དོན་དང་×
མཐའ་ལས× ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད× རྣམ་པ་ཐམས་ཅད× ལམ་
གྱི་ཡུལ་ཅན× རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི× ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཤེས་བྱ།
ཞེས་པ་ལྟར་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ངེས···
པར་འབྱུང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར··
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། སྙིང་རྗེས་
གྲངས་དང་ཚད་མ་མཆིས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་ངེས་པར···
འབྱུང་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བས་གཞན་དོན་
ལ་འབད་པ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་།
སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལས་མི་གནས་པའི་ཀྱུང་འདས་སུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
དང་།། ཐོབ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་
ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་

ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག……
པར་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་··
བ་སྟེ་བདུན་ནི་སའི་མཐར་ཕྱུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། རྣམ་
མཁྱེན་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་བར་ཆད་མེད་རྗེར……
ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ལམ་གྱི་མཐར་ཕྱུག་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ།
འབྱུང་ས་མཐར་ཕྱུག་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཐབས··
ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ནི་ངེས་པར་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ··
ཡིན་པས་ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འབྱུང་
ས་སྟེ་མ་བདུན་མི་སློབ་ལམ་དང་། ཕྱི་མ་སློབ་ལམ་ན་ཡོད་དོ། །
དེས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་པའི་ཆོས་བཅུ་པ་ཐལ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་
ཆོས་བཅུས་མཚོན་པའི་རྣམ་གཁྱེན་ནི། ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་གྱིས་
གདན་ལ་དབབ་པའི་གནས་སྐབས་ན། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་
དང་། བར་དུ་ཉམས་ལེན་སྦྱོར་བཞིའི་གནས་སྐབས་ན་བསྒོམ་བྱའི་
རྣམ་པའི་གཙོ་བོ་དང་། ཐ་མ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གནས་སྐབས་
ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པ……
ཡིན་ལ། གཞན་ལམ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལྷག་མ་རྣམས་མདོ་
ཙམ་དུ་བརྗོད་དོ། གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་མཚོན་པའི་ཆོས་ལ་བཅུ་
གཅིག་ཡོད་དེ། མོག་མོག་པོར་བྱེད་སོགས། དེ་ལྟར་བཤད་
ཅེས་པ་ལྟར་ལས། དང་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རྟེན་ནི།
སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་ཅིང་ང་རྒྱལ་སྤང་བ་དང་། གཉིས་པ་ཡན་

ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་གསུམ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པའི་ཉི་ཚེ་བའི་མཁྱེན་པ་དེ་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྦྱོར་མཐོང་གི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའོ། །བདག་མེད་ཕྱེད་དང་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཉི་ཚེ་བའི་མཁྱེན་པ་དེ་བསེ་རུ་རང་…རྒྱལ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་དང་འདྲ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལ་གཉིས་ལས། ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་…ཡེ་ཤེས་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཡོད། སྒོམ་ལམ་ལ་གཉིས་ལས། སྒོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཕན་ཡོན་དེ། སྒོམ་ལམ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དྲུག་ཡོད། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཐོག་མ་ནི། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་གང་ཞིག་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པ་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་མོས་པ་ཉེར་བདུན་ཡོད། མོས་པ་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་ལ སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གོང་མ་རྣམས་དགྱེས་ནས་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་མཚན་…ཉིད། དབྱེ་བ་ཉེར་བདུན་ཡོད། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་གང་ཞིག་གཞན་དོན་དུ་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ། བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་གཉིས་ཡོད། ཟག་བཅས་

སྒོམ་ལམ་གང་ཞིག་རང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དེ་
ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་
ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ལ་གཉིས་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒོམ་
ལམ་གང་ཞིག་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱུག་གི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དེ་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་…
ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ལྔ་ཡོད།
ཐེག་ཆེན་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གང་ཞིག་སྤྲངས་པ་མཐར་ཕྱུག་གི་རྒྱུར་
གྱུར་པ་དེ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྒོམ་སྤྲང་
དགུའི་གཉེན་པོ་དགུ་ཡོད། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ལ་ཡོད་པའི་ལམ་ཤེས་མཚོན་པའི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་པ་ཐལ། །
གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་མཚོན་པའི་ཆོས་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། ཤེས་པས་
སྲིད་ལ་སོགས། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། ཅེས་པ་ལྟར་
ལས།། དང་པོ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་པའི་
གྲུད་པ་བཟློག་པའི་ཨཁྱེན་པ་དེ། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་
པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་གཚན་ཉིད། སེམས་བསྐྱེད་ཁྲུད་པར་ཅན་གྱིས་
ཞི་བའི་གྲུད་པ་བཟློག་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་
གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཤེས་བྱ་ལམ་འབྲས་གསུམ་
ལ་མཚན་མར་བཟུང་ནས་མཚན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་མི་ནུས་པ་…
དེ།། འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་པས་དེ་ལས་
རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཐབས་ཤེས་ཁྲུད་པར་ཅན་དང་
ལྡན་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ……

མཁས་པས་དེ་ལས་རིང་བ་མིན་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འཛིན་པས…… བཅིང་པས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྤང་བྱར་གནས་པ་དེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་མཚན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་ནུས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞི་གཟུགས་སོགས་ལ་ཞེན་པ་བཀག་ནས་བསྒོམས་པས་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ཤུགས་ལ་འཕེན་བྱེད་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྦྱོར་བ་བཅུ་ཡོད། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་པའི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་རློམ་པ་འགོག་བྱེད་དེ། སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྦྱོར་བ་བཅུ་ལ་རློམ་མེད་བཞི་བཞི་ཕྱེ་བཞི་བཅུ་ཡོད། སྒྲོ་འདོགས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བདེན་པ་གསར་མཐོང་གང་ཞིག །ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤུགས་ལ་འཕེན་བྱེད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། དེས་གཞི་ཤེས་མཚོན་པའི་ཆོས་དགུ་པོ་དེ་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དོན་སུམ་ཅུ་དེ་སོང་ནས།། ||

༄ གཉིས་པ་སྦྱོར་བཞིའི་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ། རྩེ་མོ། མཐར་གྱིས་པ། སྐད་ཅིག་མའི་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལས། རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་སོགས་ནས།

ཐབས་མཁས་བཅས་པ་ཡིན་ཅེས་པ་ལྟར། དང་པོ་རྣམ་པ་ནི།
ཡུལ་ལས་མཁྱེན་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་སྦྱོར་བའི་བསྒོམ་བྱུང་གྱུར་
པ་སྟེ། དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་
བ་ནི། རྟོགས་པ་ལ་རང་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་
ཏེ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། དབྱེ་ན་ཚོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་
སྦྱོར་བ་སོགས་ཉི་ཤུའོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ནི། སྦྱོར་བ་
བསྒོམས་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཐོབ་ཏུ་སྟེ། དབྱེ་ན་
བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་བཅུ་བཞི་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་རྒྱུན་
ནི། རྣལ་འབྱོར་སྐྱེས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་
པའི་བདུད་ལས་ཏེ། དབྱེ་ན་ཞེ་དྲུག་གོ། །ལྔ་པ་མཚན་ཉིད་ནི།
སྦྱོར་བའི་ངོ་བོའམ་ནུས་པ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་
གོ་གཅིག་ཡོད་དོ། དྲུག་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནི། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་བསྒྲོད་པའི་ལམ་གང་ཞིག་རྣམ་བྱང་དབང་པོ་འི་ངོ་བོ་མ་གྱུར་.....
པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་མོ། །བདུན་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི།
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་བ་དང་ལྡན་ཞིང་སྒོམ་
བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །བརྒྱད་པ་སློབ་
པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་ནི། སྲིད་ཞི་གང་དུ་ཡང་མི་ལྟུང་བར་
ངེས་པའི་རྟགས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་སྟེ། དབྱེ་ན་སྦྱོར་
མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལ་གནས་པ་གསུམ་མོ། །དགུ་པ་སྲིད་དང་ཞི་
བ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི། འཁོར་འདས་གཉིས་རང་བཞིན་

མེད་པར་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བའོ། །བཅུ་པ་ཞིང་དག་པ་བླ་
ན་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། རང་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་གི་སྣོད་
བཅུད་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེ་
ན་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་སོ། །བཅུ་གཅིག་
པ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱུལ་
བཅུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དུས་དང་དུས་མིན་ཤེས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ།
བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་དུ་
ཕྱོགས་ཏེ་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྫོགས་སྦྱོར་
པའི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ཐལ། །གཉིས་པ་རྩེ་མོ་འི་ཆོས་ལ་བརྒྱད་
ཡོད་དེ། དེ་ཡི་རྟགས་དང་× བརྟན་དང་སེམས་ཀུན་× མཐོང་
ཞེས་བྱ× བྱ་བའི་ལམ× རྣམ་པར་རྟོག་པ× གཉེན་པོ་རྣམ་
པ× བར་ཆད་མེད་× ལོག་པར་སྒྲུབ་དང་× རྩེ་མོ་འི་མངོན་
རྟོགས× །ཅེས་པ་ལྟར། སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་རང་དབང་དུ་གྱུར་
པའི་རྩེ་མོ་དེའི་རྟགས་ནི། བསྡུས་སྒོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་མཚོན་བྱེད་
གང་ཞིག་དྲོད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་རྟགས་བཅུ་གཉིས་སོ། །
གཉིས་པ་རྣམ་འཕེལ་ནི། བསྡུས་སྒོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་གོང་དུ་འཕེལ་
བའི་ཚ་གང་ཞིག་སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོས་བསྡུས་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་རྣམ་འཕེལ་
བཅུ་དྲུག་གོ །གསུམ་པ་ངེས་པར་བརྟན་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་
གྱི་རྟོགས་པ་ཅི་རིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་གཏོང་བ་
ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་རྩེ་མོ་གང་ཞིག་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པས་བསྡུས་པ་

སྟེ༑ དཔེ་ན་བརྟན་པ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་སེམས་ཀུན་དུ་གནས་པ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱང་སེམས་བཞིའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡི་རང་བའི་དོན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་རྩེ་མོ་གང་ཞིག་ཆོས་མཆོག་གིས་བསྡུས་པའོ། །ལྔ་པ་མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་རྩེ་མོ་ནི། བསྡུས་སྒོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའོ། །དྲུག་པ་སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་རྩེ་མོ་ནི། བསྡུས་སྒོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག སྒོམ་སྤང་རྟོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའོ༑ ༑མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་གཉིས་པོ་སོ་སོར། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་གཉིས། རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཏེ་བཞི་རེ་བཞི་རེ་ཡོད་པའི་གཉེན་པོ་… སྦྱོར་བ་དང་འཇུག་པའི་ལམ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དོ། ། བདུན་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། བསྡུས་སྒོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའོ། །བརྒྱད་པ་བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་ནི། བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་མི་ཤེས་པ་སྟེ། དཔེ་ན་བཅུ་དྲུག་གོ །དེ་ལྟར་རྩེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་བདུན་རྩེ་མོའི་ངོ་བོ་དང་། བརྒྱད་པ་ནི་རྩེ་མོས་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྩེ་མོའི་ཆོས་བརྒྱད་ཐལ། གསུམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་ཆོས་ལ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་པ× རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཅུ× །ཞེས་པ་ལྟར། མཁྱེན་

གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་རིམ་ལྡན་དུ་སྒོམ་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་རིམ་ལྡན་དུ་སྒོམ་པ་སྦྱིན་པའི་མཐར་གྱིས་པ་སོགས་དྲུག་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་མ་དམིགས་ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རིམ་ལྡན་དུ་དྲན་པ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མཐར་གྱིས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཆོས་དང་། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་དང་། སྟོམ་སྟུད་དོན་བྱེད་གསུམ་གྱིས་བརྟུས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། ལྷར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིམ་ལྡན་དུ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་[སྟེ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་]ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སྦྱིན་པ་དང་། ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མཐར་བྱིས་པ་རྣམས་དྲུག་དང་། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་མཐར་གྱིས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེདཔར་རྟོགས་ནས་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ལྷག་མ་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་ནི་མཐར་གྱིས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་ཐྲལ་ནས་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྒོམ་པ་ན། རེ་རེ་ལ་ཡང་བཅུ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་

ཚང་བའི་རྩལ་གྱིས་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་མཐར་གྱིས་
པའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ཐལ། །བཞི་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་
བཞི་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་མ། གཅིག་གིས་མངོན་རྫོགས་བྱང་
ཆུབ་པ། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་པ་ལྟར། བྱ་
རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས…
པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དམ་ལྡོག…
པས་ཕྱེ་ན། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་།
རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་
ཉིད་མེད་པར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྐད་ཅིག་
མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་པ་བཞིའོ། །དེས་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་ཆོས་
བཞི་ཐལ་ཏེ། སྦྱོར་བཞིས་བསྡུས་པའི་དོན་སོ་དྲུག་སོང་། །གསུམ་
པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་ཞུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་གཞི་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ། དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ།
ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས× དེ་བཞིན× ཆོས་སྐུ་མཛད× རྣམ་པ་བཞིར་ནི་
ཡང་དག་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ།
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི། དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་གང་ཞིག
གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་ཁྱད…
པར་དུ་བྱས་པའི་སྐུའོ། །གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི།
གདུལ་བྱའི་ནང་ནས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བའི་སྐུ…
གང་ཞིག་སྤྲུལ་སྐུའི་འཆར་གཞིར་གྱུར་པ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས…

བརྒྱན་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་
ལོངས་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གང་ཞིག
གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་དག་པ་དང་། མ་དག་པ་དུ་མ་ལ་སྣང་ཞིང་དེ་
དག་གི་དོན་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སའི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག…
ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཚན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཞར་
བྱུང་ཆོས་སྐུའི་མཛད་པ་ནི། །འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལམ་དང་ནི། །
བསྡུ་རྣམ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། མྱ་ངན་འདས་
ལ་འགོད་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཕྲིན་ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་
བདུན་དུ་བཞེད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྲིན་ལས་ཉི་ཤུ་
རྩ་བདུན་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་། ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། ལམ་དང་།
ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་
འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་མངོན་རྟོགས་བཞི་ཐལ། །དེ་ལྟར་ན་ཆ་མཛད་
པ་ནི་ཆོས་སྐུའི་ཕྲིན་ལས་ཡིན་པས་ཟུར་དུ་མི་དགྲང་ལ། སེམས་
བསྐྱེད་ནས་བཟུང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་བར་གྱིས་སྐབས་བརྒྱད་དོན……
བདུན་བཅུའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་སོང་ནས། གཉིས་པ་
མངོན་རྟོགས་འབྲིང་པོ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ནི།
མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་རབ་དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་། །དེ་
མཐའ་དེ་ཡི་རྣམ་སྨིན་ནི། །དོན་བསྡུས་གཞན་དེ་རྣམ་པ་དྲུག །
ཅེས་པ་ལྟར། མཁྱེན་གསུམ་ནི་བསྒོམ་བྱའམ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་

པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་ཀུན་ནི་དེ་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། རྩེ་མོ་ནི་སྦྱོར་བ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་གྱིས་པ་ནི་དེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མ་ཉམས་པར་སྐྱོང་བའི་གནས་སྐབས་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་རིམ་གྱིས་བསྒོམ་པ་དེ་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྦྱོར་བཞི་བསྒོམ་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མཐར་ཐུག་པ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཏེ། མངོན་རྟོགས་དྲུག་ཏུ་བསྡུན་པ་ནི་གཙོ་བོ་གོ་རིམ་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་པའོ། །བསྡུས་པ་ལ་མོས་པ་ལ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ནི། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱུ། །སྦྱོར་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཆོས་སྐུ་ཕྲིན་ལས་འབྲས་བུ་ནི། །དོན་བསྡུས་གཞན་དེ་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་པ་སྟེ་མཁྱེན་པ་གསུམ་ནི་ཡུལ་དང་། སྦྱོར་བ་བཞི་ནི་རྒྱུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ནི་འབྲས་བུར་བཤད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་རྟོགས་པ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་བཤད་པ་ནི་གཙོ་བོར་གྲངས་ངེས་པ་དང་། བློས་སྦྱོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་མན་ངག་གི་སྒོ་ནས་སྟོན་པའི་

སྤྱི་དོན་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་ཞལ་ལུང་བཞིན་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
ཟབ་ཡངས་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་འི་སྙིང་པོ་འི་བཅུད། །ཤེས་རབ་ཕ་
རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་ཡིད་བཞིན་དབང་། །ལེགས་བཤད་རྒྱལ་མཚན་
མཐོན་པོ་འི་རྩེར་མཆོད་པས། །ཕན་བདེའི་ཆར་གྱིས་ཕྱོགས་ཀུན་
ཁྱབ་གྱུར་ཅིག །གངས་ཅན་ལྗོངས་འདིར་རྒྱལ་བསྟན་པདྨོ་འི་ཚལ།།
རྒྱས་མཛད་མཁན་སློབ་ཟུང་དང་ཆོས་རྒྱལ་ཇོའི། །རིང་ལུགས་དྲི་
མེད་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་ཡང་། །ཉུབ་མེད་བཤད་སྒྲུབ་འོད་སྟོང་
འབར་བར་ཤོག །སྲས་བཅས་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་བཟང་འདི། །
གདེངས་ཅན་དབང་པོ་འི་གཙུག་གི་རྒྱན་བཞིན་དུ། །མཁས་ཚུལ་
གསུམ་གྱིས་ལེགས་པར་བཟུང་བ་ཡིས། །ཐུབ་བསྟན་ཕྱོགས་བརྒྱར་
རྒྱས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། ||ཅེས་པ་འདི་ནི་གཞུབ་དབང་རྫོགས་
ཆེན་པའི་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་གསེར་ཁྲིར་ཐོག་མར་མངའ་གསོལ་བའི་……
སྐབས་སུ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དུ་པཎྜ་བཟོ་པས་བྲིས་པ་དགེ་
བར་གྱུར་ཅིག། ||དགེའོ། །དགེའོ། །དགེའོ།། ||

༄༅། །འཇམ་མགོན་མི་ཕམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁ་སྐོང་

ཡིད་བཞིན་མཛོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་

བསྡུས་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། །འདིར་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་གྲུབ་མཐའི་རིགས་མཛོད་ཆེན་མོའི་དོན་མདོ་ཙམ་བསྡུ་ན། ཤེས་བྱའི་ཆོས་སྣང་སྟོང་གཉིས་སུ་གནས་པ་ལས། དང་པོ་སྣང་བྱ་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པ་ལ་སྟོན་པ་དྲུག་ནི། འོད་སྲུང་རྫོགས་བྱེད་འཇིག་རྟེན་སྤྱ་ཕྱི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་བརྫུས་སྐྱེས་མེད་པར་འདོད། ཀུན་དུ་རྒྱུ་གནག་ལྷས་ཀྱི་བུས་འཆིང་གྲོལ་མེད་དེ་ངོ་བོས་དྭང་བར་འདོད། སྐྲ་འདོད་ཀྱི་བུ་མོའི་བུ་ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན་གྱིས་དགེ་སྡིག་གི་འབྲས་བུ་མེད་པར……འདོད་པ་ནི་འོག་ཏུ་ཕྱུར་བུ་བ་བཀག་པས་ཁེགས་སོ། མི་ཕམ་སྐྲའི་ལྭ་བ་ཅན་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱིས་བྱས་པར་འདོད། དེ་ལ་ཕྲད་པ་བརྟགས་པའི་རིགས་པས་དུས་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་ལ། དུས་ཡོད་ཀྱང་ལམ་མ་བསྒོམས་ན་ཀུན་དཀྲིས་མི་ཞི་བས་དུས་ཀྱིས་གྲོལ་…བ་ཁེགས། དུས་ཆེན་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང་རྗེས་འཇུག་གི་མོས་པ་གཉིས་ལས་འགྱུར་ཁྱད་འབྱུང་བས་དེ་དང་མི……འདྲའོ། ཀ་ཏྱའི་བུ་ནོག་ཅན་གྱིས་གང་དུའང་ཁས་མི་ལེན་པ་ངན་གཡོའི་ལྟ་བ་འཛིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཡོད་མེད་རྟག་མི་རྟག་སོགས་

གང་ཛྲིས་ཀུང་ཛྲིས་པ་ལྟར་ལུང་བསྟན་པར་མི་བྱའོ་ཟེར་བ་ནི་འགལ་
ཏེ༑ དཔེར་ན་ཀ་བ་ལྟ་བུ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་དུ་མེད་ན་དངོས་
མེད་དུ་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་གང་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ༎
གཅེར་བུ་པ་གཉེན་གྱི་བྱུས་ཐམས་ཅད་སྔོན་གྱི་ལས་ལས་བྱུང་། ད་
ལྟའི་ལས་ཀྱིས་ད་ལྟ་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་མ་མཐོང་བས་ལས་སྔོན་…
སོང་གི་ནུས་པ་ཟད་པར་བྱས་ནས་གྲོལ་བར་འདོད། དེ་ལ་ལུས་
སེམས་དང་ལས་གཅིག་ཐ་དད། ལས་དེ་བྱེད་པོ་འདས་ད་ལྟ་མ་
འོངས་གང་གིས་བྱས། བྱེད་པོ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་སོགས་སྨྲ་བཞི་
རྣམ་སྨིན་རྒྱང་མཁན་ཏག་མི་ཏག་གང་ཡིན་སོགས་བརྟགས་པས་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ལ། ཐ་སྙད་དུའང་ལས་ཁོ་ན་རྒྱུ་ཡིན་
ན༑ གཞན་བསད་པ་དང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལའང་དེ་ཡི་ཕུལ་དེའི་
ལས་ཁོ་ན་རྒྱུ་ཡིན་པས་བྱེད་པོ་ལ་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་མི་འཐད་པ་དང་།
ལས་སུ་འདྲ་ཞིང་ལས་ཁོ་ན་རྒྱུ་ཡིན་པས་ད་ལྟའི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་ད་…
ལྟ་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ལ་གེགས་མེད་པ་དང་། ལས་རྙིང་པའང་ངོ་
བོས་མ་གྲུབ་སྟེ་ལམ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཁེགས་
སོ༑ །འཇིག་ཧྲ་ཀྱི་ཤུ་ནི། གཙུགས་སོགས་རེ་རེ་ནས་བདག་
ཡིན་པ་ལྟ་ནི། བདག་ཕྱུང་གཅིག་ན་བདག་མི་རྟག་པ་དང་དུ་མར་
ཐལ་བས་འགོག །བདག་རེར་གནས། བདག་ལས་དེ་བྱུང་།
དེ་ལ་བདག་གིས་དབང་བསྒྱུར་བ་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་སྟེ་བཅོ་ལྔ་ནི་བདག་
དང་ཕྱུང་པོ་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་སོ། །ལྟ་བ་དྲུག་ཅུ

རེ་གཉིས་ལ། །སྔོན་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཅོ་བརྒྱད། ཕྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་ཡོད་པའི། དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་རྟག་པར་སྨྲ་བ་བཞི། ཁ་ཅིག་ཆད་པར་སྨྲ་བ་བཞི། མཐའ་ཡོད་མེད་དུ་སྨྲ་བ་བཞི། ལྷ་མི་སྤོང་བར་སྨྲ་བ་བཞི། རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་གཉིས་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ནི་སྔོན་གྱི་བསམ་གཏན་པ་དག་གིས་བསྐལ་པ་སུམ་ཅུ་དང་དྲུག་ཅུ་དང་དགུ་བཅུའི་བར་དང་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་དུ་བརྒྱུད་མར་སྐྱེ་བ་མཐོང་ནས་སྔ་ཕྱིའི་མཐའ་.....ཐུག་མེད་དུ་ཡོད་དོ་སྙམ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྟག་པར་སྨྲ་བ...སྟེ། ཁས་ལེན་འདྲ་ཡང་སློབ་དཔོན་སོ་སོ་བས་ཕྱེ་པས་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ཚངས་ཆེན་རྟག་ལ་ལྷ་གཞན་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་དང་། ལྷ་སྨུན་འཕྲིན་པ་མི་རྟག་ལ་ལྷ་གཞན་རྟག་པ་དང་། ལྷ་རྩེ་དགས་བསྣུ་བ་མི་རྟག་ལ་གཞན་རྟག་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་མི་རྟག་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྟག་པར་འདོད་པ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད། མཐའ་མེད། གཉིས་ཀ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མིན་ཟེར་བ་བཞི། བཞི་པ་སྔོན་ཕྱི་རོལ་པའི་གནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྩོད་པ་བྱུང་ཆེ་ལྷ་མི་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིག་ཅམ་དམ་བཅས་པ་ལ་བརྟེན། ཤེས་རབ་ཆུང་བ། གྲུབ་མཐར་མ་སྦྱངས་པ། སྦྱངས་ཀྱང་ངེས་པོ་མེད་པ། རྟོགས་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་བཞི་ལ། ལྟ་བ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པ་ན་ལྷ་མི་སྤོང་པའོ་ཙམ་དུ་སྨྲས་པ་ལས་བྱུང་བ་བཞིའོ། །འདིའང་ལྟ་གྲུབ་དངོས་སུ་སྨྲས་ན་མི་འགྲུབ་པར་

དོགས་ནས་ལྷ་མི་སྐྱོང་བ་ཙམ་ལ་བཀལ་བདག་དེ་ཙམ་མི་ཡོང་བར་
སེམས་ནས་བཟོད་ཅི་བདེར་བྱས་པ་ཙམ་ལས་ཁྱད་མེད་ཀུང་གློ་རིམ་
བཞིའི་དབང་གིས་དང་པོར་བྱུང་ནས་བཞེར་ཕྱུ་བའོ། །རྒྱུ་མེད་
ནི་བསམ་གཏན་དང་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་སྔོན་འདུ་
ཤེས་མེད་པ་ནས་འཕོས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བསམ་གཏན་གྱིས་བརྟགས་
ཚེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྲ་བའི་ཀུན་གཞི་མ་རྟོགས་པ་དང་། སྔོན་
ཀྱི་རྒྱུ་རྩལ་ཕྲ་བ་ནི་མ་རྟོགས་པར་སྔོན་བཅད་རྒྱུ་མེད་དུ་བྱུང་ངོ་སྙམ་
དུ་དེ་ལྟར་སྨྲ་བའོ། །གཉིས་པ། ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་གློ་བུར་དུ་
བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྒྱུ་མེད་གློ་བུར་བར་སྨྲ་
བའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དང་ལྷ་སོགས་རྟག་པར་འདོད་
པ་ལ། རྟག་ན་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོན་བྱེད་མི་སྲིད་པ་དང་། དོན་
བྱེད་ནུས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པས་རྟག་དངོས་འགོག་པའི་རིམ་པས་
ཁེགས། རྒྱུ་མེད་ནི། རྒྱུ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །
རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་ཁེགས། །གདགས་
གཞི་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཅིག་ཐ་དད་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཁྱད་ཆོས་མི་འཐད་
པས་ཁེགས། དུས་དང་ཆ་ལ་བརྟགས་ན་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་རྡུལ་
ཕྲན་ཆ་མེད་མི་གྲུབ་ལ་བདག་མེད་པས་ལྷ་མི་སྐྱོང་བའང་ཁེགས།
འཇིག་རྟེན་མཐའ་མེད་མི་འགྲུབ་སྟེ། མཐའ་མེད་རྒྱུའི་འཇིག་རྟེན་
རིལ་པོ་གཅིག་མི་སྲིད་ལ། མཐའ་ཡོད་པའང་མི་སྲིད་དེ་ནམ་མཁའ་
གར་ཡོད་དུ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མེད་པས་སོ། །གཉིས་

ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནི་འགལ་བ་གཞི་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བས་ཁེགས་ལ། གཉིས་མིན་ནི་མི་སྲིད་པས་ཁེགས་སོ། །ཕྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེ་བཞི་ལ། འདུ་ཤེས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་བཅུ་དྲུག །མེད་སྨྲ་བརྒྱད། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་བརྒྱད། ཆད་སྨྲ་བདུན། ཚེ་འདིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་སྨྲ་བ་ལྔའོ། །དང་པོ། །བདག་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཅན་དང་། པ་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དང་། གཉིས་ཡིན་དང་། གཉིས་མིན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཅན་བཞི། དེ་བཞིན་བདག་མཐའ་ལྡན་མི་ལྡན་སོགས་བཞི། བདག་བདེ་བ་སྡུག་བསྔལ་སོགས་བཞི། བདག་གཅིག་བུ། ཐ་དད། ཆུང་ངུ། ཆེན་པོ་འི་འདུ་ཤེས་ཅན་ཏེ་བཅུ་དྲུག་གོ། །གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ། བདག་གཟུགས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྨྲ་སེན་ལྟ་བུ། གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་མིན་པར་སྨྲ་བ་བཞི། བདག་མཐའ་དང་ལྡན་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་སོགས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་ཡོད་མེད་གཉིས་མིན་དུ་སྨྲ་བ་བརྒྱད་ནི། བདག་གཟུགས་ཅན་འདུ་ཤེས་ཡོད་པའང་མིན་མེད་པའང་མིན་སོགས་བཞི་དང་། བདག་མཐའ་ཡོད་འདུ་ཤེས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་སོགས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །བཞི་པ་ཆད་སྨྲ་བདུན་ནི། འདོད་པའི་མི་དང་། ལྷ་དང་གཟུགས་ཁམས་སྟེ་གསུམ་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་བདུན་པོ་ཤི་ནས་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པའོ། ལྔ་པ་འདི་ལ་མྱང་འདས་ལྔ་ནི།

འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་མིས་འདོད་ཡོན་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པོས་
ཚོ་དེར་རང་རང་གི་བསམ་གཏན་ཆེར་གོམས་ན་ཚེ་འདི་ལ་སྐྱ་ངན····
ལས་འདའ་བར་སླ་བའོ། །དེ་ལ། བདག་དང་མཐའ་ལྡན་སོགས་
འགོག་པ་གོང་དང་དོན་གཅིག་ལ། བདག་མེད་པས་དེ་འདུ
ཤེས་ཅན་སོགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བདག་ཏུ
ཐལ་ན་བདེ་སྡུག་གི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བ་སོགས་དང་། འདུ་ཤེས་
ཡོད་མེད་སོགས་འགལ་བས་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་མ་གྲུབ་པ་
དང་། ཆད་བའང་སྐད་ཅིག་ལ་མེད་ཅིང་རྒྱུན་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པས་
ཁེགས་ལ་འདོད་ལྷ་སོགས་སུ་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་ཆད་པའི་རྒྱུ····
མཚན་མི་གྲུབ་པ་དང་། འདོན་ཡོན་དང་བསམ་གཏན་ཙམ་ལ་ཆེར་
གོམས་པས་སྲུང་འདས་མི་ཐུབ་སྟེ་རེ་དག་འཁོར་ངའི་རང་བཞིན····
ལས་མ་འདས་ཤིང་གཏན་དུ་ཐར་བའི་ཐབས་ནི་མིན་པས་སོ། །ལོ་
མ་ཅན་སོགས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ནི། ལོ་མ་ཅན། རྒྱལ་དཔོགས་པ།
འཇིག་རྟེན་མེད་པ། འཚོ་བ་པ། དབྱུ་གུ་གསུམ་པ་སོགས་བརྒྱ་
དང་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་དེའི་ལུགས་ནི། ལྷར་བྱུང་བ། ད་ལྡུ་ཡོད་པ།
ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་ཕྱི་ན་གསུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སྟེ། ཐམས་ཅད་
རྟག་ཆད་དུ་སླ་བས་ལམ་མིན་དུ་འཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་འཁྱུན་པ་ཤ་རྟག་
གོ། །ཕྱི་ཚན་བཅུ་གཅིག་གི་དང་པོ། །མགོ་སྒོམས་པ་བཅུ་ནི།
ཉན་ཐོས་ལ་མགོ་སྒོམས་པ་ཐ་སྐད་པ། རང་རྒྱལ་མགོ་སྒོམས་པ་
ཟབ་པ། དེ་བཞིན་སེམས་ཙམ་ལ་ཕྲ་བ་པ། དབུ་མར་ཕྲ་བ་ཆེན་པོ།

བྱ་བ་ལ་རིག་བྱེད་པ། སྤྱོད་པར་རིག་སྤྱོད་པ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་
ལ་རིག་སྦྱོར་བ། ཕ་རྒྱུད་ལ་བརྟུལ་ཞུགས་ཆེར་སྤྱོད་པ། མ་རྒྱུད་ལ་
རྒྱལ་དཔོགས་པ། གཉིས་མེད་ལ་མགོ་སྙོམས་པ་བརྒྱལ་ཐོབ་པ་སྟེ།
དེ་དག་ལ་འབྱུང་བ་ལྔ་དང་ཆེན་པོ་ལྔའི་ཁམས་ལས་ཕྱེ་བ་བརྒྱ་པའོ།།
འདི་འདྲའི་དབྱེ་བ་རྣམས་གསུབ་མཐའ་ཟུར་པ་རི་མིན་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་
ཙམ་མོ། །རྟག་པ་ཐེར་ཟུག་དགུ་ནི། སྤྱི་རྟག་པར་འདོད་པ་དང་།
བྱེ་བྲག་ཕྱུ་དང་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོ་རྟག་པ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྟག་པ།
བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་རྟག་པ། རིག་བྱ་རྟག་པ། ཡོན་ཏན་རྟག་པ།
གཙོ་བོ་དང་བདག་རྟག་པ། ཚིག་གི་དོན་དགུ་རྟག་པ། རིག་པའི་
གནས་རྟག་པར་འདོད་པ་སྟེ། འདི་ལ་རྟག་པའི་རང་བཞིན་བདག་
དང་གཙོ་བོ་རྣམ་འགྱུར་གསུམ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རིག་དུས་སྤྱོད་
ཚུལ་ལས། སྤྱི། འབྲེལ་བ། འབད་འདུའི་ཤུགས་དེ་བཅུ་
གཅིག་རེས་གཞལ་བས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ཏུ་གནས་སོ། འདི་ལ་ཁ་
ཅིག་རྩ་བ་དགུ་ལ་བཅུ་གཅིག་རེས་གཞལ་ན་དགུ་བཅུ་གོ་གཅིག་འོང་
ལ། དེ་སྟེང་སྤྱི་བྱེ་བྲག་རྟག་པ་གཉིས་བསྣན་པའོ་ཞེས་སོགས་ཟེར་
ཀྱང་ཁུངས་བཞིན་བརྟག་པར་བྱའོ། བསྟོན་སྨྲ་དྲུག་ནི། རྒྱལ་
དཔོགས་པས་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་སྨྲ་བ་
གདན་ཚིགས་སུ་འགོད། རིགས་པ་ཅན་པས་བདག་ཀུན་ལ་ཡོད་
པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བདེ་སྡུག་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་
འགོད། སྤྱོད་པ་བས་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་མ་བྱས་པ་རྟགས་

སུ་འགོར། ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་པས་ཞིང་སེམས་ལྗོན་དུ་སྒྲུབ་
པ་ལ་ལོ་མ་འཁྲམས་པ་དང་ལྷགས་པ་བཞུས་ན་སྐམ་པ་རྟགས་སུ་
འགོད།། གྲངས་ཅན་པས་བེམ་པོ་སྤྲོབ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞུན་
པགས་བཞུས་ན་འཆི་བ་གཏན་ཚིགས་སུ་འགོད། བྱེ་བྲག་པས་
གསོན་པོ་འདི་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྲོག་དང་བཅས་པ་
འགོད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་དག་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་རྟོག་ངོར་མཐོང་
པའི་དམ་བཅའ། གཏན་ཚིགས། དཔེ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུབས་
པས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བཞག་གོ། །ཐམས་གཏན་དང་པོ་བདུན་ནི།
ཕུར་བུ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་མེད་པར་སྒོམ། གྲངས་ཅན་པས་རྣམ་
འགྱུར་འཆད་པའི་སྟོང་པ་སྒོམ། ཉི་མ་པས་སྣང་པ་སྤངས་པའི་སྟོང་
པ་སྒོམ། ཛཱ་ཡནྡྷ་ར་པས་ཚོགས་དྲུག་ཡུལ་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་དུ་
བསྡུས་ནས་མི་རྟོག་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒོམ། བྱེ་བྲག་པས་དྲན་པ་སྤྱོད་
དུ་བསྡུས་ནས་དྲན་མེད་རྩེ་གཅིག་སྒོམ། ཞི་བ་པས་ཐམས་ཅད་
སེམས་སུ་བསྡུས་ནས་སེམས་དེ་ལས་མ་ཡེངས་པར་སྒོམ། རིག་
བྱེད་པས་ངང་ཉེ་རྟག་རྣམ་རྟོག་གང་ཡང་སྤངས་ནས་ནམ་མཁའ་ལྟར་
སྒོམ་པའོ། །དེ་དག་གི་དྲང་འཛིན་ལ་དམིགས་པའི་ངོ་བོ། རྣམ་
གྲངས།། ཉམས། རང་རང་གི་འབྲས་བུ་བཞི་རེར་དབྱེ་བས་
ཉེར་བརྒྱད་དོ། །སྟོན་པ་དྲུག་ནི་སྔར་གྱི་འོད་སྲུང་རྫོགས་བྱེད་ལ་
སོགས་པའོ། །དེ་དྲུག་ཕལ་ཆེ་བའི་ལྟ་བ་ནི་ཆད་ལྟ་སྟེ། དེ་
ཡང་སྒོ་གཅིག །དཔེ་གསུམ་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་སྟེ། བསྒྲུབ་རྒྱུ་འབྲས་

མེད་པ་ཚེ་སྔ་ཕྱི་མེད་པ་ཐར་གྲོལ་མེད་པ་མ་མཐོང་བའི་འགྲོ་བ་མེད་
པ་བཞིའོ། །སྐོ་གཅིག་ནི་རང་གི་དབང་པོ་འི་སྤྱོར་ཡུལ་དུ་མ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དཔེ་གསུམ་ནི། རྒྱུ་མེད་པའི་དཔེ་
སྤྲང་ལ་ཤ་མོ་རྡོལ་བ། འབྲས་བུ་མེད་པའི་དཔེ་ཐལ་བ་རླུང་ལ་གཏོར་
བ།། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་དཔེ་ཉི་མ་འཆར་བ་དང་། ཆུ་བོ་
ཐུར་དུ་འབབ་པ་སོགས་སོ། ཚུལ་བཞི་ནི། སྔ་ཕྱིའི་སྲིད་པ་མེད་
ཀྱང་ད་ལྟའི་འཇིག་རྟེན་ཡོད་པའི་ཚུལ། གཙོ་བདག་སོགས་འཕོ་
བ་མེད་ཀྱང་ལུས་གྲུབ་ཚེ་རང་ཆས་ཡོད་ཚུལ། ས་སོགས་འབྱུང་
བར་ཤེས་པ་སྐྱེད་ནུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པས་ཆན་ལས་སྐྱེས་པའི་ནུས་པ་
བཞིན་བློ་བུར་གྲུབ་ཚུལ་ལམ་མ་སྦྲངས་ཀྱང་ཤི་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་
རྒྱུན་ཆད་པས་གྲོལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ལམ་སྦྲང་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་
ངལ་བ་མི་དགོས་པས་བྱུང་འཕེན་པའི་གཞུང་བསྟན་པ་དོན་མེད་མིན་
ཚུལ་བཞིའོ། སྒྲུབ་བྱེད་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས། བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་
བསྒྲུབ་པའི་ཆ་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའོ། སྐྱོན་པོ་དྲུག་ནི།
འཇིགས་མེད་ཐོབ། ཉི་ཟླ་གྲགས། སྙིང་པོ་ཐོབ། བདེན་པ་ཐོབ།
ཤེས་པར་སྨྲ། བཀྲ་ཤིས་ཐོབ་བོ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་འདིར་གང་ཕན་
ཁོ་ན་སྤྱོད་ཀྱི། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་འདོད་པ་ལྟར་མིན་ཏེ་མ་མཐོང་
བའི་འགྲོ་བ་སོགས་དོན་མེད་ལ། ད་ལྟའི་འཇིག་རྟེན་ན་གང་མངོན་
སུམ་སྤྱོད་པ་འདི་བདེན་པས་འདི་ལ་ཕན་པའི་ལེགས་ཉེས་རྟོག་པ
འབའ་ཞིག་གཙོ་བོར་འཛིན་དོ། དེས་ན་གཟའ་དང་། སྐར་མ་

དང་༑ དུས་ཚིགས་དང་། ལྷའི་རྗེས་ལུགས་དེ་རྒྱལ་པོའི་
ལུགས་དང་། གླང་པོ་སོགས་བརྟག་པ། སྲིད་སྲུང་བ་སྤྱི་རིག་
པའི་མཛོད་དྲུག་སློབ་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་དང་། བློན་པ་དང་།
རིག་པ་ཤེས་པ་དང་། ཚོང་དཔོན་དང་། འབངས་ལུས་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་ཆ་ནས་སུམ་ཅུ། རྩ་བའི་རིག་པ་ཐུན་མོང་གི་ཤེས་བྱ་
དྲུག་སྤྱི་སོ་དྲུག་ཏུ་བཞག་གོ །ཞར་བྱུང་བཞི་ནི། མོས་པ།
ཆགས་པ། ཡིངས་པ། གཡེང་བའི་འདུ་ཤེས་ཅན་བཞི་ནི། ཚེ་
འདིའི་བདེ་པ་ལ་མོས་པ་དང་ཆགས་ཤིང་ཡིངས་ལ་ཉིན་ཏུ་གཡེང…
བར་སྤྱོད་ན་གྲོལ་བར་འདོད་པའོ། དཀྲུ་སྡེ་དྲུག་ནི། སེར་བྱ་
བོང་རིད་ཀྱི་སྡེ། ཅིག་ཐྲགས་ཤ་ཟན་གྱི་སྡེ། ཐྲ་མགོ་རེ་ཐོད་ཀྱི་སྡེ།
འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པའི་སྡེ། རྒྱུ་འབྲས་གདན་མེད་ཀྱི་སྡེ། ཕྱལ་
བ་དོན་མེད་ཀྱི་སྡེའོ། །འདི་དག་རྒྱུ་མེད་དུ་སྨྲ་བ་ལས་ཕྱེ་བའོ། །
རྒྱུན་ལྔ་བཞི་ནི། རང་བཞིན་དང་རྡེད་པོ་དང་དབང་ཕྱུག་དང་དུས་
རྒྱུན་ལྔ་བ་སྤྱི་འདི་བཞི་རྟག་ལྔ་ལས་ཕྱེ་བའོ། །མཁན་པོ་གཉིས་ནི་
རྟག་པའི་སློབ་དཔོན་ཤང་ཀ་དང་འཇོར་ཆར་པའི་སློབ་དཔོན་བྲི་བ་ཏ
རི་དང་གཉིས་ནི་རྩ་བའི་རྟག་ཆད་དོ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐར་གསང་
བར་སྨྲ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་པའི་བྱེ་བྲག་སྤྱི་འོག་ཏུ་སྟོན་ནོ། །དེ་ལྟར་
མགོ་སྐོམས་པ་ནས། གསང་བ་པའི་བར་གྱི་དབྱེ་བ་སུམ་བརྒྱ་ནི་
ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའོ། །སྔོན་མཐར་བརྟེན་པ་བཅོ་བརྒྱད་
དང་༑ ཕྱི་མཐར་བརྟེན་པ་ཞེ་བཞི་ནི་སྔར་བསྟན་པ་བཞིན་དེ་བསྡོམས་

པས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཙ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་བསྡུ་ན་རྟག་ཆད་གཉིས་ལས་མ་འདས་ལ། རྟག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་འགྱུར་བ་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པ་ལ་དོན་བྱེད་པའི་དོན་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟག་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་དུ་ཆད་པའང་མེད་དེ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་དང་། མེད་པ་ནམ་མཁའ་སོགས་ཆད་པའི་རྒྱུར་མ་གྱུར་བོ། །གཞན་ཡང་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བདག་ལྟ་ལ་གནས་པས་ན་ལྟ་གཞི་བདག་མེད་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དང་། རྟག་ཆད་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཙ་རིགས་སྤྱིར་བསྟན་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་དཀའ་སྤྱི་ཞྭའི་དང་པོ་གྲངས་ཅན་པ་ནི་དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་བསམ་གཏན་གྲུབ་པ་ཞིག་གིས་བྱས་པ་སྟེ། འདི་དག་གིས་དབང་ཕྱུག་ནག་པོ་རྒྱུད་དྲུག་ཅུ་པ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཉེར་ལྔར་བཅོ་སྟེ། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་དང་། རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་མེ་ལོང་དངས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱི་ནང་མཚམས་སྦྱོར་བ་བྱུང་། དེ་ལས་ང་རྒྱལ་གསུམ་བྱུང་ཞིང་ང་རྒྱལ་ལས་དེ་ཙམ་ལྔ་དང་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་བྱུང་། དེ་ཙམ་ལས་འབྱུང་བ་ལྔ་བྱུང་ངོ། །དེ་ཡང་བདག་ཡུལ་ལ་ཆགས་པས་བསྐྱུ་བར་ཤེས་ནས་བསམ་གཏན་བསྒོམས་པས་ལྷའི་མིག་ཐོབ་ནས་བལྟས་ཚེ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་གཙོ་བོའི་ཀློང་དུ་ཐིམ་ནས་བདག་ཡན་གར་དུ

གནས་པ་ནི་གྲོལ་བའོ་ཞེས་འདོད། དེ་འདྲའི་གཞུང་ལུགས་ཆོས་ཅན། རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པའི་རང་བཞིན་ནམ། གཙོ་བོ་འི་རང་བཞིན་དང་ཐ་དད་པའི་འགལ་བ་མང་པོ་ཉེ་བར་སྤྲད་པའི་སྐྱོན…ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགས་གྲུབ་སྡེ་གཙོ་བོ་དག་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་རུང་བ་དང་། བདག་དག་པ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་རུང་བ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་བཞིན་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ཆ་དང་ལྡན་པས་ན་གཙོ་བོ་གཅིག་པུ་མི་སྲིད་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཀུན་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་སོ། །གཉིས་པ་བྱ་བྲག་པ་ཤེས་བྱའི་དོན་དྲུག་འདོད་པ་ནི། དྲང་སྲོང་གཟེགས་ཟན་པས་དབང་ཕྱུག་བསྒྲུབས་ཚེ། དེའི་རྡོ་འི་ཕོ་མཚན་གྱི་སྟེང་དུ་ཐུག་པ་བྱུང་བ་ལ་དབང་ཕྱུག་ཏུ་བརྟེན་བས། དེ་ལ་རྫས་ཡོད་དམ་ཞེས་སོགས་དྲིས་པའི་ཚིག་དྲུག་གི་མཐར་འཕྱུར་སོང་བ་ལ་བརྟེན…ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་ཏུ་སྡུ་སྟེ། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་དང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དང་འདུ་བ་སྟེ་དྲུག་གོ། །དེ་ཡང་རྫས་དགུ་སྟེ། བདག་དུས་རྡུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་ལྔ་དག་པའི་རྫས། ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞི་མི་དག་པའི་རྫས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི་ཉེར་བཞི་སྟེ། གྲངས། ཚད། འཕྲད་པ། ཕྱེ་བ། གཞན། གཞན་མིན་དྲུག་ནི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། མིག་གི་ཤེས་པ་སོགས་ལྔ་དང་། བདེ་སྡུག །འདོད་སྡང་། ཆོས་ཆོས་མིན།

འཕད་པ། འདུ་བྱེད་པའི་ཞུགས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་བདག་གི་ཡོན་
ཏན་དང་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན། དེ་བཞིན་དུ་རེག་བྱ་རླུང་གི།
དྲི་སའི། རོ་ཆུའི། གཟུགས་མེའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལས་བརྒྱང་
བསྐྲུམ་འདི་ས་འཇོག་འགྲོ་བ་ལྟ། སྤྱི་ལ་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་ངུ་གཉིས།
ཕྱེ་བྲག་ནི་གསལ་བ་བ་ཐ་དད་པའི་རྫས། འདུ་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་འདུ་བ་
མགོ་ལ་ར་ལྟ་བུ་དང་། ཐ་མི་དད་དུ་འདུ་བ་དུང་ལ་དཀར་སློམ་ལྟ་
བུ་གཉིས་སུ་འདོད། བདག་ནི་ཤེས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་
ཡོན་ཅིང་། སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཁྲོད་ན་རྟག་ཏུ་གནས་ཀྱང་སླུང་སློན་
པས་བསྒྲིབས་ནས་མི་ཐོས་པ་ལ། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་རྩོལ་གྱིས་རླུང་
བསལ་ཆེ་ཐོས་པར་འདོད་དོ། །འདི་ལྟར་ཤེས་བྱའི་དོན་དྲུག་ཤེས་
པ་དག་གི་སྒོ་ནས་རྣམ་གྲོལ་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། །རིགས་པས་བརྟགས་ན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ཡང་ཕྱོགས་དང་དུས་སོགས་བརྟགས་པ་ཙམ་སྟེ་དོན་ལ་རྫས་སུ་
མ་གྲུབ་ཅིང་། རྡུལ་དང་འབྱུང་བཞི་ཕྱོགས་ཆ་བརྟགས་པས་ཁེགས།
བདག་དང་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་གཞི་མ་གྲུབ་ལ། བདག་ཤེས་མེད་
ལ་བདེ་སྡུག་འཆིང་གྲོལ་མི་འཐད་ཅིང་བདེ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་
མི་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་གཞག་འགལ་བ་ཁོ་ནར་སྣང་བས་ཁེ
སོ། །གསུམ་པ་རིག་བྱེད་པའམ་སྤྱོད་པ་པ་ནི་བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་དཔོན་
པ་སྟོན་པར་འཛིན་ཅིང་རིག་བྱེད་ཚད་མར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་
པ་ལ་ཕན་པའི་ཡལ་ག་སོགས་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱབ་འཇུག་ལྷར་

འཇོན་ཅིང་དམ་བཅའ་བརྟ་ཁས་ལེན་པ་སྟེ། འཇུག་པ་བརྟ་ལྡན་གྱི་
ཁྲབ་འཇུག ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད། དངོས་པོ་རྒྱུ་
མེད་དུ་བྱུང་བ། ཤེས་པ་རང་གས་རང་མི་རིག་པ། གང་གཱའི་
ཁྲུས་ཀྱིས་འདགས་པ། ཡུལ་ཀུ་རུར་སྐྱེས་སམ་དེའི་རྡུལ་གྱིས་
བདབ་པས་ཀྱང་དག་པ་སོགས་ཡུལ་གྱིས་དག་པ། གཡུལ་དུ་ཞུགས་
པ་བསད་པས་དག་པ། བུ་བསྐྱེད་པས་མཐོ་རིས་སྐྱེ་བ། བཀུ་
སོགས་ཀྱིས་སྡིག་བསྒྱུང་བས་དག་པ། ཀླ་མ་དང་བྲམ་ཟེ་རིག་
བྱེད་ལ་གནོད་པ་བསད་ན་ཆོས་སྤྱུང་བས་དག་པར་འདོད་དོ། །དེ་
ལྟ་བུའི་ལུགས་དེ༢ང་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞུང་དོར་བར་
བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་ཕན་པའི་དོན་མེད་པའི་ལམ་ལྟར་
སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྲབ་འཇུག་སོགས་གང་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེས་ན་
མི་རྟག་པས་ཁྲབ་ལ། མ་སྐྱེས་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་མེད་པས་
ཁྲབ་སྟེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་ཞིག་མི་སྲིད་ལ་རྟག་དངོས་
འགོག་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་ཁེགས་སོ། །རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་
བྱས་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་དེ། ངག་གཞན་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། དངོས་པ་རྒྱུ་མེད་འབྱུང་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་།
ཤེས་པས་རང་མི་རིག་ན་གཞན་ལ་པོར་རྣམས་སུ་སྦྱོང་བ་མི་སྲིད་པས་
མཐར་ཐམས་ཅད་སྨུན་པ་ལྟ་བུར་ཐལ་བ་དང་། ཁྲུས་སོགས་ཙམ་
གྱིས་སྒྲིབ་པ་མི་འདག་སྟེ་ཆོས་མིན་གྱི་རྒྱུ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་
དང་། བཡུལ་སོགས་ཆགས་སྡང་གི་ལས་ཀྱིས་མི་འདག་སྟེ་དེ་

དག་གི་ངོ་བོ་མི་དགེ་བས་སོ། །དེས་ན་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལ་ཕན་པའི་དོན་མེད་པའོ། །སྲིད་པ་པའི་ནང་ཚན་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གསང་བར་སྨྲ་བ་ནི། དྲན་པར་བྱེད་པ་བསླབ་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་པ་ཧུང་ལ་བརྟེན་ནས། སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བདག་གཅིག་གི་ངོ་བོར་ཀློས་རྣམ་པར་བརྟག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟེང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུའི་མགོ། འོག་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུའི་རྐང་པ། ནམ་མཁའ་ལྟེ་བ། ཕྱོགས་བཞི་ལག་པ། ཉི་ཟླ་མིག་སོགས་སུ་རྣམ་པར་བཞག། དེ་ཡང་བདག་ཆེན་པོ་དེ་ཁྱད་པར་དགུ་ལྡན་ཏེ། ངོ་བོ་སེམས་ཅན་ཡིན་པ། ལུས་ཡོད་པ། ཁྱབ་པ། རྟག་པ། གཅིག་པུ། འབྱུང་འཇིག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། ལུས་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་གྱིས་མ་གོས་པ །བློ་འི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ། ངག་གིས་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་མེད་པའོ། །འཇིག་མེད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཆེན་པ་དེའི་ངང་དུ་བློ་བཞག་ན་གཉིས་འཛིན་གྱི་…ཡིད་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཤི་བའི་ཚེ་བུམ་པ་ཆག་ན་བུམ་ནང་གི་ནམ་…མཁའ་ནམ་མཁའ་ཆེན་པོར་འདྲེ་བ་བཞིན་བདག་ཆེན་པོ་དེའི་ངང་དུ་ཐིམ་ནས་གྲོལ་བར་འདོད་དོ། །ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རང་གི་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་རྒྱ་མཚོ་འི་རླབས་ཅན་གྱིས་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་…བསྒྲལ་དཀའ་བ་སྲིད་པའི་རྒྱ་གཏེར་གསར་དུ་བྱེད་པ་ནི་མཚར་བའི་…གནས་ཏེ། བརྟགས་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་བདག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་མིན་ཏེ། སྣ་ཚོགས་

བའི་དངོས་པོར་སྣང་ཞིང་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟག་པ་ཡིན་ན་ནི་འབྱུང་འཇིག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་ཅིང་། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བློས་བཀོད་པ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་འཁྲུགས་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་འཐད་ཅིང་། བསམ་བརྗོད་མེད་པའི་བདག་དེ་འདྲ་ཡོད་པར་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཁེགས་སོ། བཞི་པ་གཅེར་བུ་པའམ་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་པ་རྣམས་ནི། བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་བ་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གཞུང་རྒྱལ་བྱེད་སོགས་ལ་ཚད་མར་འདོད་ཅིང་། ཤེས་བྱ་ཚིག་གི་དོན་བདུན་གྱིས་གཞུང་དེ་སྟོན་སྟེ། དཀའ་ཐུབ། སྡོམ་པ། ཉོན་མོངས། བཅིངས་པ། གྲོལ་བ། སྡིག་ཡོད། སྡིག་མེད་བདུན་ནོ། །དེ་ལ་དཀའ་ཐུབ་ནི་མེ་ལྔ་བརྟེན་པ། གཅེར་བུར་རྒྱུ་བ། ཟས་མི་ཟ་བ། སློང་མོ་འི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་སྨྲ་འབབ་བ་སོགས་སོ། སྡོམ་པ་ནི་དགེ་བཅུ་སྟེ་སྲོག་ཆགས་བསད་པར་དོགས་ནས་ཀང་པ་ལ་དྲིལ་གཡེར་འདོགས་པ། བྱིན་མཁན་མེད་པར་ཆུ་ཡང་མི་འཐུང་བ།། རྫུན་གྱིས་དོགས་ནས་གཏམ་གང་ཡང་མི་སྨྲ་བ་སོགས་སོ། །ཉོན་མོངས་ནི་འདོད་ཆགས་སོགས་དུག་གསུམ་མོ། །བཅིང་བ་ནི་འཁོར་བར་འཁོར་བའོ། །ཐར་པ་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལས་མཐའ་དག་ཟད་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཡང་ཐར་པའི་ཚེ་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་གདུགས་དཀར་པོ་བསྐྱན་པ་ལྟ་བུའི་གཟུར་སུ་འགྱུར་བར་འདོད། །སྡིག་ནི་སེམས་ཏེ་དེ་ཡང་སྡིག་དང་ལུས་

དབང་ལྡན་པ་འབྱུང་བ་བཞི། ཉ་བ་སོགས་དབང་པོ་སོ་སོ་དང་
ལྡན་པའི་ཤིང་ཡོད་ཅིང་། དུང་ཅུ་ཕྱིས་སོགས་ལ་ལུས་ལྡེ་གཉིས་
ཡོད་ཀྱི་དབང་པོ་གཞན་མེད། དེ་བཞིན་མེ་ཁྱེར་གྲོག་མ་སོགས་
ལ་ལུས་ལྡེ་སྣ་གསུམ། །སྦྲང་བུ་མཆུ་རིང་སོགས་ལ་མིག་མ་གཏོགས་
གཞན་ཡོད། མི་ཏ་སོགས་ལ་དབང་པོ་ལྔ་ཀ་ཡོད་དེ་འདི་ཉམས་
སྲོག་ལྡན་ནོ། །སྲོག་མེད་པ་ནི་སྒྲ་དྲི་རོ་འོད་ནམ་མཁའ་གྲིབ་མ་
འཇའ་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སོ། །སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་
དུས་གྲངས་ཀྱིས་ཐ་དད་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཞེས་འདོད་དོ། དེ་
ལྟ་བུའི་ལུགས་དེས་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས…
པས་དམ་པའི་དོན་ཉིད་སྤང་བས་ན། སྲིད་པའི་ནགས་ཁྲོད་འཁྱུག
པོར་གནས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། དཀའ་ཐུབ་
སོགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེས་ལས་ཟད་
པར་བྱས་པས་མི་གྲོལ་དེ་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ན་ལས་སྤྱོང་མི་ནུས…
པ་དང་། སྲོག་དང་སེམས་གཅིག་མིན་ཏེ་ཀན་གཞན་གྱི་ཤེས་པ
དུས་གཅིག་ཏུ་མ་ཚོགས་ལ་མི་ནས་ཁྱེར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྲོག་གཅིག…
ཏུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དང་། ཤིང་སོགས་ལ་སེམས་
ཡོད་པ་སྣང་ཕྱུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས། ཡུམ་དུས་གྲངས་ཀྱི་དུ
མ་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་མི་སྲིད་དེ་སྤྱི་བཞིན་ནོ། །བཅིང་གྲོལ་གྱི་
བདག་རྟག་པ་ཡོད་ན་ཐར་པ་མི་རུང་བ་སོགས་ཀྱིས་ལུགས་དེ་དོན…
མེད་པར་ཤེས་སོ། །ལྷ་པ་ཕྱུར་བུ་པ་རྣམ་རྒྱང་འཕེན་པ་དག་ནི་ལྷ་

ཕྱུར་བུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལྟ་བའི་སྟོང་པོ་དང་ཕྱུར་བུའི་རྒྱུད·····
དུག་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཆད་
ཀྱང་སྐྱེ་བ་ནམ་མཁའི་རྗེས་སུ་འཁྲི་བས་ན་ལམ་དེས་རང་གཞན·····
གཉིས་ཀ་བསླུ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གནོད་པ་ཡིན་པས·····
དགག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཚེ་སྔ་མ་ཡོད་དེ་སྐྱེ་སེམས་
སྐད་ཅིག་དང་པོ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་མི·····
འབྱུང་བར་གྲུབ་ཅིང་། དེའི་ཉེར་ལེན་ནི་ཤེས་པ་ལས་ས་སོགས་
ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རུར་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་
ཞིང་གེགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ད་ལྟ་མ་མཐོང་བ་ཀུན་མེད་ན་སང་
ཕན་ཆད་ཀྱི་རང་གཞན་ཀྱང་མི་མཐོང་བས་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་ཟས·····
སོགས་སྡུ་གོན་མི་རིགས་པ་དང་། རང་གི་དོན་སྙིང་ཀྱང་མེད་པར་
ཐལ་ལོ། །དེ་དག་ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་མཐོང་བས་ན་མེད་པར་མི་
གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་སྔ་ཕྱི་ཡང་ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་མཐོང་བ་ལ།
གནོད་བྱེད་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པས་སོ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་
མིན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། ཚུལ་གསུམ་ལྟར་སྣང་མིན་པར་ཡང་
དག་པར་ཚང་བ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། དོན་སྤྱི་དངོས་ཡུལ་
དུ་བྱས་ཀྱང་རང་མཚན་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་
མ་མིན་ན་རྒྱང་འཕེན་པའི་ཚིག་ལས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་རྗེས་
སུ་མི་དཔོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྲོད་མངོན་སུམ་ཁོ་ནས་
གཞལ་བྱ་བསྒྲུབ་ན་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་

ཆ་གྲོང་ན་དེ་ཙི་ལྟར་གཞལ། ཆ་ངོན་སུམ་མ་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་
འགྲུབ་ན་འགལ་དེ། མངོན་སུམ་ཞུགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་
འགྱུར་ཞིང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་ཆ་ཐིག་པས་བསྒྲུབ་དུ་འགྲུབ་པ་ནི་
ངེད་དག་གི་གནས་སོ། །དེ་ནི་སྔང་བུ་ནང་པའ་གྲུབ་མཐའ་ལའང་
ཐེག་པ་དམན་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅང་། དམན་པ་
ལའང་དབང་པོ་འི་རམ་པ་ལས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་
པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཉན་ཐོས་པ་ལ་སྡེ་ཚན་དང་།
རང་བཞིན་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་སྡེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་
ལས་དང་པོ་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ། གྲོག་མར་རྒྱ་བའི་སྡེ་པ་ཕལ་
ཆེན་པ་དང་། གནས་བརྟན་པ་གཉིས། ཕལ་ཆེན་པ་ལས་ནི།
ཕྲེས་པའི་ཕལ་ཆེན་པ། ཐ་སྙད་གཅིག་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པར་སྨྲ་བ། ཆང་དུ་ཕྱིས་པ། དག་པར་སྨྲ་བ། མཆོད་
རྟེན་པ། ཤར་གྱི་རི་བོ་འི་སྡེ། ནུབ་ཀྱི་རི་བོ་འི་སྡེ་དང་བརྒྱད་
གྱིས་ལ། གནས་བརྟན་པ་ལས། གངས་རི་བ། ཐམས་ཅད་
ཡོད་པར་སྨྲ་བ། རྒྱུར་སྨྲ་བ། གནས་མ་བུ་པ། ཆོས་མཆོག་པ།
བཟང་པོ་འི་ལམ་ང་། ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ། མངས་སྟོན་པ།
ཆོས་སྟོན་པ། ཆར་བཟང་འབེབས་པ་སྡེ་བཅུར་གྱིས་པས་བཅོ་བརྒྱད་
དོ། འདི་དག་སོ་སོར་འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་
དགག་པའི་ཚུལ་གཞུང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་
བསྟན་པ་ལ། ཉན་ཐོས་པ་འདི་དག་རྟེན་རྫོལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ལ་

གནས་ནས། ཞེས་བྱ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞི་ལ། བདེན་བཞིའི་འཇུག་ལྡོག་མ་ནོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་བྱས་ནས། ག་ཤེ་ཡང་སྐྱར་མི་ག་ཤེ། ཁྲོས་ཀྱང་སྐྱར་མི་ཁྲོ། བརྡེགས་ཀྱང་སྐྱར་མི་བརྡེག །མཚང་བྲུས་ཀྱང་སྐྱར་མཚང་མི་འབྲུ་བ་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པར་དྲུས་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་དེ། གཞན་ཡང་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ལ་གནས་པས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལྡན་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་པ་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་བརྩོན་པ་དང་། དུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་སོགས་དང་བདེན་བཞི་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཚུལ་བཞིན་སྒོམ་པའི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལམ་ལྷུར་སྦྱངས་པས། འབྲས་བུ་ཁམས་གསུམ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་དེ། དེ་དག་གི་ལམ་དང་ཐར་པ་ནི་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས་དགག་པར་བྱར་མེད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལའང་ལམ་དང་ཐར་པ་དེ་དག་ཡར་ལྡན་དུ་ཚང་དགོས་པས་ཐུན་མོང་གི·····ཆར་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་དགག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། རང་དོན་ཉི་ཚེ་བའི་བློ་དང་། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཕྱོགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྐྱོན་ནི་སྐབས་འདིར་དགག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་དེ། ཐུན་མོང་གི་འདོད་པ་དང་། སོ་སོའི་འདོད་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ཉན་ཐོས་པ་དག་གི་ཐུན་མོང་གི་འདོད་པ་རྣམ་པ་བདུན་དེ། ལམ་དམན་པ་དགག་

དགོས་པས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་འདིར་དེ་ཞིབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཞིབ་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བའི་ལམ་དུ་གསུངས་... ..པས་སོ།། །དེ་ལ་འདོད་པ་བདུན་ནི། ཡུལ་བདེན་པ་བཞི། ཚོམ་བྱེད་དོན་དམ་པ། དགྲ་བཅོམ་པ་མྱུང་འདས་མཐར་ཕྱུག་པ། ཀུན་གཞི་མེད་པ། ཐེག་ཆེན་མེད་པ། ས་བཅུ་མེད་པ། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་པར་འདོད་པའོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་བདེན་བཞི་ནི། སྡུག་བསྔལ། ཀུན་འབྱུང་། འགོག་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཟག་བཅས་འབྲས་བུའི་ཕུང་པོ་འི་ཆ་སྟེ། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི...... འཇིག་རྟེན་དང་བཅས་པའོ། །དེ་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་དང་གནས་སམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་འབྱུང་ནི་སྡུག་བསྔལ་དེའི་རྒྱུའི་ཆ་སྟེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་སོ། །ལས་ནི་སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། བསམ་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་སྟེ་དེ་རེ་རེར་ཡང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །ཉོན་མོངས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའོ། །འགོག་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་ཞི་བ་སྟེ་དེ་ལ་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གཉིས་སོ། །ལམ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་ནས། དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ཞིང་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དོན་དུ། ལམ་ལྷ་བོ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཚོམ་བྱེད་དོན་དམ་ནི། གཟུགས་རགས་པ་རྣམས་

ཀྱི་རྩོམ་གཞི་མཐར་ཐུག་པ་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དང་། ཞེས་པའི་རྩོམ་གཞི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་གཉིས་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ལས་རགས་པ་རྣམས་རྫོམ་མོ་ཞེས་འདོད། །དགྲ་བཅོམ་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ལྷག་མེད་དུ་འདས་པ་དེ་འཁོར་བར་མི་ལྡུང་སྟེ་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་མི་རྒྱ་སྟེ་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་ཟད་པའི་མར་མེ་བཞིན་ངེས་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་འོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ཀུན་གཞི་མེད་པ་ནི། ཚོགས་དྲུག་གི་ཤེས་པ་རས་མོས་སུ་ཡོད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་ཀུན་གཞི་མེད་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞར་བྱུར་པ་བརྟན་པའི་སེམས་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་ཅེས་སོ། ཐེག་ཆེན་མེད་པ་ནི། འདུལ་ལུང་སྡེ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐེག་དམན་གྱི་བཀའ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་གྱི། ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་སྟེ་བསྟན་པ་ལ་ཕྲོ་བཙམ་ཕྱིར་བདུད་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་བྱས་པ་སྟེ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད། ས་བཅུ་མེད་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་ནས་བསྐལ་བ་མང་པོར་འཁོར་བར་གནས་མི་སྲིད་དེ། སོ་སྐྱེའི་ས་ལ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་བསགས་ནུས་པའི་སྐྱེས་བུ་རབ་སངས་རྒྱས་པར་ནུས་པ་དེས། ངེས་འབྱེད་ཡན་ཆད་སྟན་གཅིག་ལ་ཉུབ་གཅིག་གི་ཚེ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེས་འདོད། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་

པ་ནི།། སྐྱེས་བུ་རབ་གྲངས་མེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་འཁོར་བར་བསྒྲན་ནུས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འདི་བསླབ་ཅིང་ཚོགས…བསྐལ་མང་དུ་བསགས་པས་སངས་རྒྱ་ལ། གཞན་ཕལ་གྱིས་དེ་མི་ནུས་དེ་འཁོར་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཞིང་དམུ་རྒོད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ…བར་མི་ནུས་པས་སོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་གང་ཟག་དམ་པ་རང་རྒྱུད་པ་ཞིག་ཡིན། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྲག་ཟག་པ་དང་། རྒྱབ་བསྣུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་ལྷག་མ་དང…བཅས་པའོ། །ཏག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའང་མིན་ཏེ། ཏིང་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ་བསོད་སྙོམས་ལ་གཤེགས་སོ་ཞེས་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་དང་། སྐུ་ངན་ལས་འདས་ནས་འགྲོ་དོན་རྒྱུན་ཆད་པའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་དགག་པ་ལ། བདེན་བཞི་ནི་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་སྣོད་བཅུད་ཕུང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་དཔྱད་ན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་གཉིས་བྲལ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པས་སོ། །ཆོས་བྱེད་ལ་གཟུང་ཅན་རྡུལ་ཕྲན་མེད་དེ། རགས་པ་ཆོས་ཆེ་རྡུལ་རྣམས་ཕྲད་ན་ཕྱོགས་གཅིག་གམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྲད་དགོས་ནའང་། གཅིག་གིས་ཕྲད་ན་ཆ་བཅས་སུ་ཐལ་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྲད་ན་གོང་བུ་ཉིད་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་ཐལ་བས་ཕྲད་ནས་ཆོས་པ་མི་སྲིད་ལ། མ་ཕྲད་པར་ཆོས་ན་བར་དུ་སྣང་མུན་གྱི་རྡུལ་གཞན་འཛུག་ཅིང་དེའི་བར་དུ…གཞན་འཛུག་པའི་གོ་ཡོད་པས་ན་ཡུངས་འབྲུའི་ནང་དུ་སྟོང་གསུམ་

ཤོང་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་མི་འཐད་དོ། །གཞན་ཡང་ཉེ་གྲིབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། རིང་ཐུང་། མདའ་འཕོབ་ལ་སོགས་པས་བརྟགས་ན་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དོ། དུས་ཅན་སྐད་ཅིག་མཐའ་བདེན་པར་མེད་དེ་དབུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དེ་སྔ་ཕྱིའི་སྐད་ཅིག་དང་ཕྲད་དམ་མ་ཕྲད། ཕྲད་ན་རིམ་གྱིས་སམ་གཅིག་ཆར་ཕྲད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆ་བཅས་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་བསྐལ་པ་སྐད་ཅིག་ཏུ་ཐལ་ཞིང་། མ་ཕྲད་ན་བར་དུ་དུས་གཞན་གྱིས་ཆོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་སྐད་ཅིག་བར་མ་དེས་ཐོག་མཐའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོད་དམ་མ་ཆོད། མ་ཆོད་ན་དུ་མ་མཐུད་པས་རིང་མི་ཤེས་ལ། ཆོད་ན་བར་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་སྔ་ཕྱི་ལ་ཕྱོགས་པའི་ཆ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་མྱང་འདས་མཐར་ཐུག་མིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་མ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲི་མ་བློ་བུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲི་མ་མཐའ་དག་མ་ཟད་བཞིན་དུ་སེམས་རྒྱུན་ཆད་པ་ནི་སྲིད་དེ་ཡོད་ཀྱི་ལུས་སོགས་འཇིག་པའི་རྒྱུ་·····ཚང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་ལ་གནོད་སློབ་དགོས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་མེད་པའང་མི་འཐད་དེ། རྟེན་ཀུན་གཞི་མེད་ན་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བར་ལུས་ལེན་པ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་

པ་མི་རྟུང་སྟེ། བག་ཆགས་རྟེན་མེད་ལ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྩོད་
དྲུག་འགགས་པའི་སེམས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡང་སེམས་འབྱུང་བར···
མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུན་ཆད་ཉེར་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་
ཡང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་འགྲུབ···
པ་ན། བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ནི་ཉི་ཚེ་བའི་ཤེས་པས་མི་རྟུང་བས།
ཐུན་མོང་གི་རྟེན་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་ཆེན་
མེད་པའང་མི་འཐད་དེ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་དོན་
སོགས་དང་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། འོག་མའི་བསྟན་དོན་ལས་
ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་གྲུབ་པ་དང་། ཐེག་དམན་ལས་སངས་རྒྱ་བའི་
ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་ན་ཚང་ཞིང་ལམ་
འབྲས་ཞ་ཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ···
ཡོད་པར་འགྲུབ་བོ། ས་བཅུ་ཡོད་དེ་སོ་སྐྱེའི་སར་དབང་རྣམས་མ་
ཐོབ་པས་ཚོགས་མཐའ་དག་རྫོགས་མི་ནུས་ལ། ཉོན་མོངས་དང་བཅས་
པས་ལམ་ལ་བར་ཆད་མང་བས་ན། འཕགས་ལམ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་
ཚོགས་བསགས་པར་འཐད་ཅིང་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ་བཅུའི་གཉེན་པོ་ས···
བཅུའི་ཡེ་ཤེས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད···
པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་རང་
རྒྱུད་པ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་དང་མ་རིག་མ་སྤངས་ཤིང་འདས་ནས་
འགྲོ་དོན་རྒྱུད་ཆད་ན། ཐུགས་རྗེ་མེད་པ་སོགས་ཉི་ཚེ་བའི་གང་ཟག
དེ་ལྟ་བུའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་མི་འཐད་ལ། འོད་གསལ་བའི་

སྙིང་པོ་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སངས……
རྒྱས་པའི་ཆོ་སྤྲུལ་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དབང་གིས…
སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ན་ཡང་རང་རྒྱུད་པའི་ཚུལ་དུ་མེད་པར་གྲུབ་བོ། །
གཉིས་པ་སོ་སོའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་།
མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ། བྱེ་བྲག་
སྨྲ་བའི་འདོད་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཙམ་བརྗོད་ན་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྔ། འཇིག་
པ་དོན་གཞན། དུས་གསུམ་རྫས་གྲུབ། བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག །
ཤེས་པས་རང་དང་ཡུལ་མི་རིག་པ། མཚན་མཚོན་ཐ་དད། ཚད་
མི་ཟ་བའི་རྫས་དེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་གཞུང་གི་དོན་
རིག་པའམ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མིན་ཏེ་གྲུབ……
མཐའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བསླད་པ་ཙི་རིགས་དང་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལ་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྔ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་ནི་རྒྱུ་གཟུགས་འབྱུང་བ་ས…
ཆུ་མེ་རླུང་བཞི། འབྲས་གཟུགས་མིག་རྣ་སྣ་ལྕེ་ལུས་དབང་ལྔ་དང་།
གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་སྟེ་ཡུལ་ལྔ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་
པའི་གཟུགས་དང་བཅུ་གཅིག་གོ། །གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི་དོན་
ཙམ་རིག་པ་སྟེ་མིག་ཤེས་སོགས་དྲུག་གོ། །དེ་དག་གིས་ཡུལ་
རང་ཉིད་རྗེན་གཅེར་དུ་འཛིན་པར་འདོད། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་
གཞི་ནི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་ཡོད་
པ་ནི། འདི་ལྟར་རེག་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཚོར་
བ་དང་།འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་སྟེ་ཀུན་འགྲོ་ལྔ། འདུན་པ་

དང་། མོས་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་སྟེ་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་ནི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བཅུའོ། །དད་པ། བག་ཡོད། ཤིན་སྦྱངས་བཏང་སྙོམས། ངོ་ཚ་ཤེས་པ། ཁྲེལ་ཡོད། མ་ཆགས་པ། ཞེ་སྡང་མེད་པ། གཏི་མུག་མེད་པ། མི་འཚེ་བ། བརྩོན་འགྲུས་དང་བཅུ་གཅིག་ནི་དགེ་སེམས་ཀུན་གྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བས་དགེ་·····བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག། ལྟ་བ། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ཙ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དྲུག །ཁྲོ་བ། འཁོན་འཛིན། འཆབ་པ། འཚིག་པ། ཕྲག་དོག །སེར་སྣ། སྒྱུ། གཡོ། རྒྱགས་པ། རྣམ་པར་འཚེ་བ། ངོ་ཚ་མེད་པ། ཁྲེལ་མེད་པ། རྨུགས་པ། རྒོད་པ། མ་དད་པ། ལེ་ལོ། བག་མེད་པ། བརྗེད་ངས། རྣམ་པར་གཡེང་བ། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའོ། །གཉིད་འགྱོད་རྟོག་དཔྱོད་བཞི་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བཞི་སྟེ་དེ་ལྟར་ལྔ་བཅུ་ཙ་གཅིག་གོ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དེ་དག་ཀྱང་ཏེན་དང་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་དུས་དང་རྫས་ཏེ་མཚུངས་པ་ལྔས་མཚུངས་པར་འདུག་གོ། །

མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ནི་ཉི་ཤུ་ཙ་གསུམ་སྟེ། ཐོབ་པ་དང་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་། རིས་མཐུན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། མི་

རྟག་པ་དང་། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། འཇུག་པ་དང་། འབྱོར་འབྲེལ་དང་། སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། མགྱོགས་པ་དང་། གོམས་པ་དང་།དུས་དང་། ཡུལ་དང་། གྲངས་དང་། ཚོགས་པའོ། །དེ་དག་ཀུང་གཟུགས་སེམས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པར་འདོད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གསུམ་མོ།། །།འཇིག་པ་དོན་གཞན་ནི། བྱས་པ་ལྟ་བུ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་སྟེ། སྐྱེ་བ། རྒ་བ། གནས་པ། མི་རྟག་པའོ། །དེ་བཞི་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པ་རྫས་སུ་མཚན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་སྟེ་ སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ། གནས་པའི་གནས་པ། རྒ་བའི་རྒ་བ། འཇིག་པའི་འཇིག་པའོ། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་རྩ་བའི་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་ལ། རྩ་བའི་སྐྱེ་བས་བྱས་པ་དང་མཚན་ཉིད་གཞན་བདུན་ཏེ་བརྒྱད་པོ་སྐྱེད་པ་སོགས། གནས་པ་སོགས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མཚོན་བྱ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དེ་ཁང་པ་བྱ་རོག་གིས་མཚོན་པ་ལྟར་འདོད་པའོ། །དུས་གསུམ་རྫས་གྲུབ་ནི་འདས་དང་མ་འོངས་ཀུང་རང་ས་ན་ཡོད་པས····· དུས་གསུམ་པོ་ད་ལྟར་རྫས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདས་མ་འོངས་མཐོང་བར་ཐལ་ཟེར་ན་འགག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པས་བསྐལ་ཏེ་མི་མཐོང་ཞེས་སོ། །གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་སྐད་ཅིག་མའི་

རང་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་མར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། བརྗོད་
མེད་ཀྱི་བདག་ནི། ལས་བྱེད་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོང་བའི་བདག་
གཅིག་ངེས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་དེ་ནི་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་མ་
ཡིན་ལ་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཅིང་། རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་
དུ་མེད་པར་འདོད་དོ། །བརྗོད་མེད་བདག་འདི་གནས་མ་བུའི་སྡེ་
པ་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་འདོད་པ་ལས་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་ཚད་ཀྱི···
འདོད་པ་མིན་ཀྱང་། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱེ་བྲག་པའི་ནང་
ཚན་གཅིག་གིས་འདོད་པས་ན་འདིར་བཀོད་པའོ། །ཞེས་པས་རང་
དང་ཡུལ་མི་རིག་པ་ནི། རང་གིས་རང་རིག་པར་མི་རུང་སྟེ་རིག་
བྱ་རིག་བྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་དང་བཅས་པས་དབང་
པོས་ཡུལ་ཛིན་ཁ་ཙེར་དུ་རིག་གི ཤེས་པ་ཤེལ་གོང་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་མེད་
པས་དེར་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་འདོད་དོ། །མཚན་མཚོན་ཐ་དད་ན་དཀར་
ཟལ་ལ། སློག་ཤལ་གྱིས་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ན། དེ་གསུམ་
རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱི། རྫས་གཅིག་ན་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་དུ་
འགྱུར་བས་མི་འཐད་ཅེས་འདོད་དོ། ཆུད་མི་ཟ་བའི་རྫས་ནི། མི་
ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐོབ་པའི་བྱེ་བྲག །ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་
ཞེས་བུ་ལོན་གྱི་ཡི་གེ་ལྟ་བུ། ངོ་བོ་ལུང་མ་བསྟན་པ་དེ་ཡི་དབང་
གིས་ལས་ཆུད་མི་ཟ་བར་འདོད་དོ། འདོད་པ་དེ་དག་ལ་བརྟགས་ན།
རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་རྡུལ་ཕྲན་བཀག་པས་ཁེགས་པ་·····

དང་༔ རྣམ་རིག་མིན་པའང་ཁ་རྫོགས་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ་ལུས་ངག་
ལ་བརྟེན་པའི་ལས་དགེ་སོགས་རྒྱུན་ཆགས་པར་འཕེན་པའི་འདུ་བྱེད་
ཙམ་ལ་བཏགས་པ་ལས་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང···
དག་ཀྱང་དུ་མ་དང་སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་ལ། སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་
དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གང་ནས་ཀྱང་མི་རྙེད་པ་དང་།
རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་རང་རིག་པའང་མ···
གྲུབ་ལ། རང་ལས་གཞན་རིག་པའང་མ་གྲུབ་སྟེ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་
དང་༔ དུས་མཉམ་པ་དང་མ་མཉམ་པ་གང་ཡང་རིག་པར་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་དང་སེམས་
ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དེ་དག་དང་གཅིག་དང་ཐ···
དད་དུ་མེད་པས་ན་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པོ། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱང་
དགག་བྱ་མེད་པའི་ཆ་ནས་དེར་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་
སྟུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འཇིག་པ་ཞེས་པ་འཇིག་རྫུའི་བུམ་པ་ལྟ་
བུ་དེ་རང་གྲུབ་པའི་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་ལ་བརྗོད་དེ།
རྒྱུའི་གཤེར་བ་ལྟར་འདུས་བྱས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་གནས་པ···
ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་དེ་ལས་འཇག་པ་ལོགས་སུ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་
རང་ཉིད་མི་འཇིག་པ་དང་། འཇིག་པ་ཉིད་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
འཇིག་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་དེ་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
འཇིག་པ་ཉིད་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་རང་དབང་གིས་གནས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་འཇིག་པ་ཡོད་ན་དེ་སུ་ཞིག

གི་འཛིན་པ་ཡིན། དེ་ལ་འཛིན་པར་རྒྱུ་གང་གིས་གདགས་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དེའི་འཛིན་པ་དུས་མཉམ་ན་དེས་དེ་མི་འཛིན་ལ། མི་མཉམ་པར་སྔ་ཕྱིར་གྱུར་ན་ཡང་འཛིན་པ་དོན་མེད་དོ། དུས་གསུམ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། འདས་པ་འགག་པ་དང་། མ་འོངས་མ་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ད་ལྟ་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་བར་ཐལ་ལ། འདས་པ་དང་འགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཙམ་དུ་ཡོད་དོ་ཟེར་ན་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དུས་ཞེས་པ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་རང་རྒྱ་བའི་རྫས་སུ་ཐུབ་ཟེད་… ཀྱང་མེད་དོ། །བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་དང་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་གྱི་བར་ན་ཕུང་གསུམ་མི་སྲིད་… པས་ན་མཐའ་བཞིར་བརྗོད་དུ་མེད་པས་བདག་དེ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་པས་རང་མི་རིག་པ་མི་འཐད་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་གསལ་པོར་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྐྱོང་བ་འདི་ལ་ཐ་… སྙད་ཙམ་དུ་རང་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀུན་ཀྱང་མི་འཐད་པས་ཚུར་མཐོང་གི་རྣམ་གཞག… ཀུན་ནུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། དབང་པོ་བེམ་པོ་ལ་ཡུལ་རིག་པའི་ནུས་པ་མེད་ལ། ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་སྣང་གི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མེད་ན་ཡུལ་མི་སྣང་བར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པས་ཁེགས་སོ། །མཚན་མཚོན་ནི་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་ཚུལ་ལས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཙམ་ལས་དོན་… ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། མི་དྲ་བ་ལས་ཐ་དད་ན་བསལ་བར་ཐལ་བ་དང་།

མེ་མིན་པའི་དྲོ་བ་གང་ནས་ཀྱང་མི་རྙེད་པས་ན་དེ་དག་ཐ་དད་མིན་ནོ། ཆུད་མི་ཟ་བའི་རྫས་ཞེས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་གཞན་མེད་དེ། ལས་དང་འབྲས་བུ་ཕན་ཚུན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཙམ་ལས་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་གཟུགས་དང་སེམས་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཅིང་། ཐོབ་པ་སྤྱིར་བཀག་པ་དང་བྱེ་བྲག་དེ་འདྲའི་རྫས་ལ་དགོས་ནུས་མེད་པ་སོགས་རིགས་པའི་གནོད་པ་ཡོད་པས་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པས་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བྱེ་སྨྲ་དང་མཚུངས་པ་ལས། ཁྱད་པར་གྱི་འདོད་པ་སྐྱེད་བྱེད་རྐྱེན་བཞི། སྣང་བ་བློ། ཡུལ་ལྐོག་གྱུར། རྡུལ་ཕར་མེད། དབང་པོ་ནུས་པ། མི་ལྡན་པ་ཀུན་བཏགས། མྱང་འདས་དངོས་མེད་དེ། གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྨྲ་བ་དེ་ཡང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མིན་ཏེ་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་རྐྱེན་བཞི་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་ནུས་རུང་ཙམ་སྟེ་ངོ་བོ་སྐྱེད་པ། བདག་རྐྱེན་གེགས་མི་བྱེད་པ་ཙམ་སྟེ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བྱེད་པ། དམིགས་རྐྱེན་ནི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པའོ། །མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ནི་ཤེས་པ་སྔ་མ་འགགས་མ་ཐག་པ་དེ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཁོངས་སུ་མཚུངས་ལྡན་ཀུན་འགྲོ །སྐལ་མཉམ། བྱེད་པ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་སྟེ་རྒྱུ་ལྔར་འདུའོ། །དེ་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་རྐྱེན་བཞི་ལས་སྐྱེ། སེམས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་

ཉི་དམིགས་རྐྱེན་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ལས་སྐྱེ། གཞན་ལྡན་མིན་
འདུ་བྱེད་དང་གཟུགས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྐྱེན་བདག་རྐྱེན་གཉིས་ལས……
སྐྱེའོ། སྣང་བ་བློ་ཡིན་པ་ནི། དོན་སྤྱི་དང་། མེད་པ་གསལ་སྣང་
དོན་རང་མཚན་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཤེས་པ་དངོས་ཡིན་
པར་འདོད་དེ་རྣམ་བདེན་དང་འདོད་པ་མཚུངས་སོ། །ཡུལ་ཀློག་
གྱུར་ནི། དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་སྣང་ཙི་སྣང་ཙམ་ལས་ལོགས་
སུ་དོན་རང་མཚན་པ་མེད་ལ། དོན་རང་མཚན་རྣམས་དངས་སུ
སྣང་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཕྱི་དོན་དེས་ཤེས་པ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པས
དོན་ལྟར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་གྱི། དོན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་
སུ་ནམ་ཡང་མི་མཐོང་སྟེ། བུམ་སྣང་དང་གོ་ས་ཐ་མི་དད་པར་ཀློག
ན་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཡུལ་དབང་ཤེས་པའི་རྐྱེན་གསུམ་
ཚོགས་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས……
བརྙན་ལྟར་ཤར་བ་ལ། འདྲ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པས
ཡུལ་མྱོང་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའོ། །རྡུལ་བར་མེད་ནི། རགས་
པ་རྫོམ་ཆེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམ་པར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་རུང་དུ……
མི་འཐད་པས་ན་བར་ནི་མེད་ལ་འགྱུར་ཀྱང་མ་འགྱུར་བས་རིག་ལ་མ་
འགྱུར་བའམ། བར་མེད་པས་འགྱུར་ལ་ངོས་ཆས་མ་རིག་པའི་ཕྱིར།
འགྱུར་ལ་མ་རིག་པ་ཞེས་སུ་འདོད། དབང་པོ་ནུས་པར་འདོད་པ་
ནི། དབང་པོའི་ཇུས་ཀློག་ན་མེད་ཀྱི་མིག་སོགས་ཀྱི་རང་རང་གི
རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་པའི་ནུས་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་སྤྲ་མའི་

སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་ཤེས་སོགས་
སྐྱེ་བས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ངེས་པས་གྲུབ་བོ་ཞེས་འདོད། མི་
ལྡན་པ་ཀུན་བཏགས་ནི། སྐྱེ་འཇིག་ལ་སོགས་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་
རྣམས་ནི་གཟུགས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མ་
གྲུབ་པས་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཏེ་རི་རྭ་བཞིན་མིང་ཙམ་དུ་ཟད་པས་སོ་…
ཞེས་འདོད། མྱང་འདས་དངོས་མེད་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་
མྱ་ངན་ལས་འདས་[illegible]ན་ཕུང་པོ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་རྒྱུན་ཆད་ནས།
མཁའ་ལ་སྤྲིན་དེངས་པ་ལྟར་ཡུལ་འགོག་པ་ཆོས་དབྱིངས་དང་དབྱེར་
མེད་ཙམ་ལ་འདོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་དང་…
མཐུན་ལ། འོན་ཀྱང་འདིས་བྲལ་བའི་རྫས་སོ་སོ་བར་ཡོད་པར་མི་
འདོད་དོ། །ཚུལ་དེ་དག་ལ་དཔྱད་ན། རྒྱུ་འབྲས་ཕྲད་མ་ཕྲད་དང་།
དུས་མཉམ་མི་མཉམ་འབྲས་བུ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་གང་སྐྱེད། རང་
སྐྱེ་སོགས་མཐའ་བཞི་པོ་གང་ག་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་དཔྱད་ན་དོན་དམ་པར་…
རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་ཅིང་། སྣང་བ་བློ་དང་ཡུལ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ན།
གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ལྐོག་གྱུར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འཐད་དཀའ་ལ། ཡུལ་
ལྐོག་ན་མོ་མེད་པར་ཡང་སྣང་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་བདེན་པར་མི་
འགྲུབ་བོ། །གཞན་ཡང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་བར་མེད་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
བར་ཐལ་ལ། མ་རེག་པའམ་མ་འབྱར་ན་ནི་བར་དང་བཅས་པར་
ཐལ་བ་ལས་ཕྱུང་གསུམ་པ་མི་སྲིད་ལ། དབང་པོ་འི་ནུས་པའང་
དོན་དམ་པར་དབང་པོར་བཀག་པས་ཁེགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ

དབང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་ཚོག་པའི་ཕྱིར་ནུས་པར····
བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་མི་ཆེ་བ་དང་། མི་ལྡན་པ་ཀུན་བཏགས་
ཁོ་ན་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་གནས་པས་ན་རྟག་པར་
སྨྲ་བ་གསང་བ་པའི་གྲུབ་མཐར་ཐལ་ངའི་ཕྱིར་དང་། །མྱང་འདས་
ནི་རྒྱུན་ཆད་པའི་དངོས་མེད་ཀྱང་པ་མིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་མྱང་
འདས་སྒྲིབ་པ་མ་ཟད་པས་མཐར་ཐུག་ཟིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནི་
འགྲོ་དོན་མ་རྫོགས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་འགག་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་
མི་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། དབང་པོ་འབྲིང་
རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས། སྔོན་གོམས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་སློབ་པ་ཐ་མ་པའི་དུས་སུ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས། ཡང་དག་པའི་དོན་དམིགས་པར་བྱས་ནས།
གང་ཟག་གི་བདག་དང་། གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པས་
བདག་མེད་ཕྱེད་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་རང་རྒྱལ་དགྲ་
བཅོམ་ཐོབ་པའང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་གཞན་དུ་དམན་པར་བཞག་གོ།
དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི····
ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་སྟེ། ཕྱིའི་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་ལ་
སོགས་པ་དང་། ནང་གི་མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་དུ་འབྱུང་བའོ། །
དེ་ལ་ཚེ་སྔ་མར་ཡང་དག་པའི་དོན་མི་ཤེས་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པ···
ལས། ཚེ་འདི་འགྲུབ་པའ་ལས་བསགས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་དོ། དེ་
ལས་སྲིད་པར་འཕེན་བྱེད་རྒྱུ་དང་འཕང་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འགྲུབ···

བོ། །རྣམ་ཤེས་ལས་མིང་བཞི་དང་གཟུགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་
པོ་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལས་མིག་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་འགྲུབ་ཅིང་། སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡུལ་དབང་ཤེས་
གསུམ་འདུས་པའི་རེག་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་ཚོར་བ་དང་།
ཚོར་བ་ལས་ཡུལ་འདོར་ལེན་གྱི་སྲེད་པ་དང་། སྲེད་པ་ལས་ཡུལ་
དང་དུ་ལེན་པའི་ལེན་པ་དང་། དེ་ལས་སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་ལས་
བསགས་པ་ལ་སྲིད་པ་ཞེས་དང་། སྲིད་པ་ལས་འགྲོ་བ་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་
བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལས་ན་ཤི་འབྱུང་ངོ༌། །བཅུ་གཉིས་པོ་དག་ཀྱང་།
མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་གསུམ་ཉོན་མོངས། འདུ་བྱེད་
སྲིད་པ་གཉིས་ལས། ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་སྟེ།
དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ལས་ལས་དང་། ལས་ལས་སྡུག་བསྔལ་དང་།
སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་ལས་སླར་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་ལས་འབྱུང་བས་··
མ་རིག་པ་མ་ལྡོག་གི་བར་དུ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོ······
བརྒྱུད་མར་འཇུག་གོ། །ཚུལ་དེ་དག་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྒོམ་ཚུལ་ནི།
དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རུས་པ་ལ་བལྟས་ཏེ་འདི་ཤི་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་། ད་
ཡང་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་མ་རིག་པའི་བར་དུ་ཤེས་ཤིང་མ་རིག་
པ་དེ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་བར་རིག་ནས····
ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ན་ཤི་སྡུག་བསྔལ་
གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་འབྱུང་རིམ་ལ་
བསམ་པས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་རྟོགས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་འགགས་

པས་རྒ་ཤི་འགག་པ་སོགས་འགག་རིམ་ལ་བསམ་པས་འགོག······
པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག །མ་རིག་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྩ་བ་ཡིན་པས་
དེ་ལས་འདུ་བྱེད་སོགས་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་ལ་བསམ་ན་ཀུན་·········
འབྱུང་གི་བདེན་པ་རྟོགས། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་
འགག་པ་སོགས་འགགས་རིམ་ལ་བསམ་ན་ཀུན་འབྱུང་གི་གཉེན····
པོ་བདག་མེད་བསྒོམ་པ་སོགས་ལམ་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ····
ཡིན་པས། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་ན་སྤྱོད་པ་དང་། བསེ་
རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་རྟེན་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །
དེ་ཡང་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་སུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མིན་ཏེ།
མཐར་ཕྱུག་ཐེག་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་རིགས་པ་དང་རྟེན་ཅང་འབྲེལ····
བའང་རང་བཞིན་མེད་དེ་ཕན་ཚུན་ཕྲད་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་མ····
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་བ་མེད་ན་དེ་འཛིན་ཡང་བདེན་པར་
མེད་དེ་མགོ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ཕྱུར་དབེན་པར་དགའ་
བའང་མཆོག་གི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་དབེན་མི་དབེན་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ཕྱུར་ཞི་བར་ཞེན་པའི་བློ་དམ་པའི་
ཚུལ་མིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་
ལམ་དམན་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་
བཤད་པ་ལ། རྒྱ་མཚོ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚད་མེད་པའི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་
ལས་ཀྱང་ཆེས་ཚད་མེད་པའི་མིང་དུ་གངས་ཆེན་མཚོ་ཞེས་གྲགས་པས་
ནོ། །གང་ཆེན་མཚོ་དང་འདྲ་བ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཚད་

མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་སོགས······
བདུན་གྱིས་འཕགས་པ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོས་བསྐལ་པ་གྲངས་
མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲོ་བའི་གོ་ཆ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡོད་
ཀྱི་ཐེག་དམན་ལ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཉིད་ནམ་
མཁའ་དང་འདྲ་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་རང་གཞན་
གཉིས་ཀའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་བདག་གཉིས་ཀྱིས་
སྟོང་བའི་ཆོས་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དང་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྲིད་ཞིར་མི་གནས་པ་དང་། གྲུབ་པ་
ཆེན་པོ་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དང་།
ཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་གཞན་དོན་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་
བ་རྣམས་ནི་ཐེག་དམན་ལ་མེད་ཅིང་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་
འཕགས་སོ། །དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་ཐེག་མཆོག་ཙམ་གྱི་རང་
བཞིན་ཡིན་པར་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བས། ཐོག་མའི་ཤིང་དུ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་
བ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་བྱུང་བ་ལ། སེམས་ཙམ་དང་། རང་རྒྱུད་
པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་ལས། དང་པོ་སེམས་
ཙམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་འདུ་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་འདོད། དེ་ལའང་སེམས་ཙམ་
སྤྱི་ཡི་འདོད་པ་དང་། ཁྱད་པར་རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་སུ་
ཡོད་པ་ལས། ཐུན་མོང་སྤྱིའི་འདོད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆར་

མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་དོན་དམ་དུ་འདོད་ལ། ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཚིང་གིས་ཆོས་ཀུན་བཅིངས་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་འཇོག་གོ །དེ་ཡང་འདི་པའི་གྲུབ་མཐའ་བསྡུ་ན། དམིགས་པའི་ཡུལ། སྤྱོད་པའི་ཚུལ། གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གཞི་རིགས། ལྟ་བ་དམིགས་པའི་གཞི་གཞི་ལྟོ། སྒོམ་པ་དམིགས་པའི་གཞི་བདག་མེད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་གསུམ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། རིགས་ཆད་ལྟར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཟུགས་ནི་ཕྱི་དོན་བེམ་པོར་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ལ་དོན་སྣང་གིས་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་སྟེ་རྨི་ལམ་གྱི་རྟ་སྣང་……བཞིན་དུ་འདོད། སེམས་ནི་འཇུག་ཤེས་དྲུག་རང་ཉོན་ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་སྟེ་བརྒྱད་དོ། དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་ཡུལ་གྱི…དོན་ཙམ་རིག་པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་མཐུད་པའི་རྒྱུན་བདར་པའོ།། དཔེ་ན་རྣམ་སྨིན་དང་ས་བོན་གྱི་ཚ་སྟེ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་གཉིས་སོ། །ངོ་བོ་སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན། འཁོར་རེག་སོགས་ཀུར་འགྲོ་ལྟོ། དམིགས་པ་མི་གསལ་སྣོད་བཅུད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའོ། །དེས་ན་ཚོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་རང་གི་རྒྱུན་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་གྲུབ་པའི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་ལ་བསྒོས་དེ་བྱས་པའི་གྲིབ་མ་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེའོ།། །

འདིས་འཁོར་བའི་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་མི་དགེ་ལྷུང་····
མ་བསྟན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་བཅས་པའི་རྟེན་བྱེད་པས་བག་ཆགས་
སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་
པོ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ནི་རྒྱུད་འདས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་དན···
དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འབྲལ་བས་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཞེས་བཞག་གོ། །
སྐབས་འདིར་འཁོར་བའི་རྟེན་ཅན་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་བཟུང་ངོ་། །
ཉོན་ཡིད་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ། བདག་
ལྟ་སོགས་འཁོར་དགུ་དང་བཅས་ཤིང་། འཕགས་ལམ་ལ་མཉམ་
བཞག་དང་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་བར་མིན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་··
འབྱུང་བའོ། ཚོགས་དྲུག་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །
འཁོར་སེམས་བྱུང་ནི་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །
མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་པོ་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་··
བཏགས་ཡོད་ཙམ་སྟེ་རྫས་སུ་མེད་པར་འདོད། འདུས་མ་བྱས་
གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་བྱས་པ་བདག་མེད་པའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཆོས་མ་སྐྱེས་
པའི་གནས་སྐབས་མི་གཡོ་བའི་འགོག་པ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་
ཉིད་ཚོགས་བདུན་མ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་འདུ་ཤེས་དང······
ཚོར་བ་འགོག་པ་ཞེས་གསུམ་བསྣན་པས་འགོག་པ་དྲུག་སྟེ། གཞན་
ལྟ་པོ་འི་དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དགག་བྱ་སོ་སོ་མེད་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའོ། །མཚན་གཞི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཚན་

ཉིད་གསུམ་ནི། བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་མཚན་དུ་མེད་པ་ཀུན་བཏགས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པའི་ཡུལ་མིང་གིས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རགས་ལས་དེ་སྐྱེ་བ་གཞན་དབང་སྟེ་ཤེས་པ་ཉིད་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་དག་མ་དག་གི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བའོ། །གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་མེད་པ་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་པ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གནས་པའོ། །ཀུན་བཏགས་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་དོན་ལ་མི་སྲིད་བཞིན་བློས་བཏགས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་བུའོ།། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་མེད་བཞིན་བློ་ལ་སྣང་བ་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་…རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མེད་བཞིན་སྣང་བ་གཟུགས་དང་དོན་སྤྱི་དང་མིང་གིས་གདགས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་རང་བཞིན་ནོ། །གཞན་དབང་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་དག་གཞན་དབང་འཛིག་རྟེན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡུལ་དང་བཅས་པའོ། །དག་པ་གཞན་དབང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་སེམས་བྱུང་ཞིང་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་པའོ། །ཡོངས་གྲུབ་ལའང་གཉིས་ཏེ། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། དེ་ལ་གཟུགས་དང་སེམས་བྱུང་རིག་པ་སོགས་ཉེ་ཤུ་ཙ་གསུམ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྫས་ཡོད་དོ། །སེམས་བྱུང་བག་ཡོད་སོགས་ཉེར་དགུ་དང་། མི་ལྡན་པའི་འདུ་

བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་ནམ་མཁའ་དང་འགོག་པ་ལྔ་བཏགས་ཡོད་དོ། །
དེ་ཡང་གཞན་དབང་ཆོས་ཅན་དོན་དམ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་
ཉིད་དོན་དམ། ཀུན་བཏགས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འདོད་དོ། །
དེས་ན་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་··
ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་སྤྱུལ་ལ་དགོངས་ཤིང་··
མཚན་ཉིད་གསུམ་སོ་སོར་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་མེད་པ།
གཞན་དབང་རང་ལས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་མེད་པ། ཡོངས་གྲུབ་དངོས་
པོ་འི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་རང་གསལ་
ཙམ་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞིར་ཡོད་པས་དེ་དགག་པ་མིན་པས་ན··
རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ལས······
གཞན་དུ་མེད་པར་འདོད། གཉིས་པ་སྒོམ་ང་འི་གཞི་ནི། གང་ཟག་
གི་བདག་དང་། གཟུང་འཛིན་གྱི་བསྡུས་པའི་ཆོས་བདག་དང་བྲལ་
བའི་མི་དམིགས་པའི་རང་ལ་བློ་འཛོག་པའོ། །གཉིས་པ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི།
སེམས་སྐད་ཅིག་མའི་ཕྲེང་བ་ཙམ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པའི····
འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་གྲངས་མེད་གསུམ་སོགས་
སུ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སྤྱོད་པའོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གནས་
གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིང་དང་སྐུ་དང་ཕྲིན་ལས···
ཀྱི་ཚུལ་ཚད་མེད་པས་མཛེས་པའོ། །ཞེས་འདོད། གྲུབ་པའི་
མཐའ་དེ་དག་ལ་བརྟགས་ན་ཕྱི་དོན་བདེན་པ་མེད་པར་གྲུབ་ཀྱང་།
ནང་གི་ཤེས་པའང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་ན་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་ངོས་ན··

ཡོད་མཉམ་དང་། དོན་དམ་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་མཉམ་དུ་གནས་པས།
ཕྱི་དོན་མེད་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པའང་མི་གྲུབ་བོ། རིགས་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དབང་
པོ་འི་རྣོ་རྟུལ་ལ་སོགས་པ་རྐྱེན་ལས་བསྒྱུར་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་
རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ཞིང་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་སྦྱང་རུང་བ་དང་།
དྲི་མ་ཟད་པའི་གཉེན་པོ་༡ཚིག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་ཕྲ་མོ་ཡང་རྒྱུད་མི་
ཟ་བས་ན་རིགས་ཆད་པའང་མེད་དོ། །རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་
གཞན་དབང་བདེན་པ་མེད་ལ། ཀུན་གཞིའང་སྐད་ཅིག་མའི་ཕྲེང་བ་ལ་
རྒྱུན་བརྟན་པ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ལ། འདིས་དམིགས་པ་དང་ས་བོན་དང་
རྣམ་སྨིན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཙུང……
ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་ཡིད་དང་ཚོགས་དྲུག་དང་འགོག་པ་
ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཟད་པས་
ན་དོན་ལ་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་སོ་སོ་འི་དབྱེ་བ་ལ།
དོན་དུ་སྣང་བ་འདི་དག་ནང་གི་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་འདོད་པ…
རྣམ་བདེན་པ་དང་། མི་འདོད་པ་རྣམ་རྫུན་པ་གཉིས་སུ་གྲགས་པའང་
རྣམ་ཤེས་རང་གསལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
པའི་རང་གི་ཀུན་རྟོག་གིས་སྦྱར་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེ་ལ་བྲམ་ཟེ་
ཤང་ཀ་ར་ནནྡ་ལ་སོགས་པས་གཟུང་ཆར་སྣང་བ་འཛིན་བྱེད་ཤེས་པའི་
ངོ་བོ་ཙམ་སྟེ། གསལ་ཞིང་རིག་པའི་ཕྱིར་བདེ་སྡུག་སྐྱོང་བ་བཞིན་
ཞེས་འདོད་ཅིང་། ལུགས་དེ་ལའང་ནང་གསེས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་

རྣམ་སོ་སོ་བ། རྣམ་པའི་གྲངས་སྟེད་པ། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའོ།།
དང་པོ།། རི་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྣང་ཤེས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཟུང་
ཆར་སྣང་བ་དང་འཛིན་ཆར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཐ་དད་དེ་སྒོ་ང་བཙོས···
པ་སྐམ་དུས་སེར་པོ་དང་དཀར་པོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲོ་སྣང་དང་
སྒྲོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཐད་ཀར་ཆ་གཉིས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པས་སྒོ
ང་ཕྱེད་ཚལ་པའང་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ། རྣམ་པ་ལ་ཇི་ཙམ་ང་བྲེ
ནུས་པ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལའང་ནུས་པས་ན་སོར་མོ་ལྟ་ཤེས་
པའི་རྫས་ལྟར་བདེན་གྱི་གཅིག་དུ་མི་བདེན་པས་རྣམ་པ་གཉིས་ཤེས··
པ་གཅིག་ལ་སྣང་མི་སྲིད་པར་འདོད་པའོ། །གསུམ་པ། སྒྲོ་སེར་
སོགས་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྣང་ཡང་ཤེས་པ་·····
གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཐ་སལ
ཞིང་རིག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་ཤེས་པར་བསྒྲུབ་ཚེ། རིག་བྱའི་
དངོས་པོ་རང་དང་། རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཙམ་ནི་ཕྱི་དོན་ཡོད་
པ་ལའང་འཇུག་པས་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་ལ། དེ་གསལ་རིག་གི་
ཤེས་པ་ཡིན་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས་མི་འགྲུབ་ཅིང་། གལ་དེ་
རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུས་མཉམ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་བཀག་ཅིང་། མི་མཉམ་
པ་ལའང་འདྲ་བ་ཁེགས་པས་ཤེས་པའི་གསལ་རིག་ཏུ་གྲུབ་ཅེ་ན།
དེས་ཕྱི་དོན་རྫུན་པར་གྲུབ་ཀྱང་། བདེན་པའི་ཤེས་པ་དང་གཅིག་
པར་མི་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་བརྙན་བྱད་ཡིན་པ་ཁེགས་ཀྱང་མི་ལོང་
ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན། གཞན་ཡང་སྒྲོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་བ་ལྟར་

ན་ཕྱི་དོན་རྫུན་ན་དེ་དང་གཅིག་པའི་ཤེས་པའང་རྫུན་པར་ཐལ་ལ།
བདེན་ན་སྣང་བ་ལྟར་དོན་དུའང་གྲུབ་པར་ཐལ་ཞིང་། ནང་འཛིན་
ཤེས་དང་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་ན། རྣམ་
ཤེས་ལུས་ལས་ཕྱིར་དོན་པར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་ལ་ཁ་དོག་
སོགས་ཡོད་པ་དང་། རི་སོགས་ཀྱིས་ཚུར་རིག་པར་ཐལ་བ་དང་།
སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གྲངས་བཞིན་དུས་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་
པོ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྐྱེད་པར་ཐལ་བས་གནོད་དེ། རྣམ་ཤེས་བདེན་
པར་གྲུབ་ལ་ཡུལ་སྣང་རེ་རེ་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ལའང་། ཁྲ་བོ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་སོགས་
སྣ་ཚོགས་དུས་གཅིག་མཐོང་བའི་རགས་སྣང་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་ཏེ།
ཤེས་པ་རེ་རེ་བཞིན་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རེ་རེའི་ངོ་བོ་ལ་གཞན་མེད་པས་ན་མི་དུ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ངཞིན།
དེས་ན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གཅིག་མིན་ཀྱང་། ཐ་དད་
དུ་མར་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་པ་ལ་དུ་མ་གཅིག་
ཆར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ལྟར་ནའང་། དུ་
མར་སྣང་བཞིན་དུ་གཅིག་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་ན། ཁ་དོག་ལྗི་ལ་སོགས་
པ་དུ་མའི་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་ཏེ། དུ་མར་སྣང་བ་ལས་ཐ་དད་
པའི་འཇོག་བྱེད་གཞན་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་ཁྲ་བོ་མཐོང་བའི་
མིག་ཤེས་ལ་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་རུང་ནའང་། དུ་མ་
ལ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་པུར་མི་བདེན་ངའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་པར… བཞག་ན་སྐྱོན་གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ཏེ་འགྲོ་བའི་སེམས་རྒྱུད་སངས་རྒྱས་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་སྣང་ཡང་གཞན་དུ་འདེན་ན་མི་འབར་བ་ཡང་ཚུར་བདེན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དུ་ཐལ་བས་ཧ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སོ།། དེས་ན་དོན་དུ་དཔྱད་ན་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མི་གྲུབ་པའི་… གནད་ཀྱིས་ཡུལ་དང་ཤེས་པ་རང་དང་གཞན་སྣ་སོགས་སུ་སྣང་བར… ཙང་ཡང་དོན་ལ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་དོ།། གཉིས་པ་རྣམ་རྫུན་པ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ནི། དོན་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་ཏེ། མ་རིག་པས་བསླད་པའི་དབང་གིས་མཁའ་ལ་སྐྲ་ཤད་ལྟར་མེད་པ… གསལ་སྣང་ཙམ་སྟེ་ཤེས་པ་ཤེལ་གོང་དག་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་མེད…པར་འདོད། འདི་ལངའང་དྲི་བཅས་སུ་སྨྲ་བས་ནི། སེམས་ཀྱི་དུས་ན་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཚར་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནའང་སྣོད་བཅུད་གསལ་བར་སྣང་བས་ན་རྣམ་པ་གཤིས་ལ… མེད་ཀྱང་མི་ལྡོག་པར་འདོད། དྲི་མེད་པའམ་དག་པ་བས། སེམས་ཀྱི་དུས་ན་ཚོགས་བདུན་གནས་སྐབས་གློ་བུར་བའི་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་ལ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་དང་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་མེད་པས། དེའི་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་པ་ལ་གཙུག་མའི་ཤེས་པ་ཞེས་དོན་དམ་དང་སངས་རྒྱས་ས་ན་བག་ཆགས་ཟད…

པའི་ཕྱིར་གཉིད་སད་ན་སྔ་ལམ་གྱི་སྣང་བ་རྒྱུན་ཆད་པ་ལྟར། སེམས་
ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མི་སྣང་ཞིང་། སེམས་རྣམ་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་
ཅི་ཡང་མི་རྟོག་པར་སྐྱོང་བར་རང་རིག་རང་གསལ་ཙམ་དུ་གནས་པ་
དེ་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིན་རླབས་ལས་དངོས་པོ་ལ་མེད་ཀྱང་
གདུལ་བྱའི་ངོར་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། ཆོས་གསུང་
བ་དང་དོན་མཛད་པར་སྣང་བ་གཟུགས་སྐུའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལ་
དེ་དག་གིས་དོན་སྣང་གང་དུའང་མི་བདེན་པ་འཐད་མོད་ཀྱི། རྣམ་
ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ། ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་ངོར་ཡུལ་
སྣང་བ་བཞིན་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལ་སྣང་ལ། དཔྱད་ན་ཡུལ་མ་གྲུབ་
པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའང་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དོན་དམ་པར་
རང་རིག་པའང་མི་འགྲུབ་ལ། ཤེས་པ་རང་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བས་
གྲུབ་ན། ཡུལ་ཡང་སྐྱོང་བས་གྲུབ་བོ། །ཀུན་བཏགས་མ་གྲུབ་
པ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་སེམས་སེམས་བྱུང་ཀྱང་བཙལ་ན་མི་རྙེད་ལ།
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚོགས་བདུན་བཏགས་ན་མི་རྙེད་པ་བཞིན་དུ་
ཀུན་གཞིའང་མེད་དེ། ཚོགས་བདུན་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་
གཞིར་བཞག་པ་ལས་སྣ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་ན་དེའི་གཞི་ཡང་
མེད་དེ། ཤིང་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་ནགས་བཞིན་ནོ། །

༄། གཉིས་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གི་སྡེ་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་པ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས། ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོད་
པ་བདེན་གྲུབ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་སྤྲོས་པ་དག་རབ་ཏུ་

འགོག་ངར་བྱེད་ཅིང་། ཁྱད་པར་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གཞལ་ནས་སྣང་བའི་
རྣམ་གཞག་ཞིབ་མོར་བྱེད་པ་དེ་ལའང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་
གཉིས་སུ་དྲུང་བ་དག་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་རྣལ་མའི་དོན་ལས་གཞན་
གྱུར་པ་སྟེ། སྤྲོས་པའི་དྲ་བར་འཆེལ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་འོག་མ་ལ། སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་། སྣང་
སྟོང་ཟླ་དད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། སློབ་དཔོན་རྒྱ་མཚོ་སྤྲིན་ལ་སོགས་
པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་
པ་གཉིས་ཆར་གནས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་མི་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་
བུ་དང་། དོན་དམ་སྟོང་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་དུ་སྣང་བ་མ་འགགས་པས།
ཚོགས་གཉིས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་བསགས་པས། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་སྒྱུ་མ་
ལྟར་ཐོབ་ནས། སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་
བཞིན། སྒྱུ་མའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱིས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱེད་དོ། །དེས་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་ལས་སྣང་བ་ཐམས་
ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཁྲུལ་སྣང་སྒྱུ་མ་དང་། འཁྲུལ་བ་བྲལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་སྤྲོས་པ་ཞི་ཡང་གསལ་བ་མ་འགག་
པའི་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་ཐམས་
ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟར་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་བརྟགས་ན། སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་
དོན་དམ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་བ་དང་། སྒྱུ་མ་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་ལ་
སོགས་སྤྲོས་པའི་དྲ་བ་ལས་མ་འདས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་
པ་མཐར་ཐུག་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་དཔལ་སྦས་ལ་སོང་

པ་ནི།   དོན་དམ་པར་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་ཞེས་དམིཏ་སྒྲུ་མེད་དེ།   ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བྱམས་སོགས་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ།   དོན་བྱེད་པར་སྣང་ཞིང་བདེན་པའི་ཕྱིར།   དོན་དམ་པར་དཔྱད་ན་ཅི་ཡང་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པའོ།   །དེས་ན་དོན་དམ་པ་དཔྱད་བཟོད་དང་།   ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་མི་བཟོད་གཉིས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཞེས་གཞི་གཅིག་ལ་མི་འདུ་སྟེ།   ཀུན་རྫོབ་མི་རྟག་པ་ལྟར་དོན་དམ་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་།   དོན་དམ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།   །དེས་ན་སྣང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཆོས་ཅན་དང་།   སྟོང་པ་དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པས་གྲུབ་པ་ཙམ་མོ།   །ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི་རང་རྒྱུད་གོང་མ་བཞིན་ནོ།   །དེ་ལ་བརྟགས་ན། སྣང་བ་མིན་པའི་སྟོང་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མི་སྲིད་དེ།   སྒྱུ་ལའང་སྣང་བ་མེད་ན་དེའི་རྣམ་པ་གདན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་དབང་མེད་པར་ཐལ་ཏེ་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ།   །སྟོང་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྣང་བའང་མི་རྙེད་དེ་གང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།   །དོན་དམ་བདག་བྱའི་སྣང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་ན་རྟོགས་བྱའི་དོན་དུའང་མི་རུང་སྟེ།   ཞེས་བརྗོད་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རྣམ་པ་སྣང་དགོས་ལ།   དེ་མེད་ན་རྟོགས་སུ་མི་རུང་ངོ།   །སྤྲོས་བྲལ་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་སྣང་སྟོང་ཕྱོགས་རེ་བའི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདི་ཡི་སྟོང་པ་ནི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བར་དམིགས་དགོས་ན་དེ་མི་རུང་

ངོ། །སྣང་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྟོང་པ་བསྒོམ་པ་ལམ་མིན་ནོ། དེས་
སྒྲིབ་པ་མི་སེལ་ཞིང་སྲིད་གཉེན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
དགྲ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་ཚེ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་ཤེས་པས་མི་ཕན་པ……
བཞིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་གང་ནས་ཀྱང་མི་རྙེད་དེ། ཕྱོགས་
དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་དང་བཅས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་གོང་མ་ནི། སློབ་དཔོན་ཡེ་
ཤེས་སྙིང་པོ་དང་། ཞི་འཚོ། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་སོགས་པས་ནི།
དོན་དམ་སྒྱུ་མ་དང་སྟོང་པ་ཁོ་ན་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་པ་མེད……
པས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་སྤྲོས་པ་ཀུན་ལས་འདས……
པ་ཡིན་ནའང་། གནས་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་
རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་བསླུ་བར་གནས་པ་འདི་ལ། རིགས་པས་
དཔྱད་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཙམ་ཟད་མེད་པའི་སྟོང་པའམ་དོན་དམ……
རྣམ་གྲངས་པ་གཉིས་མགོ་མཉམ་པར་སྒྲུབ་པས་ན་ཁས་ལེན་དང……
བཅས་ཤིང་། རང་ལུགས་སྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་ཕྱོགས་དགག
པ་ཐམས་ཅད་གཏན་ཚིགས་རང་རྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད། འདི་མན་
ཆད་ཀྱིས་གཞན་སྡེའང་འདོད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་སྣང་ལ་དོན་བྱེད་
པ་གནམ་ཟླ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་
དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་ལྟ་བུ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་
སུ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་འཁྲུལ་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་དག་པའི་ས་མ་
ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་ལྡོག་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ན་སྣང་

ཐ་ལ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ཞེས་བྱེར། དེ་ལྟར་ངེས་དོན་གཉིས་འགལ་
མེད་དུ་ཤེས་པས་ཚོགས་གཉིས་བསགས་ཏེ་སྐུ་གཉིས་ཐོབ་པར་····
འདོད་དོ། །དེ་ལ་བརྟགས་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ཡང་ལོག་
གི་ཀུན་རྫོབ་མཉམ་སྟེ། གཉིས་ཀ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཡུལ་དུ་
སྣང་། དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་པར་འདྲ་བས་དངོས་པོ་རང་མཚན་གྱིས་
གྲུབ་ཅེས་པའང་། སྤྲོས་པ་ལ་དགའ་བས་ནན་གྱིས་བརྟགས་པ་
ཙམ་སྟེ་དཔྱད་ན་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་བོ། །གཞན་སྐྱེའང་རང་སྐྱེ་དང་འདྲ་
སྟེ་དཔྱད་ན་གཉིས་ཀ་གང་ལྟར་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་རྙེད་དོ། །དེ་མི་མཚུངས་
ཏེ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྣང་བའི་
དངོས་པོ་ས་མྱུག་ལྟ་བུ་ལ་བདག་གཞན་དང་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཚུལ་དཔྱད་····
ཚེ་གང་དུའང་མི་རྙེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་དམ་པའི་
གཞན་སྐྱེ་སོགས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ས་བོན་ལས་
མྱུ་གུ་སྐྱེ་ཚེ་ཐ་སྙད་དུ་ཅི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ས་བོན་སོགས་ཀྱི་མཐུ་
ལས་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་སོགས་བསླུ་མེད་དུ་འཕེན་པར་སྣང་བ་འདི་ཉིད་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་མཐའ་བཞི་ཁས་བླང་
བར་མི་བྱའོ། །མཐའ་བཞིར་ཁས་བླང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་
ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་སྣང་ཙམ་པ་འདི་ལ་ཐ་
སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་མེད་པས་བདག་དང་··
གཞན་དང་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པའི་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་ལོག་··
པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་ཁས་ལེན་ཀྱང་མེད་དོ། །གཞན་

ཡང་སྣང་ཚོད་པ་འདི་ལ་དཔྱད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་ཀྱང་མེད་དེ། སྣང་བ་ཉིད་མེད་པར་དེའི་སྟོང་པའང་མི་གྲུབ་ལ། གཉིས་ཀ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་མ་གྲུབ་པར་མགོ་མཉམ་ཞིང་། བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའང་བློ་ངོར་གནས་ཀྱི། དོན་ལ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན། གྲུབ་མཐའི་སྤྲོས་པས་བཞག་པ་སྣང་བའི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་མོར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་སྤྲོས་པ་ཕྲ་མོ་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པས་ན། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོག་གེས་བསླད་པ་ཡི་མ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་པོ་ནས་སྣང་ཀུན་རང་སར་གྲོལ་བ་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཀ་དག་གི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་རྩེ་མོ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྙིང་པོའི་དོན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི། ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་བྱེད་དེ། གཤིས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་གནས་ལུགས་བློ་ལས་འདས་པ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཆེན་པོར་ཡེ་ནས་དག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་པས་ན། རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པའི་དམ་བཅའ་མེད་པའི་དབང་གིས། ཕ་རོལ་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་ལ་རང་གི་ཁས་བླང་གི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལས་དངོས་ཞེན་གྱི་དམ་བཅའ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་མཛད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྣང་སྲིད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཙམ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། དངོས་མེད་རྣམས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་དེ། རང་བཞིན་

ཡོད་ན་བདེན་ནས་འགྱུར་བ་མི་འཐད་ལ། བདེན་ནས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དང་། གཅིག་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ན་བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དག་ཆད་ཀྱི་མཐའ…སྤྲ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས། གནས་སྐབས་ལམ་དང་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་ཆོས་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་དོན་གདན་ལ་འབེབས་བྱེད་གདན་ཚིགས་ཆེན་པོ…ལྔ་སྟེ། གཅིག་དུ་བྲལ། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ། ཡོད་མེད་སྐྱེ་བྲལ། དོན་བྱེད་འགོག་པ། རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོ་འོ། །དང་པོ། དོན་དུ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། དངོས་དངོས་མེད་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆུ་ཟླ་བཞིན་ཞེས་སོ། གཉིས་པ། རྗེ་ལྟར་སྣང་བཞིན་པ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་མེད་པར་ཐལ། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་བཞིན་དེ། བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་ན་གཉིས་ཀར་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་གཅིག་ཆར་འབབ་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་བའམ། འབྲས་བུའི་ཆེད་དུ་རྩོམ་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་བས་ན། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་འདི་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དུ་སྣང་གི། དོན་ལ་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མི་རྙེད་པས་ན་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་སྣང་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་དེ། དངོས་པོ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡོད་པ་སྐྱེས་ཟིན་པས་སྐྱེ་བར་མི་འཐད། མེད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དང་འགལ་བས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་མི་རུང་ངོ་། བཞི་པ་ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མས་དོན་མི་བྱེད་དེ། དོན་བྱེད་པར་གཟོ་དུས་འགག་པའི་ཕྱིར་དང་། རིམ་གྱིས་མི་བྱེད་དེ་རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་སྣང་ཙམ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་བརྟེན་ནས་མི་འབྱུང་སྟེ་དངོས་པོར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་སྟེ། སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་སྣང་དུས་ནས་རྟ་གླང་གིས་སྟོང་པ་བཞིན་ཕྲ་རགས་གང་དུའང་མ་གྲུབ་བཞིན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ཙམ་གྱིས་དབང་གིས་སྣང་བ་བསླུ་མེད་འདི་ཡང་སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་སྟེ་དཔྱད་ན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་ཅིང་ཁས་བླང་གི་གནས་མི་རྙེད་པའོ། །གཞན་ཡང་རྟག་འཇིག་མེད་པ། འགྱུར་མི་འགྱུར། ཆོས་བཞི་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་སྟེ། དང་པོ། སྣང་ཙམ་ཆོས་ཅན་དངོས་པོར་མེད་དེ། འཇིག་མི་འཇིག་གཉིས་ཀར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་འཇིག་པར་ཡོད་ན་ཡོད་དུས་དང་མེད་དུས་གང་རུང་འཇིག་དགོས་ན། ཡོད་དུས་འཇིག་པ་མིན་ཏེ་འཇིག

པའི་འགལ་ཟླ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་དུས་འཇིག་རྒྱུ་མེད་དོ། ། མི་འཇིག་པའམ་རྟག་པར་མེད་དེ། སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྣང་ཙམ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་དེ། འགྱུར་མི་འགྱུར་གཉིས་ཀར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དངོས་པོ་གནས་སྐབས་འགྱུར་ན་རྒན་པོ་ལས་ཀྱང་གཞོན་ནུར་འགྱུར་བར་ཐལ་ཞིང་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱང་རྟག་མི་རྟག་གང་ལ་ཡོད་ཚུལ་དང་། ཆ་ཤས་བརྟགས་པས་མ་གྲུབ་བོ། །མི་འགྱུར་ན་གཞོན་ནུ་ལས་རྒན་པོར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱེ་རྒ་གནས་འཇིག་བཞི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ན་སྐད་ཅིག་ལ་མི་ཚང་ཞིང་། གཅིག་ཆར་འབྱུང་ན་སྐྱེ་ཤི་དང་རྒས་གཞོན་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་སོགས་འགལ་བ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བས་གནོད་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་ནས……བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་བློས་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་བཅད་དེ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ནའང་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་ཚུལ་མི་འགོག་པར། གཞི་དབུ་མ་བདེ་གཉིས། ལམ་དབུ་མ་ཚོགས་གཉིས། འབྲས་བུ་དབུ་མ་སྐུ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འདོད་དེ། །དང་པོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བློ་ཡི་ཡུལ་དང་། དོན་དམ་པ་བློ་བྲལ་སོ་སོ་རང་རིག་གི་ཡུལ་གཉིས་ཀའང་ངོ་བོ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། ངེས་ཚིག་ཀུན་རྫོབ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་འཁྲུལ་ངོར་མི་བསླུ་བ་དང་། དོན་དམ་གཉེར་བྱའི་

དོན་ཡིན་པ་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སུ་མི་བསླུ་བས་བདེན·····
པར་བཟུང་ངོ། །མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་རྫོབ་བློ་ཡི་ཡུལ་ལས་མ་
འདས་པའི་ཆོས་དཔྱད་མི་བཟོད་པ། དོན་དམ་བློ་ཡི་ཡུལ་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་དམིགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །དཔྱད་བཟོད་པ་
མི་འཐད་དེ་སྔར་བཀག་ཟིན་ཏོ། །དེ་གཉིས་ཀའང་དོན་ལ་སོ་སོར་
གྲུབ་པ་མེད་དེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དག་མཉམ་སྤྲོས་པ་ལས་འདས་
པའི་ངོ་བོ་བློ་དང་མཚན་མས་དབེན་པར་གནས་པའོ། །དབྱེ་ན་ཀུན་
རྫོབ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཞག་ལ། དེ་ལའང་། འཇིག་
རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དང་བསྟུན་ནས་བརྡ་བཏགས་ན། གནོད་མེད་ཀྱི་
དབང་པོ་དྲུག་གི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་གཟུགས་སོགས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་
དང་། གནོད་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་སོགས་ལོག་
པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བཞག་གོ། །ལམ་དབུ་མ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཕར་
ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་དང་། དོན་དམ་པ་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ཡང་མཉམ་བཞག་གི་
ཉམས་ལེན་སྐབས་སུ་བཞག་ཐབས་ནི། སྟན་བདེ་བ་ལ་སྐྱིལ་ཀྲུང་
བྱས་ཏེ་སྐྱབས་སེམས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། བློ་ཅན་གྱིས་ལྷོད་ལ་
ལྟ་བས་ཐག་བཅད་པ་ལྟར་གང་ཡང་མི་སེམས་ཅི་ཡང་མི་རྟོག་པའི···
ངང་ལ་གསལ་ལེ་སིང་ངེ་མ་གཡེང་བར་འཕྲོ་འདུ་དང་བྲལ་བར······
བཞག་པས། ཕྱི་ཡུལ་དང་ནང་སེམས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་
ཞིང་སྒོམ་པའི་བློ་ལའང་དགག་སྒྲུབ་མེད་པས་ན་དམིགས་པ་ཀུན་ཉེ···

བར་ཞི་བས་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འཇུག་པ་ཞི་ནས་སྤྲོས་བྲལ་ནང་དུ་རིག་པ་ནི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བའི་དོན་བསྒོམ་པ་སྟེ༔ ཇེས་ཐོབ་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྔོ་བར་བྱ་ཞིང་ཆགས་ཞེན་མེད་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ……འཇུག་པར་བྱའོ། འབྲས་བུ་དབུ་མ་ནི། ས་བཅུའི་རྒྱུན་མཐར་འཁོར་བའི་རྒྱུ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞི་ཞིང་ནུབ་ནས། ཡེ་ཤེས་དང་དབྱིངས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། དེ་ལས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་ཕན་བདེ་མཛད་པའོ། །དེ་ལ་སྐབས་འདིར་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་ཁས་ལེན་གདན་མེད་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པས། མཉམ་བཞག་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་གཞལ་ལུགས་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང༔ ཇེས་ཐོབ་ཤན་འབྱེད་པ་སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཁས་ལེན་མེད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་རིགས་མཛོད་ལས་གསལ་བར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་བཤད་ཟིན་ནས། །ད་ནི་འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ། ཐོག་མར་རྒྱ་ཡི་ཆོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་མས་འཕགས་ཚུལ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་། མདོར་བསྡུ་ན། རྒྱུའི་ཐེག་པར་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ས་བོན་དུ་ཡོད་པ་རྐྱེན་ཚོགས་གཉིས་ལས……

གོང་དུ་ཁ་ཕྱེ་ལ་བ་ལས་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པར་འདོད་པས་རྒྱུ་འབྲས་སྤྱི་ཕྱིར་ཁས་ལེན་ལ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པས་ནི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་སྙིང་པོ་ཡོད་ཏན་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ····གནས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད་སྦྱངས་གཞིར་བྱས་ནས། དེའི་སྟེང་ན་སྦྱང་བྱ་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཚོགས་བརྒྱད་སྣང་ཡུལ་དང་བཅས་པ་སྒྲིབ་སྐྱ་བུ་དེ། སྦྱོང་བྱེད་དབང་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཐབས་ཟབ་མོ་སྐྱིང་དང་འདྲ་བས་སྦྱུར་དུ་བསལ་ནས། སྦྱངས་འབྲས་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་མངོན་དུ་གསལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུས་ཐུང་ངུས་འགྲུབ་··པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དོན་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དབྱེར་མེད་པའི་གྲུབ་མཐར་····སྨྲའོ།། །།དེས་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་པ་སྒྲུབ་པར་དོན་གཅིག་ནའང་། སྒྲུབ་ཚུལ་ཁྱད་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ལས་འཁོར་བའི་སྣང་བ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་རབ་འབྱམས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་འི་དོན་ལ་རྨོངས་པའི་ཆ་ཡོད་ལ།། དེའི་དབང་གིས་སྣང་དོར་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཐུགས་སུ་ནི་ཐམས་ཅད་དག་མཉམ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་ཤེས་པས་རྒྱུ་འབྲས་སྣང་དོར་མེད་པར་སྤྱོད་ནུས་པས་ན་ལྟ་བ་མ་རྨོངས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཐེག་པར་སྣང་དོར་དུ་དམིགས་ནས་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་གྲོགས་··སུ་འཁྱེར་མི་ནུས་ལ། ཐུགས་སུ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་མང་བས་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཉེས་ཟབ་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་ལམ་སྒྲུབ་པ་ལ་དཀའ་ཚེགས་མེད་པ་ཐུགས་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ལ་མེད་པ··

དང༔ དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཟབ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གང་ཟག་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པས་ན་སྔགས་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་དབྱེར་མེད་དགོས་ནི། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ན་གསལ་ཞིང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བྱ་རྩོལ་མེད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི༔ མདོ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱ་རྒྱུད་ལའང་མ་མྱོངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་ལ། རྒྱུད་སྡེ་དྲུག་ཀྱང་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མ་མྱོངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་མདོ་ལམ་ལ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་འབྲས་བུ་གདོད་གྲུབ་པ་ལ། སྔགས་སུ་ད་ལྟ་ནས་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་གྱིས་ལམ་དུ་བྱས་པས་དུས་ཐུང་ངུས་འབྲས་བུ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གསང་སྔགས་དེ་ལའང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུད་རྣམ་པ་བཞི་དག་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ། མི་རིགས་བཞི་དང་དབང་པོ་འི་རིམ་པ། ཉོན་མོངས་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་བཞིར་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་བྱ་བའི་རྒྱུད་དུ་ཕྱིའི་ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ལ་འབད་པ་ཆེ་ཐང་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། ཀླུ་ཡི་ཤེས་པ་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་བ་པོ། ། བདག་དམ་ཚིག་པ་ཁོལ་པོ་ལྟ་བུ་དངོས་གྲུབ་ནོད་པ་པོར་ལྟ་བས……
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །

དེ་ཡང་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་འབྲས་བཞི་ལས། དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
དོན་དམ་པར་སྣང་སྟོང་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མཉམ་ན་
ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤྲོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་དབྱིངས་འོད་གསལ་བའི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས··
ཀྱི་སྐུ་ཅན་ལྷག་པའི་ལྷ་དེ་ཉིད་རང་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག··
གི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་བ་པོ་ཡིན་པས་རྫེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། དེས་བྱིན་
གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བ་བདག་ནི་ཁོལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ་རང་དོན་མ་རྫོགས··
ཤིང་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པས་ན་ལྷ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་དོན་དམ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་བསླུ་བ···
མེད་པའི་དབང་གིས་ལྷ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཚན་མར·····
བཟུང་ནས་ཞུགས་པས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལས་རབ་འབྱམས་དང་།
མཐར་ཐུག་ལྷ་དེའི་ངོ་བོར་འགྲུབ་ངེས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང··
ལྡན་པའོ། །གཉིས་པ་སྒོམ་པ་ནི་ཀྲི་ཡ་ལྷ་དྲུག་ཏུ་གྲགས་པ་ལྟ་བུ
དེ་མདོར་ན་སྐུའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། གསུང་ཡིག་འབྲུ་དང་། ཐུགས་
ཕྱག་མཚན་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འོད་ཟེར་འཕྲོ་འདུ་ལ་སོང་
པའི་དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ངང་ནས། སྙིང་པོ་འི་སྔགས་སྒྲོག་
འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཟླས་པས་ཐུགས་རྒྱུད་ཡང·····
ཡང་བསྐུལ་བས། ཐུགས་ལ་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩིས་བདབ་པ་བཞིན་
དུ་རང་ལ་ལྷའི་བྱིན་རླབས་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་སྤྱོད་
པ་ནི་གསང་སྔགས་བཟླས་པ་དེ་ཡང་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་མ་ཉམས·····

པའི་སྒོ་ནས་འགྲུབ་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་ས་བོན་ཆུ་ལུད་སོགས་དང་བྲལ་བ་
བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པས། ཁྲུས་ལན་གསུམ་བྱ་ཞིང་གོས་
ལན་གསུམ་བརྗེ་བ་དང་། མཆོད་པ་དང་སྦྱིན་སྲེག་ལ་སོགས་པ་
ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་བཞིན་ནན་ཏན་དུ་བརྩོན་པའོ། །
བཞི་པ་དེ་ལྟར་བརྩོན་པས་གནས་སྐབས་སུ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་…
དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རིག་འཛིན་གྱི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་གི་
གྲུབ་པ་ཅི་རིགས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་རིགས་གསུམ་ལྷ་
ཡི་ངོ་བོར་མི་ཚེ་བཅུ་དྲུག་ན་འགྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་སྤྱོད་པའི་
རྒྱུད་དུ་ནི་ཕྱིའི་ཁྲུས་སོགས་གཙང་སྦྲ་བྱེད་པ་དག་དང་ནང་གི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་གཙོ་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་བྱས་ཏེ་བདག་དང་ལྷ་སྤུན་གྲོགས་ཀྱི་…
ཚུལ་དུ་ལྟ་བས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལའང་
ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་འབྲས་བཞི་ལས། དང་པོ་དོན་དམ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་
བྱ་རྒྱུད་པ་ལས་ངེས་པ་ཇེ་བཟང་དུ་སོང་བའི་གནད་ཀྱིས་བདག་དང་…
ལྷ་ཡང་མཉམ་པ་སྤུན་གྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་ཆ་
འགགས་པས་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་
ཐུག་གི་དོན་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པས་ན། བདེན་གཉིས་ཟབ་མོ་འི་
ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །གཉིས་པ་བདག་དམ་
ཚིག་པའི་མདུན་དུ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་གསལ་ནས་སྔགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ཕན་…
ཚུན་འཁོར་བ་སོགས་དམིགས་པའི་འཕྲོ་འདུ་དང་བཅས་པའི་བཟླས་
པ་བྱས་ནས་མཐར་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་ཏེ་དོན་དམ་སྒོམས་པ་དང་བྲལ་

བ་བསྒོམ་པའོ། གསུམ་པ་ནི་ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་ལ་སོགས་པའི་
ཀུན་སྤྱོད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བརྩོན་པར་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་
གནས་སྐབས་སུ་ལས་རབ་འབྱམས་དང་། མཐར་འབྲས་རིགས་
བཞི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་མི་ཆེ་བདུན་ན་འགྲུབ་པའོ། །དེ་ཡང་
འདིའི་ནང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་། ཕྱིའི་བྱ་བ་ཀྲི་ཡ་
ལྟར་སྤྱོད་པས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དེ།
དོན་ལ་ལྟ་བ་སོགས་ཕྱི་མ་ལས་ཟབ་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ལ…
མྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཕྱི་པ་དང་།
ནང་བླ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྣལ་འབྱོར་ཕྱི་པའི་
རྒྱུད་དུ་གཙང་སྦྲ་ལ་སོགས་པའང་ལམ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་ཙམ་དུ་བྱེད་
ཀྱང་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ནི་གཙོ་བོར་འདོད་པ་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་
བཞི་དང་མངོན་བྱང་རྣམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཅིང་། རང་དམ་
ཚིག་པར་གསལ་བཏབ་ལ། གཞན་དག་པའི་ཞིང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ལྷ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བསྟིམས་ནས་གཉིས་མེད་དུ་བསྒོམས་པས་དངོས་…
གྲུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་འབྲས་བཞི་
ལས། དང་པོ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གོང་མ་གཉིས་ལས་ཁྱད་པར་
འཕགས་པའི་དབང་གིས་བདག་དང་ལྷ་དོན་ལ་མཉམ་པར་མཐོང་…
བའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞིན་མཉམ་པར་བྱས་
ཏེ་བསྒོམས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་
པས་ཏིང་འཛིན་གྱིས་དབང་བསྒྱུར་ན་ཅི་ལྟར་དམིགས་པའི་ལྷར……

མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ལྔའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཡི་ངོ་བོར་འབད་པས་བསྒྲུབས་པས་དེའི་ངོ་
བོར་འགྱུར་པའི་ངེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབས་སེམས་སོགས་སྔོན་དུ་སོང་ནས་སྟོང་པའི་ངང་
ལས།། ཞིང་དང་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གདན་
པད་ཟླ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་
བའི་རྒྱུ་གསུང་ཡིག་འབྲུ་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ། དུས་ཕུན་
ཚོགས་རྟག་པ་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་གནས་པའི་རྒྱུ་ཐུགས་ཕྱག་མཚན་
ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ། འཁོར་དང་སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པའི་རྒྱུ་སྐུ་ཡོངས་རྫོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པ་
ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ། སྐུ་ཡི་ངོ་བོའམ་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པའི་རྒྱུ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་
མངོན་བྱང་ལྔའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་། སྐུ་ཡི་རྣམ་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོ།། གསུང་གི་རྣམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དམ་
ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ། འོད་ཟེར་འཕྲོ་འདུ་ལ་སོགས་པས་ལས་སྒྲུབ་
པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་རང་གི་སྒོ་གསུམ་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་
ལྔའ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ངོ་བོར་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་སྒོམ་པའོ།།
དེ་ལྟ་བུའི་ཚོ་ག་ལའང་གཞི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་འགྲུབ་པའི་རིམ་པས འདོད་པའི་དངོས་
གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་སྤྱོད་པ་ནི་གཙང་སྦྲ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དུས་སྐབས་དང······འཚམས་པར་ཅི་རིགས་པར་དང་དུ་ལེན་ན་ཡང་གཙོ་བོར་ནང་གི······རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཉམས་དང་བསྟུན་ཏེ་གོང་མ་ལས་བག་ཡངས་སུ་སྤྱོད··པའོ།། བཞི་པ་ནི་གནས་སྐབས་སུ་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་མཾ་ཆོ་གསུམ་ན་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་དབང་པོ་ལྔ་དང་ཉོན་མོངས་ལྔ་རྣམ་པར་དག་ནས་ཡེ··ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་རིགས་ལྔའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་བདེན་གཉིས་རིས······འཛོག་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། ཆོས་ཅན་སྣང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷར་བསྒོམས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ལྷར་སྣང་བསྡུས་ནས་མཾ་དམིགས་པ་དོན་དམ་སྤྲོས་བྲལ་སྒོམ་པ་ཤེས་ཆེ་བའོ། །གཉིས་པ་སྔགས་སྣ་ན་མེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ཐོག་མར་ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས། ཕྱི་པ་དང་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་གཞི་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་གི་དུས་སུ་བུམ་དབང་གཙོ་ཆེ་བ་ཕྱི་པ།། དབང་གོང་མ་གསུམ་གཙོ་ཆེ་བ་ནང་པའོ། །གཉིས་པ་དག་མཉམ་བླང་དོར་མེད་པར་ལྟ་བའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འཇུག་རིས་འཛོག་མེད་པར་སྒོམ་པ་ནང་པ། དེ་མི་ནུས་པ་ཕྱི་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་བླང་དོར་ཅན་གནས་དང་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་གཙང་བར་སྤྱོད་པ་ཕྱི་པ་དང་། མཉམ་

པར་སྤྱོད་པ་ནང་པའོ། །འབྲས་བུ་གྲོལ་བ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཚེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱ་བ་ནང་པ། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སངས་རྒྱ་བ་ཕྱི་པའོ། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྔགས་ནང་པ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དེ་དག་སྤྱིའི་འདོད་པ་ནི། སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཀུན་དབྱེར་མེད་མཉམ་ཉིད་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐའ་བཞིའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་ཆེན་པོར་རོ་མཉམ་དུ་དག་པ་ནི་ཟབ་པ་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་སྣང་ཆ་ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཀུན་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྔ་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པས་ཚུལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྒོམ་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་སྣང་བ་གང་ཡང་མི་སྤྱང་རང་སར་གྲོལ་བའི་ཐབས་མཆོག་གི་རྒྱལ་པོ་ས་ལམ་གྱི་གྲོགས་སུ་བསྒྱུར་ནས། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། ཟབ་མོ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཡེ་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་དོན་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་བསྒོམས་པས་ཚེ་འདིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་ན་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་དང་། དབང་པོའི་རིམ་པ་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཕྲིན་ལས་སྣ་ཚོགས་

སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་།   ཐབས་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་ལུས་དང་། རླུང་གི་རྫོགས་རིམ་དང་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་གཙོ་བོར་འདོད་པ་ནི···· རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཕ་ཡི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ཞེ་སྡང་ཅན་དང་། ཕྱི་སྤྲོས་པ་ལ་འཆེལ་བའི་གང་ཟག་གདུལ་བའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པའོ།། ཡང་རྒྱུད་གང་དུ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལས་རྫོགས་རིམ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལས་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དེའི་ལམ་འོད་གསལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་།   ཐབས་ལམ་ཐིག་ལེ་འཇུ་འདུལ་ལ་ངེས་པའི་བདེ་བ་དང་།   ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ནང་ནས་དབང་གི་ལས་སོགས་གཙོ་བོར་འདོད་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གདུལ་བྱ་འདོད་ཆགས་ཅན་དང་།   ནང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནུས་པ་དང་དབང་པོ་འབྲིང་གི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པའོ།   །ཐབས་ཤེས་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་གཉིས་ཀ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་མེད་པར། དག་མཉམ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་རང་རིག་པ་བྱུང···· ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་གཙོ་བོར··· འདོད་པ་ནི།   གསང་སྔགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་སྟེ་བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཏི་སྨུག་ཅན་དང་།   དབང་རབ་བྱ་རྩོལ་མེད་པར་འཇུག་པའི་འདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་སུའང་བསྟན་པའོ།   ཚུལ་དེ་དག་ལ་གསང་སྔགས་གསར་མའི་བཞེད་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར་ན··· སྔགས་བླ་མེད་ཐམས་ཅད་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པར་འདྲ་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཙོ་ཆེ་བར་སྟོན་ཚུལ་གྱིས་ཕ་རྒྱུད་

དང་མ་རྒྱུད་། གཉིད་སྲུ་བཞེད་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་རྫོ་པོ་མོ་ཤེས་ཆེ་ཆུང་། གཙོ་བོ་དང་གཙོ་མོ་གོ་འཕོ་ལུགས། རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས། གཡས་གཡོན་གྱི་བསྐོར་ཕྱོགས། ཉིན་མཚན་གྱི་དུས་གང་ལ་འཁྲིན་ལས་རྩམ་པ། དག་པ་སྦྱར་ལུགས་སོགས་ཀུང་གཙོ་ཆེ་ཆུང་འབྱུང་བ་ཡང་པ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངབས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་བསྟན་ཏོ། ཡང་གསར་མ་ལྟར་ན་ཡང་གནང་སྟགས་ནང་གི་རྒྱུད་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་སྟེ། ཕ་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་རྒྱུད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་དང་། གཉིས་མེད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱུད་གཞན་ན་སྣང་བ་དབང་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུས་འཁོར་ན་གསལ་པོར་ངསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་སུ་ཆ་འདྲ་བས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མ་ཉིང་གི་གོ་འཕང་ཞེས། གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་རྩལ་ད་བརྟན་ནས་བཤད་པས་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག་ཁ་འབྱེད་པ་ཞེས… རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་རྩེ་མོར་ཕྱུང་ལས་ངསྟགས་པ་བཞིན་ནོ། སྟགས་རྙིང་མ་ལྟར་ན་ཕ་རྒྱུད་མཧཱ་ཡོག་དང་། མ་རྒྱུད་ཨ་ནུ་ཡོག །གཉིས་མེད་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་སྟེ་ནང་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི། བསྐྱེད་པ་མཧཱ་ཡོ་ག་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ལྟ་བུའོ། །ལུང་ཨ་ནུ་ཡོ་ག་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །རྫོགས་པ་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་སྔགས་ཀུན་གྱི་གཞི་མ་ལྟ་བུ་མཧཱ་ཡོ་ག་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས། རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་

ཐབས་ལམ་ཟབ་མོ་ནང་ལུས་ཀྱི་རྩ་ཁམས་གནད་དུ་བསྣུན་པ་སོགས་
ཆེས་གསལ་བོར་བསྟན་པས་ཨ་ནུ་ཡོ་ག་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་…
ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུད་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་དགོངས་གནད་གསལ་བའི་
ལུང་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་དོན་མཐར་ཐུག་པ་
འབྲས་བུ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་རྗེན་ཅེར་དུ……
བསྟན་པས་ན་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ
དང་སྔ་མ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་མན་ངག་གི་རྒྱུད་དབང་རྣམ་པར……
བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྔགས་ནང་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་དེ་
གསུམ་ལས་མ་ཧཱ་ཡོ་ག་ལ་གཞི་གདན་ལ་འབེབས་ཚུལ། ལམ་
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆ་འདི་ལྟར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས…
རང་བཞིན་གྱིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དུ……
གནས་ཤིང་སྟོང་བཞིན་པ་ནི་ལྷག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་།
དེའི་རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས…
དང་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ནི་ལྷག་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་
བུའི་ལྷག་པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཆོས་སྐུ་ཆེན་པོར་གནས་པ…
ཉིད་རྟོགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་གདན་ཚིགས་དང་ལུང་དང་རིགས་
པས་ཡུལ་མེད་རང་གསལ་བློ་འི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས…
གདན་ལ་འབེབ་པའོ། །དེ་ལྟར་གདན་ལ་ཕབ་ནས་གཉིས་པ་ལམ་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན། སྟོང་པ་ཆེན་པོ། སྙིང་རྗེ་སྒྱུ་མ། ཕྱག་

རྒྱ་གཅིག་པ༔ ཕྱག་རྒྱ་སྦྱོར་བཅས། ཚོམ་བུ་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་
རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་སྨིན་དང་། ཚེ་དབང་དང་། ཕྱག་ཆེན་
དང་༔ ། ལྷུན་གྲུབ་རིག་འཛིན་གྱི་གོ་འཕང་ལ་རིམ་པར་འཇུག་གོ༎ །
གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ནི་མ་དག་འཁྲུལ་བའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་ལམ་ཟབ་
མོ་འདི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱངས་ནས་ཡེ་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ས་ལ··
འབྲས་ཆོས་ཉེར་ལྔའི་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་འི་གོ་འཕང····
འགྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ཨ་ནུ་ཡོ་ག་ལའང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་
ལས༔ དང་པོ་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོ་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དེའི་རང་བཞིན་
མཐར་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་ཡེ་ཇི་བཞིན···
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་སྤྲས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི···
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདན་ལ་འབེབས་པའོ། །གཉིས་པ་
དེ་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དག་གདོད་མ་ནས་རང་སེམས་དང་དབྱེར་
མེད་ཅིང་དེའི་ངང་དུ་ཆོས་ཀུན་ཁྱབ་ཆུབ་པ་ཡིན་ན་ཡང་། སྣང་བ་
གསུམ་གྱི་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་འཛིན་ཀུན་
རྟོག་གི་གཡོ་བས་བཟང་ངན་བླང་དོར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པའི་
སྒྲིབ་པ་བསལ་བའི་སླད་དུ། ཙ་རླུང་ཐིག་ལེ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་
ནས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་སྦྱངས་པས།
ཚོགས་ལམ་འདུན་པ་སེམས་པ། སྦྱོར་ལམ་རིགས་ཆེན་འབྱེད་པ།

མཐོང་ལམ་དབུགས་ཆེན་འབྱིན་པ། སྒོམ་ལམ་ལྷུང་ཆེན་ཐོབ་པ། མི་
སློབ་ལམ་རྒྱལ་ཆེན་རྫོགས་པའི་བར་དུ་རིམ་བཞིན་བགྲོད་པའོ། །
གསུམ་པ་རྫོགས་པ་སྤྱིར་ཆིབ་ཀྱི་ས་ལ་བདེ་ཆེན་ན་རྗེ་ལྷ་བུའི་སྐུ་སྤྱངས་
རྫོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པའོ། །གསུམ་པ་
ཨ་ཏི་ཡོ་ག། ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མཉམ་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་ངོ་བོར་
གདོད་ནས་གནས་པ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ལ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། སྣང་བའི་རང་
བཞིན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་རྫུན་པར་གནས་ལ། སེམས་ཉིད་ནི་
ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཆོས་སྐུ། རང་བཞིན་གསལ་བ་ལོངས་སྐུ། ཐུགས་
རྗེ་ཀུན་ཁྱབ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟེ་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡེ་ནས་བཞུགས་
ཤིང་། ཀ་དག་ལྷུན་གྲུབ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེའི་ངང་དུ་
འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བླང་དོར་མེད་
པར་མཉམ་པའི་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་གཏན་··
ལ་འབེབས་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་བྱ་རྩོལ་མེད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་རང་གནས་སྙིང་པོ་འི་ཡེ་ཤེས་ལ་དགག་སྒྲུབ་དང་བསལ་··
བཞག་བྲལ་བར་བཞག་བས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རིམ······
པས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལའང་རྩོལ་མེད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་
ཤེས་ལམ་དུ་བྱེད་པར་འདྲ་ཡང་། རྣམ་མེད་ཀ་དག་གི་ཉམས་ལེན་
ཅོག་བཞག་བཞི་ལ་སོགས་པ་དང་། རྣམ་བཅས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཉམས་

ལེན་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་གཟིགས་སྟངས་གསུམ་ལ་སོགས་པས་འཁྲུལ་བ་··
གཞི་ལ་བཟློག་ནས་སྣང་བཞི་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་
པ་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་བླ་མའི་ས་ལ་ཁྱབ་བདག་གདོད་མའི་མགོན་པོ་
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་རང་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱི་ངོ་བོ་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་དང་བྲལ་ནས་སྤྱངས་རྟོགས་མཐའ་
རུ་ཕྱིན་ཏེ་ཁྲི་ཕང་བྲལ་བར་ཞུགས་པའོ། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དེ་
ཡའང་རང་རིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གདན་ལ་འབེབས་པའི་ལྟ་
བ་གཙོ་ཆེ་བར་སྟོན་པ་སེམས་ཀྱི་སྡེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀློང་ཆེན་ལྡས······
འཁོར་འདས་ངང་ཡལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མ་བཅོས་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་
སྒོམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཀློང་གི་སྡེ་དང་གཉིས་ནི་ཀ་དག་གི་དོན་··
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། རང་གནས་འོད་གསལ་
གྱི་ཡེ་ཤེས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་གདན་ལ་ཕབ་ནས་གོལ་ང་འཁྲུལ་
མེད་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནད་ཟིན་པར་བྱེད་པ་ལ་མན་ངག་གི་སྡེ་ཞེས་
བྱ་སྟེ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་རེ་
རེ་ལའང་ནང་གསེས་ཀྱི་ལམ་གདན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་··
ཤིན་ཏུ་མང་བར་བཞུགས་པ་ནི་རྒྱུད་རྣམས་དང་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་མཛོད་ཆེན་གཞན་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་པོར་ཕྱེ་ཡང་། དོན་ལ་ཀ་དག་དང་
ལྷུན་གྲུབ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད། སེམས་ཀྱི་
སྒྲིབ་གཡོགས་དང་བྲལ་བར་རང་སོར་གདན་ལ་ཕབ་ནས་བྱ་རྩོལ་མེད་

པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་གནད་གཅིག་ཅིང་། ངེར་ནི་ཐེག་པ་
དང་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། འདིར་སྨྲས་པ།
ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་མཛོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཡི། །གཞུང་གི་གནད་
རྣམས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལས། སྟོ་ན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་། །བསྟན་པ་མེད་མོད་དང་པོ་འི་ལས་ཅན་རྣམས། །རྒྱ་ཆེན་
རིགས་མཛོད་བལྟ་བའི་ངལ་བ་གང་། །སེལ་བྱེད་འདི་ལ་འདྲིས་
པར་བྱས་ནས་སླར། །གྲུབ་མཐའི་རིགས་ལམ་རྒྱ་ཆེར་འབྱེད་པ་ཡི། །
གཞུང་གི་དགོངས་དོན་ཚུལ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱོས། །ཅེས་པའང་ཡིད་
བཞིན་མཛོད་རང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་དོན་བཞིན་མདོར་བསྡུས་ཤིང་།
སྐབས་སྐབས་སུ་གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ནས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བསྣན་ཏེ།
གཞུང་གཞན་གྱི་ཟེར་སྙྲོས་མ་བསྲེས་པ་རང་གཞུང་གཙང་མ་ལས།
རང་བཟོ་མེད་པར་ཉུང་ངུའི་ངག་གིས་གསལ་པོར་བཀོད་པ་པོ་ནི་མི་
ཕམ་རྣམ་རྒྱལ་ལོ། འདིས་ཀྱང་གཞུང་གི་འཆད་ཉན་ལ་ཕན་ཅིང་
དགེ་བས་འགྲོ་ཀུན་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་འི་གོ་འཕང་ལ་འགོད····
པར་གྱུར་ཅིག་གྲུ།། དགེའོ།། །།

ཀྵ ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཚིག་འགྲེལ་བཞུགས་སོ།། །།

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་བྷྱཿ། གཞིའི་ལེའུ་འདིར། བསྒོམ་བྱ་ཐེག་གསུམ་གྱི་རང་འབྲས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་གསུམ་ཡོད་པ་་་ལས་འདིར་སྔགས་བླ་མེད། དེ་ལའང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལས་འདིར་རྫོགས་རིམ་སྟོན་ཅིང་དེ་ནི་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ཟབ་གནད་སྙིང་པོ་འོ། ། བསྒོམ་བྱའི་སྔོན་དུ་གནས་ལུགས་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་ཡང་གྲུབ་མཐའི་བློས་བཞག་པའི་རིམ་པ་མང་ན་ཡང་། འདི་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་གནད་མཐུན་ངེས་པའི་སྙིང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་གསང་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པས་མཛོད་ཁང་ཡིན་ནོ། ༑དེ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། དང་པོ་གཞི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ། ལམ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཉམས་སུ་བླང་། ཐོབ་བྱ་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་དུ་ལ་བཟླ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཅེས་མིང་དུ་བཏགས་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གདོད་ནས་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སམ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འོད་གསལ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་ནི། སྨུན་པ་དང་བྲལ་བ། སྣང་བ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་མཚོན་པ་ལྟར། སྒྲིབ་པས་མ་གོས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁྱེན་ཆ་དང་ལྡན་པའི་མིང་སྟེ། དེས་ན་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་མཁྱེན་ཆ་རིག་པའི་ངོས་ནས་བསྟན། དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་སམ་ཡེ་ནས། མཐའ་གང་དུའང་མི་

གནས་པས་ན་རབ་དུ་ཞི་བ་སྤྲེ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དམ།
རང་བཞིན་ཅན་དུ་བཞུགས་པའོ། །འདིས་ནི་སྟོང་ཆ་བསྟན། རིག་
པ་དང་སྟོང་པ་དེ་གཉིས་པོ་འི་དཔེ་ནི་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་འོད་གསལ་ལ་བ··
དང་ནམ་མཁའ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དེ། མཁྱེན་ཆ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་
པ་དང་རང་བཞིན་འདུས་མ་བྱས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རིག་སྟོང་
ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་དབྱིངས་དེ་ནི་ལམ་གྱི་བྱེད་རྩོལ་ལྟ་བུ་ལ་མི་ལྟོས···
པར་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདུས་བྱས་
འཁོར་བ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཞི་བའི་སྐྱོན་གཉིས···
ཀས་ཀྱང་མ་རེག་པས་ན་རྣམ་པར་དག་པ་ཆེན་པོ་འོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་ཡི་ནས་གནས་པས་ན། ངོ་བོ་ལ་སྣང་སྟོང་སོ་སོར་
དབྱེར་མེད་ཅིང་རྒྱུང་འདས་བདེན་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། འཁོར་བ་
བདེན་པ་བསལ་བྱའང་མེད་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་སྐྱོན་ཕར་འགྲོ
བ་དང་ཡོན་ཏན་ཚུར་འོང་བའང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཀུན་རྫོབ་སྒྲ་དང་
རྟོག་པའི་འཇུག་པ་དེར་མི་རྒྱུ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར···
ཆད་པ་སྟེ། འཁོར་འདས་སྣང་སྟོང་སྐྱོན་ཡོན་སོགས་སུ་སྒྲ་རྟོག
གིས་གང་གཞལ་བ་ཐམས་ཅད་དཔྱད་བཟོད་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར···
ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཅིང་དེའི་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །དེས་
ན་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་འདི་ནི་དོན་དམ་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་སྤྱོད···
ཡུལ་ལས་འདས་པས་ན། གྲུབ་མཐའི་བློས་སྐྱེ་བར་སྣང་བ་ཀུན་རྫོབ།
སྐྱེ་བ་མེད་པར་གནས་པ་དོན་དམ་མོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་བཏགས་ཤིང···

ཞེན་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འང་བཞག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས……
འདས་ཏེ་ཡོད་མེད་དུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་ཀུན་ཉེ་བར་ཞི་བ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་གནས་ལུགས་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོར་
དབྱེར་མེད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་གྲུབ་ཅེས་སམ། དོན་དམ་པར་མ་
གྲུབ་ཅེས་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེའི་མཇུག་
བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྣང་བ་དང་སྟོང་པའི་རང་
བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པས་ན། ཀུན་རྫོབ་
དང་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་དེ་ཡང་དབྱེར་མེད་ཅེས་སུ་སྒྲ་དང་ཚིག……
གིས་བརྗོད་པ་ཙམ་མོ། །དབྱིངས་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ་སོར་རབ་ཏུ་དབྱེ་ན། འདི་
ལྟར་འཁྲུལ་སྣང་གིས་བསྡུས་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་དབང……
གིས་སྣང་བ་འཁོར་བའི་ཆོས་སུ་གདོགས་པ་ཐམས་ཅད། བརྟག་
ན་མི་བདེན་ཞིང་གཡོ་ཞིང་མི་རྟག་པས་ན་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་དཀའ་བས་ཟབ་པ་དང་སྤྲོས་ཀུན་ཉེ་
བར་ཞི་བ་དང་། མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་ཞིང་སྤྲུག་བསྡུལ་
མཐའ་དག་སྤངས་པས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོས་བསྡུས……
པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། རྡུལ་དང་སྐད་ཅིག་མའི་ཆོས་ལས་འདས་
པས་ན། འགྱུར་བའི་ཟུག་ཏུ་དང་བྲལ་བ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འདོད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་
གྱི་འཇོག་ཚུལ་འདི་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་གྱིས་བཞག་པ་ནི…

སྣང་ཆ་དང་སྟོང་ཆ་ལ་འཇོག་པས་དེ་ནི་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀར་
འདྲ་ཞིང་མཉམ་ལ། འདིར་གནས་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་མཐུན་པ་དང་
མི་མཐུན་པ་ལ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་པའི་ལུགས་ཏེ། དེ་
ལྟ་བུའི་སྒྲོལ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་གནས་པ་ནི་མདོ་རྣམས་ནའང་མང་དུ་
འབྱུང་བ་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་ཤན་ཤོར་བར་མི་བྱ་ལ། ཕྱི་མའི་
འཇོག་ཚུལ་འདི་ནི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་ཡང་དག་དང་ཡང་
དག་མིན་པར་ཕྱེས་ནས་བདེན་གཉིས་འཇོག་ཚུལ་ཡིན་པས། གཞུང་
འདིར་ཡང་། ཐ་སྙད་བདེན་གཉིས་ཚུལ་གྱིས་རབ་དབྱེ་ན། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་
མས། སྣང་འདས་དཔྱད་བཟོད་དམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲུབ་པ་མིན་
པར་ཤན་ཕྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ཡང་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་
སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མི་བརྟན་གཡོ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འདི་ལྟར་
སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་ཡང་། སྒྱུ་མ་ཆུ་ཟླ་སྤྲུལ་པ་གཟུགས་
བརྙན་བཞིན་དུ་བརྟགས་ན་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་མེད་ལ།།
མེད་ཀྱང་སྣང་ནི་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་དག་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་པས་ཤིན་ཏུ་བརྟགས་ན་རགས་པའི་གཞི་དང་ཕྲ་བའི་རྩ་བར་
གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཙམ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན། ནམ་
མཁའ་དང་འདྲ་བར་སྟོང་ཞིང་། ཆོས་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་བརྟག་པར་མི་བཟོད་ཀྱང་། མ་བརྟགས་
མ་དཔྱད་པར་བག་ཡངས་སེམས་ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་

ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ནི་དཔེར་ན་མེད་བཞིན་
སྣང་བ་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །མེད་བཞིན་དུ་ཡང་
སྣང་བའི་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཅེ་ན། ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་བག་
ཆགས་གང་ཞིག་འཁྲུལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ཅི་ལྟར་ན་རྟ་དུ་ར་ཟོས་པ་ཡི་གང་ཟག་
གི་མིག་ལམ་དུ་གླང་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
འཁྲུལ་བའི་སྣང་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོས་བདག་གིས་སྟོང་
ཞིང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དེ་ཉིད། སྣང་བ་དེ་ཡི་ཡིན་ལུགས་
སམ་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པའི་ཆ་དེ་ལ་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་
ཞིང་དེའི་སྣང་ཆ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྣང་
བའི་དུས་ཉིད་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་སོགས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་
པས་ན། ཆོས་དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་ནི་སྣང་སྟོང་
འདུ་འབྲལ་མེད་པར་གནས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་
པའི་བདག་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལམ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ནི།
འཁོར་བ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་རྣམ་
པར་དག་པ་སྟོང་པའི་ཆ་དབྱིངས་ཀྱི་དོན་དམ་དང་། མཁྱེན་ཆ་འོད་
གསལ་བའི་དོན་དམ་ཞེས་ཡེ་ཤེས་དང་འབྲས་བུའི་དོན་དམ་བསྟན་
པའོ། །དེ་ཡང་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་ལྡོག་ཆས་དབྱེ་
བ་ལྔ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུ་ལྔ་འབྱུང་བས་ན་འབྲས་བུ་དང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་དམ་ནི་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ལ་འདུས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྟོང་པ་དབྱིངས་དང་གསལ་བ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པས་ན། སྣང་ཚུལ་འཁོར་བ་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད་གནས་ཚུལ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གནས་པ་སྟེ་གཤིས་ལ་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་དོ། །དབྱིངས་དོན་དམ་དང་འོད་གསལ་བའི་དོན་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དྲི་མར་ལྡན་པའི་འཁོར་བ་ཉིད་དྲི་མ་མེད་པའི་མྱང་འདས་སུ་ཅི་ལྟར་རུང་སྙམ་ན། འདི་ལྟར་མ་དག་པའི་བློ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངོར་སྡུག་ཀུན་གྱིས་བསྡུས་པ་དྲི་མར་ལྡན་པ་འཁོར་བའི་ཆོས་སུ་སྣང་ན་ཡང་། སྣང་བ་ལྟར་འཁོར་བ་ཉིད་གྲུབ་ན་མྱང་འདས་སུ་མི་རུང་ཡང་། འཁོར་བ་ཉིད་རིགས་པས་བརྟགས་ན་མ་གྲུབ་པས་ན་དྲི་མར་ལྡན་པ་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་གདོད་ནས་དག་པ་རབྱིངས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དང་། གཞི་ཐ་དད་པ་དང་རྣམ་པ་སོ་སོར་དབྱེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་དེ་སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་གཞན་དུ་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ན། འཁོར་འདས་ཐ་དད་དུ་རྟོག་པ་ནི་ལོག་པའི་བློ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་འི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་རྨོངས་ཤིང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་འཁྲུལ་བའི་སྣང་ཚུལ་ཙམ་དུའང་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཅེས་ཁ་འབྱམས་ཚིག་གི་ལྟ་

པས་དགེ་སྡིག་སྐྱོན་ཡོན་འདྲ་བར་འཛིན་པ་ནི་མི་རུང་སྟེ། འཁྲུལ་པ་ཅན་གྱི་ངོར་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བསླུ་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། དགེ་སྡིག་གི་བླང་དོར་ཕྲ་མོ་ཡང་མ་ནོར་བར་ཤེས་པ་གཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ཐོབ་བྱ་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་ནི། དུས་གསུམ་ཀུན་དུ་ཡང་ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངང་ཚུལ་ལས་འགྱུར་བ····མེད་པ་གང་ཞིག་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་ངར་བདེན་པར·····གྲུར་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡེ་ནས་གནས་པའམ་ལྷུན་གྲིས་གྲུབ་པ་སྟེ། དེའི་ཁྱད་པར་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ངོ་བོ་སྟོང་ཞིང་རང་བཞིན་གསལ་བ། དེ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ལས་ལོག་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཡུལ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ·····གསལ་སྟོང་རིག་པ་དེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། འདི་ཉིད་ལམ་རྐྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བཞུགས་པས་ན་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུས་གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་ནོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་ཞེ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་རྩོལ་བས་མ་བསྐྱེད་པར···ཡེ་ནས་ལྷུན་གྲིས་རྫོགས་པའི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་དེ་བཅུད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ།། །དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་ན། སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་ཀུན་ཡེ་ནས་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། དྲི་མ་དེའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱོར་བ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བས་ན

མཐའམ་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ནི་སྤྲོང་བ་ཆེན་པོ་དང་། དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཟབ་མོ་སྐུ་དང་རྣམ་རྟོག་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་གདོད་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐུ་ལྷ་དང་འདུ་འབྲལ་མེད་ཀྱང་མན་ཤེལ་གྱི་རང་མདངས་ཀྱིན་དང་མ་ཕྲད་པ་ལྟར་སོ་སྐྱེའི་ངོར་མི་སྣང་ཞིང་བློས་བཏག་དཔྱད་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པས་ཟབ་པའོ། །འོད་གསལ་བའི་རང་གདངས་མཁྱེན་ཆ་ཡེ་ཤེས་མ་འགགས་པར་ཡོད་ཀྱང་། མཐའ་བཞིའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟེབ་དུ་མ་ཚུད་པར་སྤྲོས་པ་ཀུན་རྣམ་པར་ཞི་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་གནས་པས་ན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་ཚུལ་ནི་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཚན་མོའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟར་ཡོད་པར་ཤེས་ཀྱི་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་བླ་མའི་མན་ངག་སྙིང་པོར་བྱས་ནས་སོ་སྐྱེའི་ས་ནའང་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ནི་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཏེ་ཚུལ་དེས་སྔགས་ལམ་ཟབ་ཅིང་མྱུར་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བཞུགས་ཀྱང་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་དཔེ་ནི་གཏེར་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཉིད་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ནས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བསྟན་ཅིང་། ཆོས་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་འདི་ཉིད་ཟབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་ཉུང་བས་ན། མ་རྟོགས་པའི་

གོལ་ས་བསམ་ནས་ཚུལ་བཞིན་ངེས་པ་ཉིད་ན་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོ་འི…
དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་ནས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བས་ན།
ལེའུ་འདིར་ཚུལ་དེ་ལེགས་པར་གདན་ལ་ཕབ་པའོ། །དེ་ལྟར་དགའ་
རབ་གཉིས་པའི་ལེགས་བཤད་ཆོས། །རིན་ཆེན་མཛོད་ཀྱི་སྙིང་
པོར་གང་གྱུར་བ། །ཟབ་མོ་འི་གནད་ལ་སྦྱོང་ཐུན་འདི་སྦྲུར་བས།
ཚེ་འདིར་ཆོས་རྗེའི་གོ་འཕང་ཉིད་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཡིད་བཞིན་
རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལྟ་བའི་སྐབས་འདི་ཚིག་ཤིན…
ཏུ་ཟབ་པས་གོ་དཀའ་བར་མཐོང་ནས་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མའི་ཕྱིར…
མི་ཕམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་བྲིས་པ་དགེའོ།། ༈ ||

༄༅། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུས་རྣམ་བཞག་
གི་འགྲེལ་པ་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོའི་
ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། ཨོཾ་སྭ་སྟི། ཐུབ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དང་བྱམས་འཇམ་དབྱངས།།
ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཀླུ་ཐོགས་ཞི་འཚོ་གསུམ། །རིང་སློང་གཉིས་
དང་འཇིགས་མེད་ཆོས་དབང་སོགས། །དངོས་བརྒྱུད་དྲིན་ཅན་བླ་…
མས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །དེ་ལ་འདིར་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མངོན་
རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཚིགས་བཅད་བཅོ་ལྔས་བསྟན་
པའི་དོན་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཞལ་ལུང་བཞིན་འགྲེ་བ་..
ལ༑ མཚོན་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
མཚོན་བྱེད་དོན་བདུན་ཅུའི་སྒོ་ནས་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས…
སོ༑ ༑དང་པོ་ལའང་། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོར་
བསྟན་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་
ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། ཅེས་གསུངས་ཏེ་འཆད་་བྱ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ནི་འཆད་བྱེད་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡང…
དག་པར་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་དེ། ངེས་
ཚིག ༑མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དབྱེ་བ། དངོས་བཏགས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྔས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་རིམ་བཞིན། ངེས་ཚིག་ནི།
ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རབ་ཡིན་པས་ན་ཤེས་རབ་སྟེ། དོན་དམ་པ་

ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་པ་ཡིན་
པས་དེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སུ་ཕྱིན་
པའམ་ཕྱིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། 'ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྤྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་གང་མི·····
གནས་པའི་མྱང་འདས་སུ་ཕྱིན་པའམ་ཕྱིན་བྱེད་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན··
ཉིད།། ཐེག་ཆེན་འཕགས་ལམ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆ་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་གཞི། དེ་
ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་ཤེར་ཕྱིན།
གཞུང་ཤེར་ཕྱིན། ལམ་ཤེར་ཕྱིན། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དང་
བཞིའོ།། །དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་ས་མཚམས་ནི། ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྤྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་གང་གི་ཡུལ་གྱི··•
ཆ་རྣམས་རང་བཞིན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་གཞི་ཤེར་
ཕྱིན་དོན་གཅིག ས་༡ ཚམས། ཐེག་ཆེན་འཕགས་ལམ་གསུམ་
ཀ་ན་ཡོད། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་ཞིག་ལམ་འབྲས་
བུའི་ཤེར་ཕྱིན་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་སྟོན་པའི་མིང་ཚིག་ཡི····
གེའི་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན··
ཉིད།། མཚན་གཞི། ཤེར་ཕྱིན་ཡུམ་སྲས་བཅུ་བདུན་དང་། མངོན་
རྟོགས་རྒྱན་སོགས། ས་མཚམས། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ
རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་གང་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སུ་ཕྱིན་བྱེད·····•

ལམ་ཞེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་སྒོམ་
མཐར་ལམ་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལམ་ལྔ། ས་མཚམས་མཚན་
ཉིད་པ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དང་། རྗེས་མཐུན་པ་ཚོགས་
སྦྱོར་གཉིས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནའང་ཡོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་བྲལ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་གང་མི་གནས་པའི་....
ཀྱང་འདས་སུ་ཕྱིར་ཟིན་གྱི་མཁྱེན་པ་འབྲས་བུ་ཞེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་....
ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། ས་མཚམས་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་
ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། དངོས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སློབ་
དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །
ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་དེ་ལྡན་པས་ན། །
གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྒྲས་བསྟན། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞི་འབྲས་
གཉིས་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་དང་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བ་ཁོ་
ན། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དངོས་བཏགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་དོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་
ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་
རྟོགས་པ་དང་། །རྩེ་མོར་ཕྱིན་དང་མཐར་གྱིས་པ། །སྐད་ཅིག་
གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེ་རྣམས་བརྒྱད། །
ཅེས་པས་དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁྱེན།
འཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས། སྤང་བྱ་གཞི་ཤེས་ཏེ་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་པ་གསུམ།

རྣམ་རྫོགས་སྨྲོར་བ། ཆེ་མོ་འི་སྨྲོར་བ་སྟེ་དབང་དུ་བྱ་བ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་སྨྲོར་བ། སྐད་ཅིག་མའི་སྨྲོར་བ་སྟེ་བདུན་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་བཅས་ཉམས་ལེན་སྨྲོར་བཞི། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྣམས་སོ་ཞེས་བསྟན་ལ། དེ་དག་སོ་སོ་འི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། ས་མཚམས་དང་། གྲངས་ངེས། གོ་རིམ། ཟློས་སྦྱོང་རྣམས་རིམ་བཞིན། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས། དང་པོ་འི་མཚན་གཞི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག······བདེན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དོན་བདུན་ཅུ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་ཡོད། ས་མཚམས་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་ནས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སློབ་ལམ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་གསུམ། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལྔ་ཀ་ན་ཡོད། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུའང་གསུང་། གཞི་ཐམས་ཅད་གང་

ཟག་གི བདག གིས་སྟོང པར་རྟོགས་པའི་ཉི་ཚེ་བའི་མཁྱེན་པ་གཞི་…
ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དངོས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཉན་རང་གི་གཞི་
ཤེས་གཉིས་དང་། སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། སྲིད་ཞི་ལ་མི་
གནས་པའི་གཞི་ཤེས། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས། འབྲས་
ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། གཉེན་
པོ་འི་གཞི་ཤེས་དང་ལྔ་ཡོད། ས་མཚམས་ནི། གཞི་ཤེས་དངོས་
ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལྔ་ཀ་དང་། བཏགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད། འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་
ལའང་གསུངས། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་
ཕྱིར་སྐྱེ་མེད་གསུམ་བསྡུས་ཏེ་སྒོམ་པའི་སེམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་
རྫོགས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ། ངོ་བོ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
དབྱེ་ན་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ། རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ།
ས་མཚམས་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་རོ། རྣམ་རྫོགས་
སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་མེད་གསུམ་བསྡུས་སྒོམ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་
སེམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྩེ་མོ་འི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སོ་
སྐྱེའི་རྩེ་སྦྱོར་བཞི་དང་། འཕགས་པའི་རྩེ་སྦྱོར་གསུམ་དང་། བསལ་
བྱ་ལོག་སྒྲུབ་སྟེ་བརྒྱད། ས་མཚམས་དྲོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་རོ།
མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོར་…
བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པའི་སེམས……
པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན།

ཕར་ཕྱིན་དྲུག །རྗེས་དྲན་དྲུག །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ་བཅུ་གསུམ། ས་མཚམས་ཐོས་བསམ་གཙོ་ཆེ་བ་ཚོགས་ལམ་ནར་དང་། བསྒོམས་བྱུང་དྲོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་སྤྱི་ལོག་བར་ཡོད། མཁྱེན་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སེམས་པའི་རྣལ····འབྱོར་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། ལྡོག་པ་ཙམ་དུ་རབྱེ་ན་བཞི། ས་མཚམས། རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད། སྦྱོར་བ་བཞི་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ལག་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་དང་བཞི་ཡོད། ས་མཚམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ལའོ། གྲངས་ངེས་ནི། གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བ་ལ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་མཁྱེན་པ་གསུམ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ་སྦྱོར་བ་བཞི། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། དོན་བསྡུས་སྒྲོན་མེ་ལས། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་དུ་མཁྱེན་པ་གསུམ། སྒོམ་པའི་དུས་སུ་སྦྱོར་བ་བཞི། །འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ཞེས་གསུངས་སོ། མཁྱེན་གསུམ་ཡང་། ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁྱེན། འཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས། གོལ་ས་གཞི་ཤེས་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤས། ཐོས་བསམ་དུས་སུ་འབྲས་བུ་དང་། །རྒྱུ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་ཏུ།། གདན་ལ་ཕབ་པ་རྟོགས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱོར་བཞི་ཡང་། ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་དབང་དུ་བྱ་བ་རྒྱུ་

རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དང་། འབྲས་བུ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་གཉིས། སྐྱེས་
ཟིན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ལ་བརྟན་པ་རྒྱ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་།
འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་ནི། དོན་
བསྡུས་སྒྲོན་མེ་ལས། སྒོམ་པའི་དུས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་། །གནས་
སྐབས་འབྲས་བུ་བརྟན་བྱེད་པ། རྒྱ་ཡི་མཐར་ཐུག་དག་གིས་རྫོགས།
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་
སྐུ་གཅིག་པུར་གྲངས་ངེས་སོ། །གོ་རིམ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་
བཤད་པའི་གོ་རིམ་དང་། སྦྱོར་བཞི་ཉམས་ལེན་གྱི་གོ་རིམ། སྦྱོར་
བཞི་དང་ཆོས་སྐུ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཟློས་སྤྱོང་ནི།
མཁྱེན་གསུམ་དང་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་མི་ཟློས་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་
ནི་རྣམ་པ་སོ་སོ་བའི་ཡུལ་ཅན་དང་། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ནི་རྣམ་པ་
མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་ཤེས་བྱ་མཚན་
ཉིད་པ་དང་། ཉམས་ལེན་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་ངརྟན་པས་དེ་གཉིས་
མི་ཟློས། ཡང་ན་རང་བཞིན་ཉེ་བར་ཞི་བ་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་
དང་། དྲི་མ་སྤོང་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་མི་ཟློས་སོ། །རྣམ་
མཁྱེན་དུ་བཤད་པའི་སའི་ཚོགས་དང་། མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་རྣམས་
དང་། ལམ་ཤེས་དག་དགོས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་མི་ཟློས་ཏེ་སྔ་མ་
ནི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་
ལམ་གསུམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡུལ་གྱིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་མི་ཟློས། ལམ་ཤེས་སུ་བཤད་པའི་ཉན་རང་གི་ལམ་ནི་ཡུལ་

ཅན་ལམ་ཞེས་མཚོན་པའི་དོན་དུ་དང་།   གཞི་ཞེས་སྨུ་བསྟན་
པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་བྲལ་བ་གཉེན་པོ་གཞི་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། དེས་
འཕངས་པའི་ཟློག་ཕྱོགས་རྣམས་ཉན་རང་གི་ལམ་དུ་བསྟན་པ་དང་།
དེའི་ལམ་རང་དབང་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་མི་ཟློས།   རྣམ་མཁྱེན་དང་
ཆོས་སྐུ་ནི་ཡུམ་དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་སམ་མཚོན་བྱེད་དང་ངོ་བོ་འི་
སྒོ་ནས་བསྟན་པས་མི་ཟློས་སོ།   །གཉིས་པ་མཚོན་བྱེད་དོན་བདུན་
ཅུའི་སྒོ་ནས་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།   དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་
བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་ནི།   སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་།   །
ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་།   །སྒྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱུར་པ། །
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་།   །དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་
དང་ནི།   །གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་།   ཚོགས་ནི་ངེས་པར་
འབྱུང་བཅས་རྣམས།   ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད།   །ཅེས་
གསུངས་ཏེ།   ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་།
དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་གདམས་ངག་དང་།   གདམས་
པའི་འབྲས་བུ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་པ་བཞི་དང་།   གདམས་
དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
རང་བཞིན་རིགས་དང་།   སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་དང་།   སྒྲུབ་པའི་
ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་།   གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་དང་།   འཇུག་པའི་བྱ་བ་
སྒྲུབ་པ་དང་།   ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་།   ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
སྒྲུབ་པ་བཅས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་པོ་དེས་མཚོན་བྱ་རྣམ་པ……

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་རྒྱུས་འབྲས་བུའམ་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་
ནམ་ཤེས་བྱ་གཙོ་བོ་འི་སྒོ་ནས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས……
བསྟན་པ་སྟེ། ཇོ་བོ་རྗེས། ཛྫ་བཅུ་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་
མཁྱེན་ཉིད། ཅེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡིས་སྒྲིན་
བུའི་གྲངས་མཁྱེན་པ། ངེད་ལ་ཉེར་མཁོ་འགའ་ཡང་མེད། །བླང་
དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་དང་བཅས་པ་རིག་མཛད་པ། །
གང་ཆོ་ཚད་མ་ཉིད་འདོད་ཀྱིས། །ཐམས་ཅད་རིག་མཛད་མ་ཡིན་ནོ། །
རིང་པོ་མཐོང་ངམ་མིན་ཀྱང་རུང་། །འདོད་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན།།
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་
འདུན་པས་དྲངས་ཤིང་། གྲོགས་ཐོབ་བྱ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་དོན་གཉིས་ལྡན་པ…
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་
ལ་ངོ་བོ་འི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་སྨོན་འཇུག་གཉིས། གྱ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒོ་
ནས་དབྱེ་ན། འདོད་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། མཉན་
པ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད། དཔེ་མེད་པ་རྫི་བོ་ལྟ་
བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་གསུམ། ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།
ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་སུ་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད། མ་དག་
ས་བདུན་ན་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད། དག་པ་ས་གསུམ་
ན་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཐུགས་
རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པ་ཀུན་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་བཞི་དང་། དབེ་

གྲོགས་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཉེར་གཉིས་སོ། །ས་མཚམས་ནི། ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་རོ། །ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མ་ནོར་བ་འདོམས་པའི་རྗོད་བྱེད་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྔར་ཡོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་དང་། སྔར་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་གདམས་པའི་རྗེས་བསྟན་གཉིས། གཙོ་ཕལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བར་སྟོན་.....པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་ནས་གཙོ་བོ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་ཕལ་པ་གཉིས། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པ། དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་འདོམས་པ། རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ། གྲོགས་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ། འབྲས་བུ་སྤྱན་ལྔ་དང་། མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ་འདོམས་པ། གཞི་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་ལ་འདོམས་པ་སྟེ་བཅུ། ས་མཚམས་ནི། མཚན་ཉིད་པ་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ནས་དང་། རྗེས་མཐུན་པ་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་རོ། །ཐེག་ཆེན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་གྱི་མངོན་རྟོགས་གང་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པ་ཐེག་ཆེན་ངེས་འབྱེད་ཡན་...ལག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི་འམ་བཅུ་གཉིས། ས་མཚམས།

ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད། འདིར་སློས་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཀྱི་....གནས་ལུགས་སྟོང་ཆ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་བྲལ་ཡ་ཀྲུ་དང་། སྣང་ཆ་ནས་གཟུགས་སྐུ་དམ་པའི་བྲལ་ཀྲུ་བྱེད་པ་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ངོ་བོ་འི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས། བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དབྱེ་ན་བཅུ་གསུམ། ས་མཚམས། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དྲོད་ཆུང་ཧུ་ནས་དང་། སྦྱོར་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་རོ། །ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་པོ་འི་སྒོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཤེས་བྱར་གྱུར་པ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་གཅིག །ས་མཚམས་ནི་གཞི་གྲུབ་ཚད་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད། གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བྱང་སེམས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་...ཆེད་དུ་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གསུམ། ས་མཚམས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་སྒྲུབ་པ་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད། ཁྱད་པར་བཞི་ནི། སྒྲུབ་པའི་རྟེན། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ། སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིའོ། །དེ་ཀུན་ལ་སྦྱར་ནས། དེ་གང་ཞིག་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་ཚང་བར་བསྡུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གོ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སོ་དྲུག །ས་མཚམས། ཚོགས་ལམ་ནས་

རྒྱུན་མཐའི་བར་རོ། །དེ་གང་ཞིག་སྒོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒོ་
ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་འཇུག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
ན་དགུ། ས་མཚམས། དྲོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་རོ། །འཇུག་
སྒྲུབ་ཙམ་ཚོགས་ལམ་ནས་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་
མཆོག་འབྲིང་ནས་ཡོད་པའང་གསུངས། དེ་གང་ཞིག་རང་འབྲས་
བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱིན་པའི་བྱ་བ་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
ན་བཅུ་བདུན། ས་མཚམས། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱུན་
མཐའི་བར་རོ། །སྦྱོར་ཚོགས་ཙམ་ཞིག་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད་ཀྱང་།
འདི་གཙོ་བོ་ཆོས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
དངོས་རྒྱུ་ཞིག་ལ་འདོད་པས། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོར་
ཚོགས་སྒྲུབ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་དང་། ས་དང་གཉེན་པོ་འི་ཚོགས་གཉིས་
མངོན་སྒོམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ས་བཅུ་ན་ཡོད་པའང་གསུངས། དེ་
གང་ཞིག་འབྱུང་ས་མཐར་ཕྱུག་ཏུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱིན་བྱེད་ངེས་
འབྱུང་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བརྒྱད། ས་མཚམས་ནི། ས་
བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ན་ཡོད་དོ། ༈ །ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་
ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ནི། མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །སློབ་
མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་། །འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །ཕན་
ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། །བྱེད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །བསྟོད་
དང་བཀུར་དང་བསྔགས་པ་དང་། །བསྔོ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པ།།
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་མེད་དང་། །སྒྲུབ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས། བྱ་

བ་འདི་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་
ཀྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
སོག་སོག་པོར་བྱེད་པ་སོགས་ལམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་།
སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། ཚེ་འདི་
དང་གཞན་ཕྱི་མར་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་ལམ། སྒོམ་
ལམ་གྱི་བྱེད་པ། མོས་པ་སྒོམ་ལམ། མོས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟོད་
བསྐུར་བསྔགས་གསུམ། བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ། རྗེས་སུ་ཡི་རངས་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་ན་མེད་པའི་སྒོམ་ལམ། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ།
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་སྟེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་…
བཅུགཅིག་གིས་མཚོན་བྱ་བྱང་སེམས་གཞན་དོན་ལ་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་གོང་ལྟར་མཚོན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ལམ་
ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གེགས་ང་རྒྱལ་མངོན་འགྱུར་དང་བྲལ་བ། ལྷན་
ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པས་སྐྱེ་ངེས་པ། ཉེར་ལེན་
གྱི་རྒྱུ་རིགས་སད་པས་སྐྱེ་བའི་ཁྱབ་པ། རང་བཞིན་འཁོར་བ་མི་
འདོར་བ། བྱེད་ལས་གཞན་འཁོར་དུ་སྡུད་པ་སོགས་ལམ་ཤེས་
ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔའོ། །བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། །གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
རིགས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་དམ་པ་གསུམ་གྱི་རྗེས་
ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པའི་ཉེ་
ཚེ་བའི་མཁྱེན་པ་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་

དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་འཕགས་ལམ་དང་སློབ་ལམ་གཉིས། བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ···· དང་། གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ། དམ་པ་གསུམ་གྱི་རྩིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱར་བདག་མེད་ཕྱེད··· དང་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཉི་ཚེ་བའི་མཁྱེན་པ་བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་འཕགས་ལམ་དང་སློབ་ལམ་གཉིས། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེན་པ་གསར··· མཐོང་གང་ཞིག་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་དྲུག། སྒོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་ཕན་ཡོན། སྒོམ་ལམ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དྲུག །ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་གང་ཞིག །ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་ཚུལ··· དུ་འཛིན་པ་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཉེར་བདུན། ས་མཚམས་རང་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར། གཉིས་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ས་བཅུ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ན་ཡོད་དོ། ། མོས་པ་གསུམ་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་ལ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གོང་མ་རྣམས་ཐུགས་དགྱེས་པའི་ཆ་དང་། དེའི་དོན་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆ་གང་བསྟོད་བཀུར་བསྔགས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཉེར་བདུན། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་གང་གཞན་དོན་དུ་དགེ་བ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་པ་བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་གྱི་

མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་གཉིས། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་གང་གཞན་
གྱི་དགེ་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡི་རངས་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།
དབྱེ་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡི་རངས་གཉིས།
ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་འདི་དག་གི་ས་མཚམས་ནི་ས་གཉིས་པ་ནས་
བཅུ་པའི་བར་རོ། །ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་རང་
རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱུག་གི་རྒྱུར་གྱུར་པ་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།
དབྱེ་ན་ལྔ། ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་སྤངས་པ་མཐར་
ཕྱུག་གི་རྒྱུར་གྱུར་པ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་
སྒོམ་སྤང་དགུའི་གཉེན་པོ་དགུའོ། །གཉིས་ཀའི་ས་མཚམས། ས་
གཉིས་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་རོ། ༈ །གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་
དགུ་ནི། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་
གནས་པ། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་
མ་ཡིན་ཉིད། མི་མཐུན་གཉེན་པོ་འི་ཕྱོགས་དག་དང་། སྦྱོར་དང་
དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཆ་བྱང་བའི་ལམ། །
དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་
ཀྱིས་སྲིད་པ་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་དང་། སྙིང་རྗེས་ཞི་བ་ལ་
མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་མིན་པའི་
འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་
འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་
ཤེས་དང་། གཉེན་པོ་འི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། །འཇུག་པ་

སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་དང་། ཞུགས་འབྲས་ཨ་ཐོང་
ལམ་སྤྱི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་པོ་དེས་མཚོན་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
ཉིད་གོང་བཞིན་མཚོན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་
ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་པའི་རྒྱུད་པ་བཟློག་པའི་མཁྱེན་པ་ཤེས་པས··
སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སེམས་བསྐྱེད་ཁྱད་
པར་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞི་བའི་རྒྱུད་པ་བཟློག་པའི་མཁྱེན་པ་སྙིང་····
རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཤེས་བྱ་ལམ་
འབྲས་གསུམ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པས་བཅིངས་ཤིང་དེའི་གཉེན····
པོར་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཐབས་མ་ཡིན་པའི་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད།། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་མཁྱེན་པ་ཐབས་ཀྱིས་
རིང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞིའི་གནས་ལུགས་
ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པས་འཛིན་པས་བཅིངས་ཤིང་དྲང་སེམས··
ཀྱིས་སྤང་བྱར་གནས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
གཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་ཡི་མཚན་མར་འཛིན་པའི····
གཉེན་པོར་བྱེད་པ་གཉེན་པོ་འི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞི་
གཟུགས་སོགས་ལ་ཞེན་པ་བཀག་ནས་སྒོམ་པའི་ལམ་གང་ཉན་རང་
གི་སྦྱོར་བ་ཤུགས་ལ་འཕེན་བྱེད་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད།
དབྱེ་ན། ཆོས་ཅན་ལ་མངོན་ཞེན་འགོག་པའི་སྦྱོར་བ་བཞི། ཆོས་
ཉིད་ལ་མངོན་ཞེན་འགོག་པའི་སྦྱོར་བ་ལྔ། སྣང་བ་རྣམ་བདུན་ཤེས་
བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ་བཅུའོ། །ས་མཚམས། ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་

པའི་བར་དུ་ཡོད། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པའི་རྣམ་པ་གང་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྨོས་པ་འགོག་བྱེད་སྦྱོར་བ་དེའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི……
མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ། སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་
བྲལ་བའི་བདེན་པ་གསར་མཐོང་གང་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤུགས་
ལ་འཕར་བྱེད་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། ༈ །རྣམ་རྫོགས་
སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ནི། རྣམ་པ་སྦྱོར་བ་བཅས་
རྣམས་དང་། ཡོན་ཏན་སྐྱོན་ནི་མཚན་ཉིད་བཅས། ཐར་དང་ངེས་
འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། སྲིད་
དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞིང་དག་བླ་ན་མེད་པ་ཡི། རྣམ་ཀུན་
མངོན་རྫོགས་རྟགས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་ཐབས་མཁས་བཅས་པ་ཡིན།
ཞེས་པ་སྟེ། བསྒོམ་བྱ་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་པ་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་
དང་།། སྒོམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྒོམ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་
སྐྱོན་དང་། སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་སྟེ་ཚོགས་
ལམ་དང་། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སྟེ་སྦྱོར་ལམ་དང་། ཏེན་སློབ་
པ་ཕྱིན་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་དང་། ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་སྲིད་ཞི་མཉམ་
ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུ་ཞིང་དག་སྦྱོར་དང་། འཕྲིན་
ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐབས་མཁས་དང་བཅས་པའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ……
གཅིག་པོས་མཚོན་བྱ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་གོང་བཞིན་མཚོན་པར……
བསྟན་པའོ། དེ་ལ་ཡུལ་ལམ་ཆ་ཁྲེན་པའི་ཁྲད་པར་གང་སྦྱོར་
བའི་བསྒོམ་བྱར་གྱུར་པ་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བརྒྱ་དང་

ངོན་གསུམ།   དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་དེ་སྒོམ་པའི་སེམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ཉི་ཤུ། ས་མཚམས།   ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་རོ། །

སྦྱོར་བ་བསྒོམ་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་བཅུ་བཞི། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་རོ། །སྦྱོར་བ་སྐྱེས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་བདུད་ལས་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་ཞེ་དྲུག །ས་མཚམས། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ན་ཡོད། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོའམ་ནུས་པ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་.... མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་གོ་གཅིག །ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་རོ། །བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་གང་། རྣམ་བྱང་དབང་པོ་འི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་སྐྱིའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་ལྔ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་སྒོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་བཅུ་གཉིས། སྲིད་ཞི་གང་དུའང་མི་ལྷུང་བར་ངེས་པའི་རྟགས་དང་ལྡན་པ་སློབ་པ་.. ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལ་.. ལྟོས་པས་གསུམ། ས་མཚམས་དྲུག་ཡན་ཆད་ན་ཡོད། འཁོར་འདས་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ས་མཚམས་ན། རྗེས་མཐུན་པ་ཐེག་ཆེན་

ཚོགས་ལམ་ནས་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་མངོན་འགྱུར་དུ་ཡོད།
རང་ཉིད་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་འགྱུར་གྱི་ཞིང་གི་སྦྱོང་བརྩུད་གཉིས་ཉིས···
པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ཞིང་དག་སྦྱོར་གྱི་ཆ་ཚར་ཉིད། དབྱེ་ན་
གཉིས་། ས་མཚམས་ནི། རྫས་མཐུན་པ་ཚོགས་ལམ་ནས་དང་།
ཁྱད་པར་བ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཕྱུལ་བརྩུ་
མངོན་དུ་བྱ་བ་དུས་དང་དུས་མིན་ཤེས་པའི་སྦྱོར་བ་ཐབས་མཁས་···
སྦྱོར་བ་ནི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུའོ། ས་མཚམས་ནི། རྫས་མཐུན་
པ་ཚོགས་ལམ་ནས་གཙོ་བོ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་དོ། ༈ །རྩེ་སྦྱོར་
མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ནི། དེ་ཡི་རྟགས་དང་རྣམ་འཕེལ་དང་། །
བརྟན་དང་སེམས་ཀུན་གནས་པ་དང་། མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་སྒོམ་པ་
ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། །
གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། །
ལོག་པར་སྒྲུབ་དང་བཅས་པ་ནི། རྩེ་མའི་མངོན་རྟོགས། ཞེས་
གསུངས་ཏེ། རྟགས་ཀྱིས་མཚོན་པས་དྲོད་དང་། རྣམ་འཕེལ་
གྱིས་མཚོན་པའི་རྩེ་མོ་དང་། དོན་གཉིས་མི་གཏོང་བའི་བརྟན་པས་
མཚོན་པས་བཟོད་པ་དང་། སེམས་ཀུན་གནས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་
ཆོས་མཆོག་སྟེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འི་རྩེ་སྦྱོར་བཞི་དང་། མཐོང་ལམ་རྩེ་
སྦྱོར་དང་། སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་སྟེ།
འཕགས་པའི་རྩེ་སྦྱོར་གསུམ་བསམ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་བཅས་མཚོན་བྱེད་
ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་པོ་དེས་མཚོན་བྱ་རྩེ་མོ་འི་སྦྱོར་བ་ཉིད་གོང་བཞིན···

མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསྡུས་བསྒོམ་རབ་ཏུ་ཕྱུར་པ་མཆོན་བྱེད་
གང་ཐྲོད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་གཉིས།
བསྡུས་སྒོམ་རབ་ཕྱུར་འཕེལ་བའི་ཚ་གང་སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོས་བསྡུས···
པ་རྣམ་འཕེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་དྲུག །མཁྱེན་གསུམ་
གྱི་རྟོགས་པ་ཅི་རིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་གཏང་བ་ལ་
བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་རྩེ་མོ་གང་བཟོད་པས་བསྡུས་པ་ངེས་བརྟན་གྱི······
མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བརྟན་པ་གཉིས། བྱང་སེམས་བཞིའི་སེམས་
བསྐྱེད་ལ་ཡི་རངས་པའི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་རྩེ་མོ་གང···
ཆོས་མཆོག་གིས་བསྡུས་པ་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད།
བསྡུས་སྒོམ་རབ་ཕྱུར་གང་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ······
མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྣམ་རྟོག་བཞིའི་
གཉེན་པོ་བཞི། བསྡུས་སྒོམ་རབ་ཕྱུར་གང་སྒོམ་སྤངས་རྟོག་པའི་
གཉེན་པོ་བྱེད་པ་སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རྣམ་རྟོག་
བཞིའི་གཉེན་པོ་བཞི། བསྡུས་སྒོམ་རབ་ཕྱུར་གང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པ་བར་ཆད་མེད་རྩེའི་མཚན་ཉིད། བདེན་གཉིས་
འགལ་བར་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་
བཅུ་དྲུག་གོ། ༈ །མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་མཚན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་
བཅུ་གསུམ་ནི། མཐར་གྱིས་པ། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཅུ། ཞེས་
གསུངས་ཏེ། སྦྱོར་བ་ཕྱུན་ཚོགས་པར་ཕྱུན་དྲུག་དང་། བསམ་
པ་ཕྱུན་ཚོགས་རྗེས་དྲན་དྲུག། དེ་རྣམས་དག་བྱེད་དངོས་མེད་ངོ་

བོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་པོ་ངེས་མཚོན་བྱ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་གོང་བཞིན་མཚོན་པར····བྱེད་པའོ༔ །དེ་ལ་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ཀུན་ལ་སྦྱར་ནས། སྦྱིན་པ་རིམ་ལྡན་དུ་སྒོམ་པ་སྦྱིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་ལྔ་དང་། རྗེས་དྲན་དྲུག་ལ་རིགས་འགྲེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་ནས་རིམ···གྱིས་སྒོམ་པ་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཚན་ཉིད། ས་མཚམས་ནི། གོང་དུ་སོང་ངོ་། ༀ སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་ནི། སྐད་ཅིག་མ། ག་ཅིག་གིས་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་པ། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ༎ །རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་དེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་པོ་དེས་མཚོན་བྱ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་གོང་བཞིན་མཚོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་དང་། ས་མཚམས་ནི༔ སོང་༎ ༀ ༎འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྲུལ་པ་ནི། །ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞི་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་། ཆོས་སྐུ་

མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་པོ་དེས་མཚོན་བྱ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་གོང་བཞིན་མཚོན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་དབྱིངས་རང་བཞིན་ཀྱིས་དག་པ་ལ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་ཀྱང་དག་པས་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་མཚན་ཉིད། གདུལ་བྱའི་ནང་ནས་བྱང་སེམས་འཕགས་ཞིག་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་སྐུ་གང་། སྤྲུའི་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པ་ལོངས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། ལོངས་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་སྐུ་གང་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་འདུལ་བྱེད་དུ་སྣང་བ་སྤྲུལ་སྐུའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དཀའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་གནས་སུ་ལྷ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་སྐྱེ་བ་ལྷ་བུའི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། འཛམ་གླིང་འདིར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་པོ་ལྷ་བུ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ནས་བུ་མོ་འི་བར་གྱི་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། དྲི་ཟ་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་པི་ཝང་མཁན་དུ་སྤྲུལ་པ་དང་། ཁང་བཟང་དང་། ཟམ་པ་དང་། སྨིད་ནོས་ཚལ་དང་། གླིང་སོགས་སུ་སྤྲུལ་པ་དང་། འབུར་དུ་དོད་པ་དང་། རིས་སུ་བྲིས་པ་དང་། ཐགས་སུ་བཏགས་པ་དང་། ལུགས་སུ་བླུགས་པ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་བཟོ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བཞིའོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག། ཆོས་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་ལས་བྱུང་

བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་མཛད་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཉེར་བདུན།། ས་མཚམས་ནི། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ཆ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ལ། བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཆ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འི་ལུས་རྣམ་བཞག །རྣམ་དག་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་པས་ཀྱང་། ། ཅུང་ཟད་དཔྱད་བཞིན་བྲིས་པའི་དགེ་བའི་ཆས། །སྐུར་དུ་མི་ཕམ་མགོན་དེས་རྗེས་འཛིན་ཤོག །སྐྱེ་ཀུན་ཚུལ་ཁྲིམས་པདྨའི་སྤྲུབས་ལྟར་གཙང་། ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་དང་བསླབ་པ་གསུམ་ནོར་གྱིས་ཕྱུག །མཚུངས་མེད་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་བྱ་བ་བྱེད་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའང་རང་བློ་གནས་འདི་ལ་གོམ་པའི་ཆེད་དུ་མཁས་པ་དག་གི་གཞུང་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་པོ་ནི···· ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཐུབ་བསྟན་བརྩོན་འགྲུས་ཕུན་ཚོགས་སོ། །

སྤར་བྱང་སྨོན་ཚིག

༄༅། །ཆོས་ཚུལ་འདི་ཡང་ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན། །
ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་གྲགས་གྱུར་ཏེ། །
བློ་གྲོས་པདྨོ་རབ་ཏུ་རྒྱས་བྱེད་ཅིང་། །
སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་ཤོག །

(རྒྱལ་བ་ཀློང་ཆེན་པས་སོ་)

འཛིགས་བྲལ་སྨྲ་འགྱུར་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེངས། །
ལུང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཛ་ཕྱོགས་ཀུན་བསྒྲགས། །

རིགས་ལམ་སེང་གེའི་ང་རོས་ས་གསུམ་ཁྱབ། །
མཚུངས་མེད་དགེ་མཚན་སྣང་བ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །

(འཛམ་མགོན་མི་ཕམ་པས་སོ)

མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་རིང་ལུགས་ཆེ།
འཛམ་གླིང་ས་གསུམ་ཁྱབ་པར་འཕེལ།
འགྲོ་རྒྱུད་མཆོག་གསུམ་སྣང་བ་དང་།
མི་འབྲལ་དུས་གསུམ་དགེ་ལེགས་ཤོག།

(འཇིགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་སོ)

སྤར་བསྐྲུན་དགེ་བའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱིས། །
རྒྱལ་བསྟན་པདྨ་ཡོངས་སུ་རྒྱས། །
བསྟན་འཛིན་ར་ཡིག་གཉིས་པའི་ཚོགས།
ཕན་བདེའི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག་གྱུར་ཅིག །

(དར་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་པས་སོ)

དེ་ལྟར་བརྩམས་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་མཐུས། །
གནས་སྐབས་མི་མཐུན་རྒྱུད་ཚོགས་ཀུན་ཞི་ཞིང་། །
མཐར་ཐུག་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །
ཀུན་བཟང་རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོ་འཛིན་གྱུར་ཅིག །

ཞེས་ལྷྐ་ར་ཆ་སྲི་དབུས་
བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭའི་དཔལ་སྟེ་འགྱུར་རྟེང་མའི་བདེ་དོན་སྐབས་
བཅུ་གསུམ་པ་ནས་སྤར་དུ་བསྐྲུན་པ་དགེའོ། དགེའོ།། ||